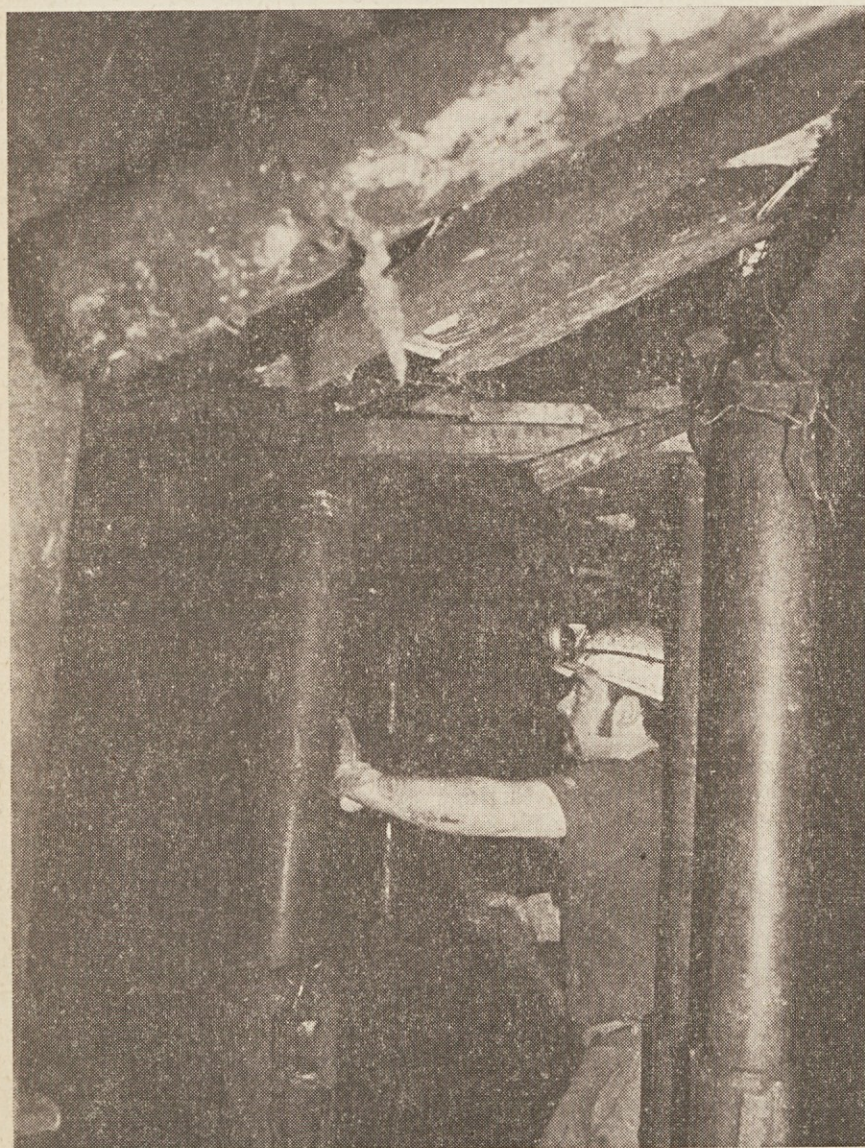

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

srečno

Vdor vode v jami Kotredež

Pri odpiralnih delih v jami Kotredež je 4. 3. 1981 na jutranji izmeni prišlo do večjega izliva vode v hodnik H-83-0 (— 232,4 m) na 8. horizontu. Dotok vode je bil konstanten in je znašal ca. 2,3 m³/min.

Vdor vode je bil nepričakovan, predvsem zato, ker je hodnik lociran v nepropustni beli talnini in naj bi debelina nepropustne plasti onemogočila dotok vode iz dolomita. Na višjih horizontih je prišlo do manjših vdorov vode pri raziskovalnih delih. Prav tako smo ugotovili nastopanje konglomeratov in peskov v talninskih plasteh. Na osnovi podatkov smo predpostavili, da se triadni dolomit nahaja na skrajno zapadnem delu eksploatacijskega polja na razdalji ca. 70 m od sloja, medtem ko je vzhodnejše občutno odmaknjen od slojišča.

Pri raziskavah na 6. horizontu smo ugotovili tlak vode v dolomitu 28 barov. Zaradi vdora vode in mulja pri izdelavi glavnega transportnega vpadnika pod 6. horizontom v letu 1974 smo predvideli dreniranje vodonosnega dolomita tudi na nižjih horizontih in uvedbo splavnega zasipa pri odkopava-

Na klasičnem širokem čelu v jami TOZD Premogovnik Trbovlje.

Foto Nace Bizilj

nju v polju tri med 6. in 8. horizontom s ciljem obdržati talne vplive v dopustnih mejah.

Zaradi tega prvotno nismo nameravali odpirati nižjih horizontov po talni strani. Zamude pri odpiranju slojišča za zagotovitev kontinuirane proizvodnje so narekovale odpiranje 8. horizonta iz dveh prijemališč t.j. na krovni in talni strani slojišča. Odpiralna dela po talnini so na 7., pa tudi na 8. horizontu potekala do mesta vdora vode brez posebnosti in bistvenih dotokov vode.

Na mestu vdora vode je hodnik zadel v konglomerate, vendar ni bilo nobenih znakov, da se v njih nahaja voda, ali da imajo stik z vodonosnim dolo- mitom. V hodniku so se sicer pojavili povečani pritiski, vendar v mejah in niso dali slutiti bližine vode pod velikim pritiskom.

Voda je vdrla v hodnik verjetno pod tlakom ca. 40 barov. Ker ima hodnik padec proti mestu vdora, je voda relativno počasneje napredovala proti vpadniku V-85. Zaposleni v tem področju so takoj pristopili k umiku elektro in ostale opreme in izdelali brano pri jaški j-83/2.

Takoj se je začela akcija za namestitvev ustreznih črpalk na vznožje vpadnika in za napepljavo cevovodov na 7. horizont oz. v črpališča na 7. horizontu. Črpalke so bile pripravljene za obratovanje, ko je voda začela zalivati vpadnik.

Vodo smo po cevovodih $\varnothing$ 100 mm in $\varnothing$ 150 mm odvajali v črpališče na 7. horizontu z dvema črpalkama (centrifugalna črpalka Andritz, nazivno $Q = 3 \text{ m}^3$ in potopna črpalka FLYGT B-2201 (»BIBO 7«) $Q = 1 \text{ m}^3/\text{min}$). Po namestitvi črpalke, FLYGT B-2400/BIBO9) s kapaciteto $3,5 \text{ m}^3/\text{min}$ v vznožju vpadnika v prekop P-85-0, ki je črpala vodo po cevovodu $\varnothing$ 150 mm direktno v črpališče, se je gladina vode toliko znižala, da so prestavili črpalke z odra v vpadniku v prosto globino.

Sanacija je potekala tako, da so »BIBO 9« postopoma presta-

vljali proti mestu vdora ob istočasnem podaljševanju cevovoda. Delavci, ki so prestavljali črpalko, so bili praktično do vratu v vodi, kar kaže na težavnost dela in požrtvovalnost posameznikov.

V hodnik H-84-0 so dodatno namestili »BIBO 7« in »BIBO 3« (B-2075), ki sta vodo prečrpavali v prosto globino pod vpadnik V-85.

Pri sanaciji 8. horizonta ni bilo bistvenih težav, če se omejimo na kapaciteto črpanja. Drugačna situacija je bila v pomožnem črpališču na 7. horizontu in bistveno težja v glavnem črpališču na 6. horizontu. V času vdora je bila kapaciteta črpalk v črpališču na 7. obzoru ca. $13 \text{ m}^3/\text{min}$ (3 BIBO 9 in ena centrifugalna), na 6. horizontu pa le ca. $9 \text{ m}^3/\text{min}$ (dve črpalke Pollizzari s $Q = 5 \text{ m}^3/\text{min}$ oz. ena $Q = 4 \text{ m}^3$ manjša kapaciteta zaradi izrabljenosti).

Po povečanem dotoku, 5. aprila ca. $3 \text{ m}^3/\text{min}$, smo bili 9. aprila prisiljeni dati istočasno v obratovanje obe črpalke, ker je dotok presegel kapaciteto ene same črpalke. Vsi se zavedamo, da je bil to kritični trenutek, ker bi v slučaju okvare ene od črpalk potopili celo jamo; posledice pa si lahko vsi predstavljamo. Seveda bo to stanje kritično do zagotovitve rezervnih kapacitet v črpališču na 6. horizontu. Tako situacijo smo predvidevali že prej in je bila zato naročena ustrezna črpalka, ki pa je zaradi več vzrokov nismo nabavili. Skrajni čas je bil, da dobimo rezervno črpalko. Uspelo nam je dobiti dve črpalke Pollizzari iz rudnika Idrija, ki imata kapaciteto (v naših pogojih) ca. $4 \text{ m}^3/\text{min}$. Predvideni rok za obratovanje obeh črpalk je do 17. maja. Ena bo montirana v črpališču na 6. horizontu, druga pa v črpališču na 4. horizontu. Vzoredno s to akcijo smo v predmajskih in majskih praznikih ter po njih pospešeno nameščali rezervni cevovod $\varnothing$ 250 mm v jašku Vine in cevovod $\varnothing$ 150 iz 6. na 4. horizont (idrijski črpalke bosta prečrpavali vodo iz 6. na 4. in iz 4. v Vine rov). Prav tako smo že naročili stabilne črpal-

ke Jugoturbina s $Q = 5 \text{ m}^3/\text{min}$ (štiri za črpališče na 8. horizontu in dve dodatni za črpališče na 6. horizontu). V zelo kratkem času smo iz Švedske dobili štiri potopne črpalke »BIBO 9«. To nam zagotavlja uspešno odvodnjevanje še pri večjih dotokih vode v jami Kotredež.

Ob vseh težavah smo uspeli z BIBO 9 priti do ca. 100 m do mesta vdora (celotna dolžina hodnikov na 8. horizontu je ca. 350 m).

Druga faza vdora pa je nastopila 23. aprila na popoldanski tretjini, ko je prišlo do izpada električne energije in več nesrečnih okoliščin, tako da je voda zalila celotni 8. horizont in vpadnik V-85 skoraj do 7. horizonta. Tam so vodo uspešno zaustavili z namestitvijo dveh »BIBO 3« in ene »BIBO 9«, iz črpališča na 7. horizontu. Kasneje smo dobili več črpalk »BIBO 7«, tako da je »BIBO 9« spet na svojem mestu.

Pri dobavi črpalk se je pokazala velika solidarnost, saj smo črpalke dobili iz Tozdov REK kot tudi iz Velenja in celo iz Rembasa (SR Srbija). Vse črpalke niso bile primerne (voltaža) in so jih v TOZD EISMD ustrezno preuredili.

Pri črpanju vode smo uvedli poseben režim (stalna prisotnost in nadzor) in v kritičnih trenutkih tudi stalno dežurstvo nadzorno-tehničnega osebja iz TOZD in DO Kotredež, RESD, RGD in ZPT.

Trenutno stanje v vpadniku V-85:

Vodna gladina je ca. 3 m pod 1. etg pod 7. obz. Vodo črpajo tri črpalke BIBO 7, s tem da je ena v rezervi. Dotok vode je ca. $4 \text{ m}^3/\text{min}$.

Velike težave pri črpanju vode iz vpadnika imamo zaradi zruška med 1. in 2. etg, ki omogoča napredovanje s črpalkami. Po posvetovanju rudarskih strokovnjakov smo prišli do zaključka, da moramo za sanacijo zruška znižati gladino vode pri zrušku, kar bi uspeli v najslabšem primeru po izdelavi zveze 7. obz. 8. obz. (pri J-83/2). Iz-

delava bo potekala približno dva meseca v ugodnih okoliščinah. Ker predvidevamo, da je zruškov v vpadniku več, je nova zveza nujna, ker bi po njej črpali vodo iz 8. horizonta v

črpališče na 7. horizontu. Tako bi postopoma zniževali vodo v vpadniku, da bi lahko pristopili k sanaciji samega vpadnika. To pa je pogoj za izpolnjevanje planskih obveznosti, ker mora

mo omogočiti v doglednem času odkopavanje na 2. etg. v P-85 (zveza na V-85), kar nam ob skupnih naporih mora uspeti.

Anton Koban

Sergej Kraigher, je sredi maja 1981 postal predsednik predsedstva SFRJ za enoletno mandatno dobo.

15. maja t. l. je potekala v Beogradu seja predsedstva SFRJ, ki ji je predsedoval Cvijetin Mijatović. Seje se je udeležilo tudi več drugih tovarišev iz federacije.

V skladu z določili zvezne ustave in v skladu s poslovníkom o delu predsedstva SFRJ, kot kolektivnega organa, so na tej seji razglasili predsednika in podpredsednika SFRJ za naslednji enoletni mandat. Ta dan, to je 15. maja, je potekel enoletni mandat dosedanjemu predsedniku predsedstva SFRJ Cvijetinu Mijatoviću, ki je to funkcijo prevzel 16. maja 1980.

Za novega predsednika predsedstva SFRJ za naslednje leto, to je za čas od 15. maja 1981 do 15. maja 1982, je predsedstvo razglasilo člana predsedstva SFRJ iz Slovenije Sergeja Kraigherja. Za novega podpredsednika predsedstva SFRJ pa člana predsedstva SFRJ iz Sr-

bije Petra Stambolića. Ob tej priliki je imel dosedanji predsednik predsedstva SFRJ Cvijetin Mijatović krajši nagovor, v katerem je obema čestital ob prevzemu funkcij in jima želel pri našem skupnem delu mnogo uspeha.

Sergej Kraigher se je rodil leta 1914 v Postojni. Gimnazijo je končal v Ljubljani in študiral na medicinski fakulteti. Kot študent je aktivno delal v političnem življenju na univerzi, v članstvo Komunistične partije Slovenije pa je bil sprejet leta 1934. Kot odgovorni vodja tehnike pokrajinskega komiteja KP za Slovenijo je bil zaprt in isto leto obsojen na dve leti zavora v Sremski Mitrovici. Po povratku iz zavora je nadaljeval s partijskim delom, leta 1940 pa je stopil v ilegalo. Decembra 1941 je postal sekretar pokrajinskega komiteja KP za Štajersko. V teku NOB je bil na raznih partizanskih funkcijah na področju Slovenije.

Po osvoboditvi je Sergej Kraigher delal na različnih odgovornih funkcijah. Bil je partijski sekretar v Mariboru, Ljubljani, nato pa podpredsednik planske komisije Slovenije, od leta 1950 je bil podpredsednik vlade Slovenije, leta 1951 guverner narodne banke FLRJ, leta 1952 direktor zveznega zavoda za gospodarsko planiranje, leta 1958 sekretar zveznega izvršnega sveta za industrijo, koncem leta 1959 je postal predsednik komiteja za zunanjo trgovino, leta 1963 podpred-

sednik zveznega sveta zvezne skupščine, leta 1967 predsednik skupščine Slovenije, leta 1974 pa je postal predsednik predsedstva SR Slovenije.

Sedaj je že nekaj let član predsedstva SFRJ za Slovenijo.

Sergej Kraigher je bil izvoljen za člana CK ZK Slovenije v vseh povojnih letih, za člana CK ZKJ pa je bil izvoljen leta 1952. Od 9. kongresa ZKJ do leta 1973 je bil Kraigher član predsedstva CK ZKJ.

Ob prevzemu funkcije predsednika predsedstva SFRJ je tov. Sergej Kraigher dejal: »Lahko rečem, da je predsedstvo v minulem letu, prvem brez predsednika Tita, s svojim delom potrdilo ugled, ki ga uživa v državi in v tujini, in uveljavilo predsedstvo SFRJ kot kolektivnega voditelja države in specifičnega predstavnika enotnosti in enakopravnosti narodov in narodnosti naših republik in pokrajin. Predsedstvo je pokazalo, da je sposobno odgovoriti na vse zahteve, ki se predenj zastavljajo in ki v lanskem letu niso bile ne majhne ne preproste. S tem je pripomoglo k politični stabilnosti naše države in k njenemu ugledu in h krepitvi njenega položaja v svetu, o čemer je tovariš Mijatović tudi danes, pa med komemoracijo ob obletnici smrti tovariša Tita, obsežneje govoril«....

Tovarišu Sergeju Kraigherju želimo vsi člani kolektiva našega kombinata srečno roko pri izvajanju visoke funkcije in mu pri tem toplo čestitamo! (tl)

Sergej Kraigher

predsednik predsedstva SFRJ

Gestapo v Trbovljah

(Prispevek za zgodovino NOG v Trbovljah)

(1. nadaljevanje)

Na Štajerskem pa so samo ustanove KDS Maribor združevale delo SIPO in SD, medtem ko so gestapo, KRIPO in SD vsaka zase imele po terenu razporejene svoje izpostave. Navzgor pa je ustanova KDS odgovarjala neposredno RSHA.

Iz navedenega je razvidno, da Himmler in kasneje Uiberreither ni predvideval ustanove gestapa v Trbovljah. Od začetka okupacije je v laškem okraju, in kasneje trboveljskem, še deloval SD funkcionar. Laški okraj so 18. junija 1941 ukinili in 30. junija je politični komisar okraja Laško Leitner predal po svoje svojemu nasledniku, političnemu komisarju trboveljskega okraja dr. Ernstu Frohnerju²). Frohner je bil kasneje imenovan za deželnega svetnika (Landrat) trboveljskega okrožja.

Lurker je takoj v aprilu organom SD na Štajerskem poslal okrožnico o utrditvi nemške oblasti — prejel jo je tudi funkcionar SD v Laškem in kasneje trboveljsko okrožje — in nujnih ukrepov v zvezi s tem.

»SD mora na področju kulture in uprave zaradi onemogočanja sovražnika ukreniti naslednje:

V sodelovanju s STAPO (Staatspolizei — državna policija) zapleniti in v korist SD uporabiti gradivo vseh narodnih in kulturnih slovenskih združenj in okriti njihove lokalne funkcionarje. Po potrebi lahko odredi zaščitni zapor (Schutzhaft³). Preiskati in zapreti vse prostore političnih strank v velikih mestih (ugotoviti voditelje):

— ugotoviti židovske in prostozidarske kroge;

— najti duhovnike, za katere je znano, da so sovražno razpoloženi in jih aretirati, zapreti nekoristna cerkvena društva in ustanove (v sporazumu s političnimi komisarji).

Šolstvo: popisati vse učitelje, ki niso prijateljsko razpoloženi do Nemčije, zaradi zaščitnega zapora, nadzorovati splošno zapiranje šol. Uvesti zgodnejšo policijsko uro za šolsko mladino, prepovedati zapuščanje domicilne občine (ta prepoved se uporablja kot ukrep proti sovražni kurirski službi).

²) Štajerski gospodar, šte. 16., 12. 7. 1941

³) Gestapo je imel v Nemčiji posebno pooblastilo aretirati vsakogar, ne da bi za to dajal komerkoli kakšno obrazložitev.

Uprava: preveriti uradnike in nameščence okrajnih načelstev in občin v zvezi s prejšnjimi, zlasti germanofobskimi ukrepi, predlagati njihovo odstranitev in aretacijo, zasledovati sabotiranja nemških uredb na področju uprave in o tem poročati pristojnim ustanovam, Preprečiti odnašanje spisov.

Sodišča: preprečiti odnašanje sodnih spisov (sodišča se lahko tudi zapro), z osebjem pa je treba ravnati enako kot v šolah in v upravi.

Kultura: kinematografe je treba v prvem obdobju zapreti; poslušanje tujih radijskih postaj je kaznivo, Slovincem je treba takoj zapleniti radijske aparate; preprečiti je treba tihotapljenje slovenskih časnikov, zapreti javne knjižnice in jih pregledati ali morebiti ne skrivajo pomembnejše sovražne literature (ki jo je treba zaseči v korist SD).

Narodnostna vprašanja: ugotoviti vsaj relativno število pripadnikov posameznih narodnosti: Slovenci, nemško opredeljeni »windische«, folksdojčerji, ostali. Način organiziranja folksdojčerjev, poskusi posameznih Slovencev, da se zaradi varnosti razglasijo za Nemce.« ¹⁾

Torej je bila že v samem začetku na področju uprave, sodstva, šolstva in kulture, jasna orientacija za ponemčevanje s sugestijo odstranitve Slovencev, po možnosti tudi z aretacijami. Vse to je veljalo tudi za Trbovlje.

V svojih prvih smernicah za preseljevanje Himmler ni predvidel preseljevanja rudarjev iz trboveljskega »Kohlenbergrevier«. Vendar so takoj po prihodu orožništva in enot SA že v noči na 18. april na osnovi obširnih spisov nemške varnostne službe, ki so jih kulturbundovci pripravili že pred vojno, aretirali 37 uradnikov, obrtnikov, učiteljev, duhovnikov in odvetnikov ter jih strpali v zasilni zapor pod odrom Sokolskega doma v Laškem. Naslednji dan so jih prepeljali naprej v celjsko vojašnico ali rajhenburški grad, mnoge pa tudi v celjski zapor »Stari pisker«.

V celotnem laškem srezu je do vojne s Sovjetsko zvezo varnostna služba zaprla 212 politično nevarnih ljudi, od katerih so jih 51 izpustili, 38 pa jih je »prostovoljno« zapustilo nemški teritorij«. Tem so dali na »izbiro«, da zapustijo to ozemlje in da se nikoli več ne vrnejo, kar so potrdili s svojimi podpisi. Sredi maja so jih nato preko Rogatca in Krapine preselili na Hrvaško. Pred preseljevanjem je iz Trbovelj pobegnilo 28 učiteljev, 8 inženirjev in uradnikov, sedem delavcev ter trije obrtniki.

¹⁾ Zgod. arhiv Republ. sekretariata za notr. zadeve SR Slovenije

Njihovo premoženje so zaplenili na osnovi odredb o utrjevanju nemštva na Spodnjem Štajerskem, ki so med drugim določale tudi zaplembo premoženja ljudi, ki so po 1. marcu 1941 pobegnili v tujino ali pa so jih preselili izven meja ali v notranjost države. S tako pridobljenim imetjem je lahko razpolagal le državni komisar za utrjevanje nemštva s svojim uradom »Dienststelle des Beauftragten des Reichskommissars für die Festigung des deutschen Volkstums« v Mariboru in z izpostavami v večjih krajih. Nekatera premoženja so nato upravljali komisarji ali pa so jih poklonili uradom Volkswohlfahrt za ustanavljanje raznih domov in ustanov, katerih končni cilj je bil ponemčevanje. Izvrševanje teh odredb je nadzoroval šef varnostne policije in varnostne službe SS Standartenführer Lurker.

Pri vseh zapornikih so navadno ob aretaciji opravili še hišno preiskavo in zasegli denar, vrednostne predmete, nakit, hranilne knjižice in podobno. Vse to so morale orožniške postaje takoj odposlati najbližji izpostavi vodje varnostne policije in varnostne službe. Pisalne stroje, radijske aparate in podobno so zadržali na orožniških postajah, stanovanja pa so zaklenili in zapečatili. Orožniške postaje so si smele obdržati stvari, ki so jih potrebovale. Aretiranci so lahko vzeli s seboj le deset kilogramov predmetov za osebno uporabo, hrano za tri dni in petsto dinarjev. Dobro pripravljene racije so opravljali večinoma pozno ponoči ali proti jutru.

Skupina SA, ki je 3. maja odšla iz Laškega s tovornjaki v Trbovlje plenit živila, je mimogrede vdrla tudi v zapečateni stanovanja zaprtih duhovnikov in pobrala ure in druge vrednostne papirje. ⁵⁾ V tistem obdobju je na splošno vladalo brezpravje.

Nemška oblast pa je na drugi strani močno omejila delovanje slovenske duhovščine, katere niso izselili, z vrsto ukrepov, ki so imeli za končni cilj raznarodovanje. Matične knjige je prevzela nemška civilna uprava. Duhovnikom so določili, kdaj imajo lahko cerkvene obrede in še to v nemškem jeziku. Po poročilu orožniške postaje v Trbovljah z dne 2. V. 1941 v Trbovljah so »klerikalci zbirali podpise za izpust zaprtih duhovnikov«. Izselitev duhovščine in odpor vernikov sta med vzroki, da se na Štajerskem ni mogla razviti protirevolucionarna bela garda, kakor se je to zgodilo na ozemlju, ki so ga zasedli Italijani.

V že navedenem poročilu trboveljske orožniške postaje prav tako piše, da je SS odvzela generalnemu direktorju TPD Skubicu osebni avto, medtem ko so s premičninami dveh trboveljskih Židov, direktorja cementarja dr. Wormseherja in zobozdravnika

dr. Baumgartnerja ter duhovščine, opremili občinske prostore in orožniško postajo.

Ko je politični komisar okraja Laško 30. junija 1941 izročil posle političnemu komisarju novonastalega političnega okrožja Trbovlje dr. Ernstu Frohnerju, še ni mogel navesti natančnega števila aretiranih in izseljenih v tako imenovanem prvem valu izselitve. Znan mu tudi ni bil obseg preseljevanja v tretjem valu. Takrat so še čakali na nadaljnja navodila glede preseljevanja iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja. Tu moramo navesti Himmlerjeve smernice za preselitev spodnještajerskega prebivalstva, ki jih je preselitvenemu štabu pri »pooblaščenцу šefa varnostne policije in varnostne službe iz RSHA posredoval vojni zločinec Eichmann 18. aprila 1941, kjer je med drugim poslal tudi »posebno navodilo za premogovno območje Trbovelj«. V navedenem posebnem navodilu je pisalo med drugim: »Premogovno področje Trbovelj je potrebno posebej obravnavati. Za časa trajanja vojne ne bodo premogovni delavci in njihove rodbine preseljeni. Oni morajo biti opravljeni s posebej označenimi izkaznicami. Premogovni delavci in njihove rodbine, ki izrazijo željo za sprejem v Štajersko domovinsko zvezo, morajo samoumevno biti takoj sprejeti.«⁶⁾

Poročilo posebnega odposlanca ministra za notranje zadeve rajha dr. Müller — Scholtesa

Posebni odposlanec ministra za notranje zadeve rajha pri vodji civilne uprave za Spodnjo Štajersko je o organizaciji varnostne policije in varnostne službe in njihovi aktivnosti na Spodnjem Štajerskem poročal ministru 30. maja 1941:⁷⁾ »Poveljnik varnostne policije je svoje funkcije prevzel 14. 4. 1941 hkrati z vodjo civilne uprave, potem ko je njegova predhodnica opravila nujne tehnične priprave. Pod poveljstvom poveljnika SIPO in SD so združeni štirje različni uradi, katerih delo se v štabu Einsatzatza medsebojno vsestransko prepleta, tako da je bilo potrebno organizacijsko jasno razmejiti to poveljstveno mesto in natančno razdeliti posamezne naloge. Pri tem gre za ustanove tajne državne policije, državne kriminalistične policije, varnostne službe in preseljevalnega štaba.«

Einsatzkommando državne policije Gradec je v Mariboru zastopano z dvanajstimi SS firerji in unterfirerji (vodje in podvodje, op. K. F.) tremi tolmači in petimi šoferji. Razen tega ima gestapo izpostave v Slovenjgradcu, Celju, Ptujju in Brežicah.

⁵⁾ Poročilo orožniške postaje Trbovlje od 17. V. 1941, arhiv IZDG

⁶⁾ Zgod. arhiv Republiškega sekretariata za not. zadeve

Drugi del Nemcem sovražnih elementov so aretirali vermaht, vojna policija in folksdojčerji. Da bi prijeli še ostale nevarne osebe, ki so še na svobodi, se je takoj 15. IV. pričela večja akcija na podlagi tiralične liste RSHA in kartoteke nasprotnikov, ki sta jo sestavila gestapo in SD. Ta bliskovito izvedena akcija je omogočila aretacijo 300 oseb. Aretirane so prepeljali v sprejemno taborišče. Med nadaljnjimi akcijami proti slovenski inteligenci in Nemcem sovražnim duhovnikom je bilo aretiranih 1300 oseb. Med aretiranimi je 130 duhovnikov, 24 pravnikov, 26 zdravnikov, 139 učiteljev, 14 sodnikov, 14 inženirjev, 13 direktorjev podjetij, 186 uradnikov in uradnic in 34 študentov. Vsi ti jetniki so bili zaslišani redno in vsakokrat z ustreznim postopkom. Okoli 500 teh jetnikov bo evakuiranih, okoli 130 jih je zbrisanih iz tiraličnega seznama in pri 500 jetnikih preiskave še niso končane, oziroma je njihova evakuacija brez nadaljnjih preiskav še odložena. Med temi aretacijami so zaplenili precej premoženja. Tako je bilo zaplenjenih 21 nepremičnin in izročeni pooblaščenemu komisarju za utrjevanje nemštva v nadaljnjo uporabo; zaplenjeno je bilo 700.000 dinarjev v gotovini in za štiri milijone dinarjev hranilnih vlog na knjižicah, kar je bilo posredovano komisarju za moratorij pri šefu civilne uprave in končno zagotovljeno je bilo pisarniško in stanovanjsko pohištvo za opremo službenih ustanov. Izpostave gestapa so aretirale 1100 oseb.

Z vsemi temi varnostno-policijskimi ukrepi je bila do sedaj preprečena sleherna sovražna dejavnost. Prišlo je na žalost do dveh omembe vrednih terorističnih dejanj, ko sta bila zažgana dva avtomobila. (Akcija mariborskih skojevcev v noči na 29. april 1941, op. K.F.) Bliskovita protiakcija proti slovenski mladini s šestdesetimi aretiranimi in zadržanimi za nekaj dni v zaščitnem zaporu ter nekaj zaprtimi lokali, katere so pogosto obiskovali, niso ostali brez učinka. Do sedaj so v treh primerih hoteli pobegniti nepoboljšljivi zločinci in se izogniti kazni ter bili pri tem ustreljeni. Sicer pa v nobenem primeru ni bila potrebna smrtna obsodba.

Nadaljnje geslo gestapa je v državno-policijskem obravnavanju beguncev, ki bežijo na Spodnje Štajersko. Med njimi so kot posebnosti folksdojčerji iz Bačke in Banata. Tu moramo omeniti številne begunce, ki ne bežijo samo pred nevzdržnimi terorističnimi ukrepi madžarskih okupacijskih enot, ampak tudi pred določenim pritiskom italijanskih zasedbenih organov. Gestapo je v sodelovanju z NSV pregledal več kot 10.000 takšnih begun-

7) Prepis poročila hrani Muzej narodne osvoboditve v Mariboru

cev in jih delno državno policijsko preveril, preden so bili poslani uradu za delo v staro Štajersko.

Einsatzkommando kriminalistične policije ima razen urada v Mariboru še dve izpostavi v Celju in Ptuj. Poleg obsežne pomoči gestapu se je do sedaj ukvarjala s 105 osebami, ki so bile osumljene težjih zločinov. Do sedaj je KRIPO obdelovala še 1000 prijav...

SD se lahko sedaj na Spodnjem Štajerskem ozre na dolgo in temeljito pripravljalo delo in po uradnem začetku prevzame obstoječo mrežo sodelavcev.

O preseljevalnem štabu poveljnika varnostne policije in varnostne službe bo več govora pri obravnavi evakuacije. Najtežji problem, ki mora biti rešen na Spodnjem Štajerskem, je očiščenje tujerodnega slovanskega elementa z nemškega ljudskega telesa, ki se mu v procesu ponemčevanja nikakor ne moremo izogniti. Če bi regermanizacija Spodnje Štajerske uspela in bi jugovzhodni zid velikonemškega rajha postal za vedno zanesljiv branik proti večno nemirnemu Balkanu, moramo pričujoči narodnostni sestav najprej očistiti vseh primesi, ki že s svojo navzočnostjo in s svojim vedenjem sabotira ponemčevanje. Samo na takšnih očiščenih tleh lahko uspe naloga Štajerske domoviske zveze. 8)

Zato tukaj načrtujemo izselitev (to je že odredil Himmler 14. IV. 1941, op. K. F.), ki bi jo izpeljali v štirih velikih valih, česar pa se bomo morali lotiti enako, kakor so bile izpeljane in so se obnesle podobne akcije že v drugih, prej pridobljenih ozemljih rajha (posebno na vzhodu).

Temeljni zgodovinski pogoji za takšno nasilno akcijo so več kot zagotovljeni. Jasno spoznanje za preudarno nujnost te akcije mora ohladiti vsako, še tako človeško in prav nemški duši svojstveno občutljivost, če imamo pred očmi neusmiljeni uničevalni boj, kateremu je bilo izpostavljeno nemštvo prav tu in od teh, ki se danes morajo umakniti.

Ljudi bomo izselili v Srbijo in morda tudi na Hrvaško, z vlaki po 1000 oseb. Začetek in obseg — sprva najbrž ne bomo uspeli

8) V začetku ni bilo načrtovano osnovanje pol. organizacije NSDAP. 10. maja 1941 je Uiberreither ustanovil Štajersko domovinsko zvezo (Steierischer Heimatbund). Zajela naj bi nemške sonarodnjake in vse tiste Spodnje Štajerce, ki so se brez pomislekov odločili za nemški rajh. Takoj so tudi izvedli popis, ki ga iz delovnih ozirov niso izvedli v okrožju Trbovlje, kjer so to odpravili v oktobru in novembru. Vpisalo se jih je 95 %.

pripraviti po dva vlaka na dan — še nista določena. Predvsem bodo pred pričetkom velike prometne težave . . . »

Skupni načrt naj bi po omenjenem poročilu obsegal štiri etape izselitev. Prvi val naj bi najprej zajel vso slovensko inteligenco, ki jo je že aretirala varnostna policija in bi štel 2000 oseb.

Drugi val bi zajel tiste osebe, ki so se naselile na Spodnjo Štajersko po 1. 1. 1914. Po popisu, ki so ga izvršili, naj bi ta val zajel 44 tisoč oseb. Müller-Scholtes je pri tej skupini predlagal, naj izvzamejo folksdojčerje in rudarje.

Tretji val bi zajel vse prebivalstvo Posavja in Obsotelja. V Posavju 70 tisoč ljudi; če bi omejili pas, bi še vedno ostalo 40 tisoč ljudi. V Obsotelju pa so predvideli za izselitev 10 tisoč ljudi. Na področje Obsotelja bi naselili 12 tisoč Kočevarjev, medtem ko naj bi na področje južno od Save (Brežice) naselili folksdojčerje iz Bukovine, Južnotirolce in kmete iz avstrijske

Tiste, ki so jih izvzeli iz prve in tretje skupine, naj bi posebstajerske.

no natančno pregledali organi Štajerske domovinske zveze. Za tiste pa, ki jih Štajerska domovinska zveza ni sprejela v svoje vrste ali niso sami prosili za članstvo, so predvideli izselitev v četrtem valu.

Akcijo preselitve prebivalcev iz obsotelskega in posavskega pasu je Himmler ukazal s posebnim nalogom št. 53 z dne 18. X. 1941, kjer je med drugim zapisal: »)

»Da bi izpraznili obsavsko-obsotelski pas in brežšiki trikotnik na Spodnjem Štajerskem, je treba tamkaj živeče Slovence oziroma vindišarje (v nadaljnjem besedilu na kratko označeno kot spodnještajersko prebivalstvo) takoj izseliti in prepeljati v stari rajh. O izselitvi tamkaj živečih Hrvatov bo prišlo posebno povelje. Spodnještajersko prebivalstvo bo ponemčeno, kolikor bo ugotovljeno, da je za to primerno. Pridržujem si pravico, da bom v danem času odločil o njegovi ponovni naselitvi, glede na njegovo vedenje in sposobnost, ob upoštevanju njegovega dosežanega posestniškega stanja. Glede na to, da gre pri večini prebivalstva, ki ga je potrebno izseliti, za ljudi, ki niso posebno sovražno razpoloženi do nemcev in ki so sorodniki tistih ljudi na Spodnjem Štajerskem, ki jih je treba ponemčiti, je treba z njimi lepo ravnati.«

Himmler je še odredil, »da mora to izseljevanje potekati tako hitro, da bo zagotovljeno naseljevanje Kočevarjev. Za vodstvo izseljevanja je določil posebni štab:

») Nemški dokumenti

»Komandant varnostne policije in varnostne službe v Mariboru bo izročil mojemu štabnemu uradu gradivo, ki ga ima še iz prejšnje popisne akcije, in mu bo dal na voljo ves svoj aparat za popis spodnještajerskega prebivalstva. Odgovoren je, da bo izseljevanje obmejnega prebivalstva z domačij potekalo brez motenj, prav tako pa je odgovoren za prevoz z vlaki oziroma za začasen sprejem v prehodno taborišče.«

Med izseljevanjem pa je vodja civilne uprave skupaj s pristojnimi političnimi komisarji iz Brežic in Trbovelj ugotovil, da bi iz vojno-gospodarskih razlogov nekaj ljudi le zadržali. Na sestanku 27. oktobra 1941 v Mariboru je dobil dr. Frohner iz Trbovelj nalogo, da v sodelovanju z izpostavo poveljnika varnostne policije in varnostne službe (takrat je ta izpostava že delovala v Trbovljah) pripravi poimenske sezname ljudi, ki naj bi ostali. Dne 30. novembra 1941 sta se dr. Frohner in SS Brigadeführer Hintze, ki je bil vodja preselitvenega štaba, dogovorila glede rudarjev in glede delavcev v cementarni, v tovarni apna v Zagorju in steklarni Hrastnik. Sklenili so, da naj ti ostanejo do 30. aprila 1942. Vsi so ostali tudi po tem datumu, vendar so bile posamezne ustanove mnenja, da naj se preselijo v severni del trboveljskega območja. Da bi se izognili preselitvam, je v trboveljskem okrožju zbežalo iz preselitvenega pasu: 100 družin v Trbovlje, 23 v Zagorje in 71 v Hrastnik.¹⁰⁾

Izpostava šefa varnostne policije in varnostne službe za Spodnještajersko v Trbovljah

S prehodom političnega okrožja v Trbovlje je skupaj z dr. Frohnerjem prišel tudi šef izpostave varnostne službe SS Unterscharführer Andorfer, ki je v okviru splošnih načel pomagal orožnikom pri prvih akcijah in sodeloval pri prvih aretacijah. Sicer pa je gestapovske posle opravljala izpostava gestapa iz Celja.

Pred začetkom napada na Sovjetsko zvezo, 18. junija 1941, je urad šefa varnostne policije in varnostne službe rajha Heydricha razmnožil z največjo stopnjo tajnosti 152 primerkov okrožnice, ki jo je podpisal vodja gestapa Müller¹¹⁾.

¹⁰⁾ Poročilo župana občine Trbovlje z dne 14. 1. 1942 in poročilo županov občine Zagorje in Hrastnik z dne 25. 7. 1942

¹¹⁾ Dvaindvajseti izvod je prišel v roke naši obveščevalni službi. Prepis je v zgodovinskem arhivu Republiškega sekretariata za notranje zadeve.

(Nadaljevanje sledi)

dejali so...

Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SFRJ

»... Lahko rečem, da pri osebni porabi in zlasti pri njej kot pri nakupu surovin in strojev bomo toliko bolj sproščeno zadihali, čim hitreje bomo večali produktivnost dela in zmanjševali proizvodne stroške in stroške poslovanja, čim bolje bomo delali in gospodarili, čimmanj lenuharili in izostajali z dela, čimprej bomo temu podrejali vse oblike porabe in resnično vsakega nagrajevali po njegovem delu. Tako bomo ustvarjali in širili tudi materialno osnovo za potrebno solidarnost v združenem delu in družbi in osnove zdravega družbenega razvoja. Tu imajo svojo odgovornost državni organi. Največja odgovornost pa leži na nas vseh in vsakem posebej, na naših samoupravnih organizacijah in skupnostih ter njihovih samoupravnih organih in na družbenopolitičnih organizacijah.

Nekateri v naši družbi trdijo, da se vsi odrekajo — razen mladine. Strinjam se s tistimi, ki pravijo, da ni tako. Le malo je mladine, za katero bi lahko rekli, da je presita, da ji gresta po glavi samo ples in zabava. V tem pogledu mladina ne more drugače kot deliti usodo vseh v družbi, če je sama zaposlena, z zaposlenimi, na kmetiji s položajem na vasi in položajem kmetijstva, če ni, mora deliti skrbi s svojimi starši. Vsekakor pa drži, da kolikor družin, toliko je različnih situacij in toliko različnih okoliščin, pa tudi odnosov, v katerih se ta vprašanja rešujejo. Zato so toliko bolj potrebna organiziranost in organizirana akcija mladine, sindikatov, socialistične zveze in zveze komunistov kot tudi oblastnih organov. Samo taka vsestranska aktivnost lahko prepreči špekulacije in lahke zaslužke in z druge strani zagotovi solidarnost, kjer je na mestu, in potrebno socialno varnost vsem...«

Lazar Mojsov, predsednik predsedstva CK ZKJ

»... Svobodo in neodvisnost, bratstvo in enotnost, povezanost, federativno ureditev in razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, neuvrščeno zunanjo politiko naše države, skratka vse, kar predstavlja bit naše revolucije, kar smo izbojevali z lastnim bojem in brezštevilmili žrtvami, bomo neomajno branili do kraja. Ni je sila na svetu, ki bi nas lahko pri tem, pa četudi samo za hip, omajala. Zato smo zadali tako odločujoče udarce tudi tem napadom s pozicij velikoalbanškega nacionalizma in iredentizma, kar bomo v prihodnje storili vsakokrat, če bo kdo skušal ogroziti pridobitve naše revolucije...«

France Popit, predsednik CK ZKS

»... Ni potreba ponavljati, kar je bilo že povedanega o hudih posledicah, ki ostajajo za temi dogodki — za našo notranjo stabilnost, za pravičen razvoj mednarodnih odnosov na Kosovu, v SR Srbiji in v federaciji, za naš položaj v svetu in ugled. Jasno je, da teh posledic ni mogoče premostiti brez vztrajnega boja za socialistično samoupravljanje, skupnost in enakopravnost vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti. Ta boj terja jasen idejni in politični program, odkrito razpravo, vsestransko politično analizo

Izguba v DO Zasavski premogovniki Trbovlje za leto 1981 je pokrita

Izguba v Zasavskih premogovnikih Trbovlje je tudi za leto 1980 pokrita, sredstva za sklad skupne porabe so zagotovljena in s tem bo lanskoletno poslovanje zaključeno, sicer ne v celoti, kot smo načrtovali, vendar z ozirom na vse dosežene rezultate zadovoljivo. Pa vendar je potrebno ob tem še nekaj zapisati, kar naj bo vodilo za bodoče in težka izkušnja preteklih let.

Zaključeno ni bilo samo poslovno leto 1980, ampak tudi zadnje leto prejšnjega srednjeročnega obdobja. Vsa poslovna leta v njem so se enako končavala: proizvodnja je bila vsako leto manjša, izkazana pa je bila vsako leto tudi izguba. Razlika pri pokrivanju nastale vsakoletne izgube je bila samo ta, da smo prejšnja leta pred zaključkom poslovnega leta dobili (običajno od Interesne skupnosti elektrogospodarstva) manjkajoči del sredstev do pozitivnega zaključnega računa, v lanskoletnem poslovnem letu pa tega ni bilo in tako je DO Zasavski premogovniki izkazala v zaključnem računu izgubo. Neizbežno je takšno večletno poslovanje s stalno zamuo v vzpostavitvi normalnih pogojev za poslovanje v Zasavskih premogovnikih povzročilo ohromitev vseh delovnih zagonov, pa verjetno tudi določeno lagodnost ob doseganju stalno slabših rezultatov. Vendar je bila natančna analiza ob stalnem padanju proizvodnje in sprejeti so določeni ukrepi za ponoven dvig, zato ne bomo v tem članku podrobno razčlenjevali teh problemov, ampak bom skušal prikazati le zaključni del pokrivanja lanskoletne izgube in ob tem opozoriti na povsem drugačne možnosti poslovanja v letošnjem letu.

Izguba v letu 1980 je nastala zaradi izpada prihodka, saj je bil le-ta dosežen le z 79,6 % od načrtovanega. Izpad prihodka v višini 290.098.400 din je nastal predvsem zaradi: nedoseženih cen, in sicer v višini 192.700.900 in zaradi nedosežene proizvodnje 140.000 t) v višini 98.397.500 din.

Tako velik izpad prihodka ob vseh prizadevanjih preko celega leta (ukrepi za doseganje proizvodnje, zmanjševanje stroškov, držanje vseh stroškov, OD v dogovorjenih okvirih) je nujno povzročilo tudi izkazano izgubo. Vendar smo še pred zaključnim računom v dogovoru v okviru SOZD EGS zmanjševali ocenjeno izgubo tako, da smo s sklepom delavskega sveta SOZD EGS stroške nabavljene električne energije prerazporedili s tem, da je TEŠ dodatno plačala premog Zasavskam premogovniku v višini 10.000.000 in TET v višini 40.000.000 din. Pri predložitvi zaključnega računa so Zasavska premogovniki pokrili še del izgube z lastnimi rezervnimi skladi v višini 16.887.423,60 din in z združenimi sredstvi rezerv EGS v višini 40 % — 17.200.000,00 din, tako da je ostala nepokrita izguba Zasav. premogovnikov 100.201.545,50 din. Izgubo po oddanem zaključnem računu so izkazovali v celnem energetskega sistema Slovenije edino Zasavski premogovniki Trbovlje.

Da bi pokrili izgubo, smo pokrenili več akcij, in sicer:

— predložili informacijsko dokumentacijo o nastali izgubi Skladu skupnih rezerv gospodarstva Slovenije in za sanacijski kredit;

— prosili smo tudi Republiški komite za varstvo okolja (odbor podpsinikov družbenega dogovora o uporabi sredstev solidarnosti), da nam povrne del škode, ki je nastala zaradi elementarnih nesreč — vdorov vode, blata v preteklem letu na jamska delovišča;

— še naprej smo se dogovarjali v okviru SOZD EGS in Interesne skupnosti elektrogospodarstva o saniranju nastale izgube, saj smo v okviru teh bili

vsega, kar se je zgodilo. Ni možna jasna perspektiva pri urejanju nastalih razmer, ne da bi se ozrli na vse tisto, kar je pripomoglo k razvoju in širjenju nacionalizma. Na to opozarjam zato, ker je še vedno opaziti razliko med ost-rino, s katero ocenjujemo dogodke, in pomanjkanjem kritične idejno-teoretične in gospodarske analize vzrokov, ki se do teh dogodkov pripeljali...«

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA

od 1. 1. do 15. 5. 1981

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

DO TOZD	načrt ton	dosež. ton	+— ton	%	ob dela prostih sobotah
P. Hrastnik	140.400	109.158	— 31.242	77,7	10.352
P. Ojstro	98.850	80.328	— 18.522	81,3	6.574
P. Trbovlje	195.927	188.640	— 7.287	96,3	15.800
P. Kotredež	91.244	94.760	+ 3.516	103,9	7.860
RŠC	13.573	10.240	— 3.333	75,4	350
Jama	539.994	483.126	— 56.868	89,5	40.936
Retje 80	23.760	1.309	— 22.451	5,5	170
Ojstro 80	16.830	3.310	— 13.520	19,7	280
Celokupno	580.584	487.745	— 92.839	84,0	41.386

Proizvodnja gradbenega materiala

	letni načrt	doseženo	%
Hrastnik			
Zagorje			
— kamnolom (m ³)	135.000	56.217	41,6

Storitve delavnic — 30. IV.

RESD			
Hrastnik (din)	84,821.000	29,060.544,90	34,3
RESD			
Trbovlje (din)	97,048.000	32,856.652,40	33,9
RESD			
Zagorje (din)	59,854.000	23,053.335,75	38,5
PJL (din)	38,841.000	19,374.797,05	49,9
Toplotna energ. (Gj)	85.321	34.507	40,4

DO TERMoeLEKTRARNA

Proizvodnja električne energije (Mwh)

	Načrt	doseženo	%
PEE-PP	38.000	17.845	47,0
PEE-N	236.610	204.661	86,5
AKE	8.975	381	4,2
Skupaj	283.090	222.887	78,7

Ostalo storitve — 30. IV.

	Ietni načrt	doseženo	%
Vdrževanje naprav (din)		16,402.982,15	

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST — 30. IV.

RIG (din)	323.000.000	117,704.627,55	36,4
ESMD (din)	66,600.000	28,364.935,10	42,6

Avtoprevoz			
»Zasavje« (t/km)	9,200.000	3,057.291	33,2
Gramat (enot)	10,000.000	3,458.536	34,6
Kamnolom (m ³)	50.000	17.075	34,2

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE — 30. IV.

SIMD (din)	61,149.000	29,310.141,05	47,9
EIMD (din)	32,654.000	9,534.259,80	29,2

Erika Kavčič

edini po zaključnem računu z izkazano izgubo.

Dogovorjeno je, bilo, da bodo združevali vsi Tozdi v okviru SOZD EGS še preostalih 60 % iz svojih rezervnih skladov in tako pokrilil izgubo ZPT v višini 47.237.491,50 din. Na skupščini Interesne skupnosti elektrogospodarstva (ISE) dne 23. 4. 1981 pa je bilo sklenjeno na predlog Izvršnega odbora ISE, da se iz sredstev prispevka odjemalcev električne energije na nizki napetosti za leto 1980 pokrije preostali del izgube ZPT, ki je ostal nepokrit — to je v višini 52.964.054,00 din. S tem je bila vsa izguba v ZPT pokrita.

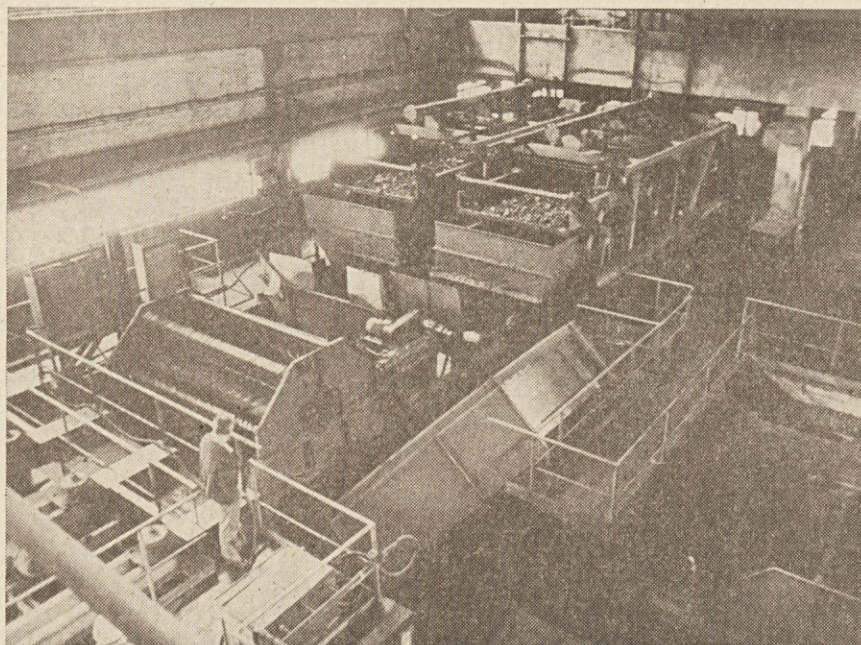
Skupščina ISE je tudi sklenila, da iz sredstev prispevka odjemalcev električne energije na nizki napetosti iz leta 1980 po-

krije neoblikovani del sredstev sklada skupne porabe v elektrogospodarstvu in premogovništvu in je v ta namen SOZD EGS v Mariburu nakazala znesek 180.982.654 din. S sklepom delavskega sveta SOZD EGS, ki je potrdil kriterij za razdelitev teh sredstev, smo Zasavski premogovniki dobili skupaj din 29.170.892,00 za formiranje manjkajočega dela sredstev sklada skupne porabe. Samoupravni organi ZPT pa bodo določili kriterije oblikovanja sklada skupne porabe vseh TOZD in DS. Dobljena sredstva, v prej omenjeni višini, bodo v glavnem zadostovala za pokritje vseh, vsaj bistvenih potreb, kot smo jih načrtovali.

Zaključeno bi bilo s tem preteklo leto in srednjeročno obdobje, oblikovana pa so tudi

sredstva skupne porabe za poslovanje v novem poslovnem letu. To poslovno leto pa je začela DO ZPT ob ugotovitvah v prvih štirih mesecih po že ustaljenem načinu z izkazovanjem izgube — edina v celem energetskem sistemu Slovenije. Izguba je posledica nedoseganja prihodka, ta pa je izpadel zaradi nedoseganja proizvodnje in prenizke cene. Cene za komercialni in kotlovni prmeog smo v tem času že dobili priznane v takšni višini, kot smo jih planirali za letošnje leto, po njih pa izračuni kažejo, da ob doseganju načrtovane proizvodnje od sedaj naprej pokrijemo ves manjkajoči del izpada prihodka. Do sedaj manjkajočo proizvodnjo bomo lahko pokrili iz dohodka površinskih kopov Ojst-ro in Retje, ki smo jih v tem času po vzpostavitvi nove transportne poti na separaciji v Trbovljah ponovno aktivirali.

Torej so podane povsem drugačne kvalitetnejše možnosti uspešnega poslovanja DO ZPT v tem letu, ker so cene premoga prvič po dolgih letih priznane v taki višini, da bi zagotavljale normalno poslovanje, seveda ob pogoju, da dosegamo načrtovano proizvodnjo. Ta pa je za letošnje leto načrtovana dokaj realno in, ob prizadevanju vseh zaposlenih v ZPT, bi jo lahko dosegli, kljub ogromnim težavam, ki jih pri tem srečujemo. Presegalo bi okvire tega članka, če bi pričel analizirati probleme nedoseganja proizvodnje, opozoril bi le to, da je slovenska družba pokazala veliko razumevanje za naše probleme ob iskanju pokritja izgube in formiranju sklada skupne porabe, da so bile za slovensko družbo sprejete cene premoga za letošnje leto v povsem skrajnih zgornjih mejah, da pa pričakuje tudi od zasavskih rudarjev in ostalih delavcev, ki delajo v okviru premogovništva v Zasavju, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da bi dosegli načrtovani izkop premoga v letošnjem letu, ki je tako zelo potreben za pokritje naših energetskih potreb.

Težkotekočinska separacija TOZD Separacija premoga Trbovlje normalno opravlja svoje funkcije.

Foto Nace Bizilj

Ivan Berger

Doslej smo vlagali sredstva v mehanizacijo na odkopih, manj v transport. Posledice...

Uredništvo mi je postavilo nekoliko provokativen naslov. Kljub temu bom skušal biti objektiven in odgovoriti na zastavljeno vprašanje. V našem glasilu smo že v preteklih letih pisali o uvajanju sodobne odkopne mehanizacije in samohodnem hidravličnem podporju. Prav tako tudi utemeljitve o nabavi sedaj že treh tipov podporja. Vsekakor smo z uvajanjem samohodnega hidravličnega podporja s pridobivalnimi stroji dosegli boljše parametre pri odkopavanju ter večjo humanizacijo dela. Poznamo pa tudi težave v poljih z glinastimi oziroma jalovinskimi vložki. Prav tako poznamo primere vdorov blata in mulja, kjer je tako podporje zdržalo dlje kot pa klasično. Če torej povzamemo te ugotovitve, vidimo, da smo dosegli določen napredek, da smo se z novim načinom dela spoznali in da gremo v korak s tehniko v svetu. Seveda ob vsem tem, ko so bili rudniki v podrejenem položaju v primerjavi z drugimi vejami gospodarstva, smo morali dosegati boljše storitve in s tem nižjo ceno. Ob tem pa nismo mogli vlagati še v modernizacijo transporta, ki bi se morala vršiti vzporedno.

Tako smo v zadnjih letih prišli v krizo prav pri transportu, ki je prav tako važen člen v verigi proizvodnje kot sam odkop. Del transportnih poti smo modernizirali (izvozna pot v Hrastniku), čeprav s precejšnjo zamudo zaradi že omenjenih finančnih sredstev ter pomanjkanja delovne sile na investicijskih delih. V času naših težav pri transportu tudi industrija ni mogla dati na trg rudarske opreme. Tu mislim na domačo industrijo in predvsem na STT, ki je najkvalitetnejši izdelovalec tovrstne opreme. V opravičilo domačim proizvajalcem naj povem, da so se zaradi zapostavljenega rudarstva morali usmeriti na drug asortiman

proizvodnje. Tako smo morali po najkrajšem možnem roku nabaviti transporterje Geomashine, ki seveda niso tipski (enaki s transporterji STT). V tistem času druge rešitve ni bilo. Ko smo trenutno rešili problem transporterjev, so se pojavile težave z lokomotivami in vozički. Ta problem sovпада s časom gospodarske stabilizacije, ko je problem z reprodukcijskim materialom oziroma rezervnimi deli. V letošnji hudi zimi gre vse priznanje delavcem delavnice na separaciji, ki so v snegu in mrazu popravljali jamske vozičke na prostem. Z vozički pa se je pojavil še problem trolley lokomotiv. S tem problemom pa moramo povezati še problem tirovja in sploh skupnega prevoza. Vemo, da imamo v voznem parku še lokomotive iz 1947 leta. (Metropolitan-Vickers), Siemens (iz leta 1973) ter ruske, ki so bile aktivirane 1979. leta. Jedro prevoza opraviijo Siemens lokomotive ter najstarejše Metropolitan lokomotive. Ruske lokomotive se niso uveljavile, kljub temu, da so najmlajše. Ugotoviti moramo takoj, da zanje ni bilo rezervnih delov ter da so bile dobavljene preko ruskega kredita. Ker je bilo število lokomotiv tako relativno visoko in vsak dan na trgu sorazmerno precej repro-materiala, se nismo posvečali dovolj pozornosti nabavi rezervnih delov. V ilustracijo naj povem, da so bili za Siemens lokomotive naročeni prvi rezervni deli šele konec leta 1980, za Metropolitan-Vickers pa 1963. leta. Šele, ko smo prišli do težav pri prevozu, smo naročili rezervne dele za vse lokomotive. Povem naj, da stane nova lokomotiva ca 600 starih milijonov, rezervni motor za Siemens lokomotivo pa 120 starih milijonov.

Eden izmed vzrokov za majhno število lokomotiv in veliko število pokvarjenih vozičkov pa

je spodnji ustroj trolley voda. Poleg tega, da primanjkuje tračnic, se pozna odsotnost tirničarjev, ki so šli v pokoj. Tako je vzdrževanje tirovja nekvalitetno. Ko so bile dobavljene Siemens lokomotive, se bo marsikdo spomnil, da so vozile precejšnje število vozičkov, in to s polno hitrostjo, danes pa skoraj polovično število vozičkov vozi tako počasi, da greš lahko zraven peš. Vzrok temu je čedalje bolj mokra jama tudi na savskem obzorju. Do potopitve tirovja pride na kritičnih mestih, kjer je vodni kanal preplitek in ne požira vse vode, ki jo velikokrat nekontinuirano črpamo iz hrastniške in ojstrške jame.

Če ob tem razmišljanju potegnem črto, lahko odgovorim na postavljeno vprašanje:

— proizvodni proces teče od pridobivanja premoga do nakladanja v tovarnjake na separaciji;

— temu ustrezno je treba vlagati v vse veje proizvodnega procesa;

— tudi delovna sila je potrebna na vseh, tudi »zapostavljenih« delovnih opravilih;

— odpraviti je treba ozko grlo skupnega prevoza, tako da bo sedanji vozni park na razpolago potrebam premogovnika Hrastnik in premogovnika Ojstro.

Marjan Brinar

Popravljanje električnih lokomotiv

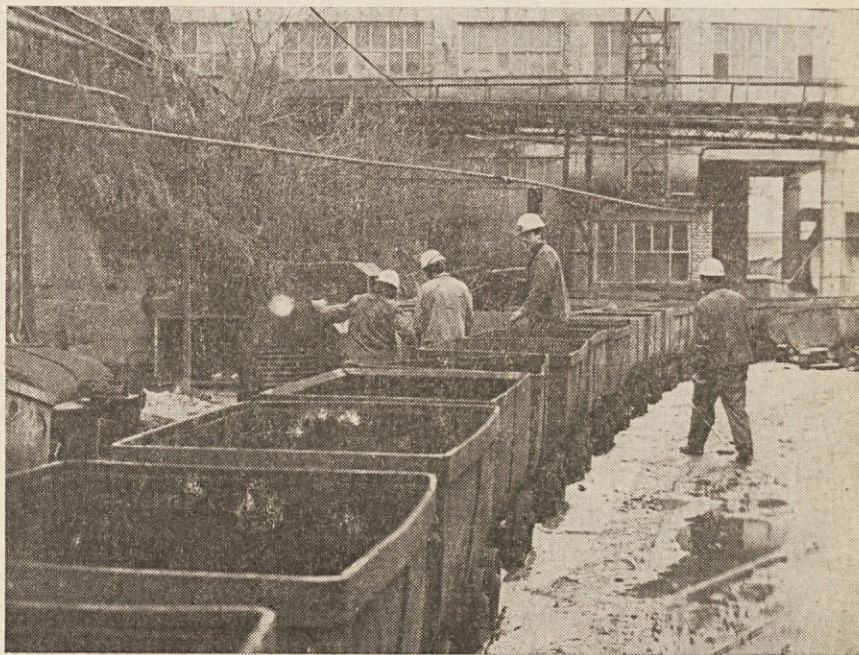
Da je stanje z lokomotivami v jami Trbovlje zelo zaskrbljujoče, je verjetno vsem znano. Težko bi iskali krivca za pomanjkanje lokomotiv, ki jih primanjkuje predvsem zato, ker so v okvari.

Če samo nekoliko pogledamo v preteklost, kako je potekalo vzdrževanje lokomotiv, če smo dovolj samokritični, moramo

ugotoviti, da vsaj šest let nismo ničesar ukrenili za preskrbo rezervnih delov. Vemo, da so vse tri vrste električnih lokomotiv, ki jih imamo, uvožene in bi zanje morali tudi uvažati rezervne dele, pa se za to ni nihče zmenil. Šele letos, ko nam teče voda v grlo, smo pričeli skupno z veliko akcijo, da bi usposobili lokomotive.

Trenutno stanje je še vedno zaskrbljujoče. Zbrali smo vso dokumentacijo za naročanje rezervnih delov, zanje smo uspeli pridobiti tudi ustrezne ponudbe, vendar pa so povsod postavljeni roki od najmanj štiri do devet mesecev. Največje probleme smo občutili z iskanjem rezervnih delov za ruske troley lokomotive TIP KR 10. Ker so bile te lokomotive uvožene preko klirinških pogodb, zato ni bilo nikogar, ki bi bil dolžan poskrbeti tudi za uvoz rezervnih delov. Končno smo uspeli dobiti ustrezne kataloge za naročanje rezervnih delov in tudi uvoznika — KOVINOTEHNO Celje. Sedaj pričakujemo že kar formulirano pogodbo iz Moskve. Rok za dobavo pa je šest do osem mesecev. Dotlej pa se bomo borili s popravili že sedaj zelo izrabljenih delov. Naslednji pereč problem je z lokomotivami Metroliten iz Anglije. Vemo, da so bile te lokomotive izdelane leta 1946/47 in ta firma ne dela več teh tipov, s tem pa je prenehala tudi z izdelavo ustreznih rezervnih delov. Pred kratkim so nas obiskali strokovnjaki firme Metroliten iz Londona in le-ti so nam ponudili ustrezne nove tipe elektromotorjev, relejev, obločnih komor in ostalih delov, ki bodo z manjšo predelavo še vedno lahko ustrezali našim zahtevam. Rezervne motorje za te lokomotive smemo pričakovati v mesecu septembru t.l.

Najmanj težav imamo z uvozom delov za Siemens lokomotive. Pri vseh teh lokomotivah pa imamo težave z deli, ki jih lahko izdelujemo in popravljamo sami. Na celem jugoslovanskem tržišču smo angažirani, da bi dobili ustrezno lak žico oziroma profilno žico ustreznih izolacijskih zahtev, pa kljub vse-

Separacija premoga Trbovlje, ranžiranje vozičkov z jamsko jalo-vino.

Foto: Nace Bizilj

mogočim intervencijam ne uspevamo dobiti zadostnih količin tega repro-materiala. Zato ob tem posegamo z intervencijskim uvozom, kar prinaša zopet svojstvene težave. Celo tako enostavni deli, kot so to zavorne klade, so lahko problem, ker imajo livarne prezasedene proizvodne kapacitete.

V zadnjem času pa se situacija nekoliko izboljšuje, ker smo ukrepali tako z opominjanjem voznikov lokomotiv, kot naših izvajalcev del na vzdrževanju in postrili nadzor nad omenjenimi deli.

Menim, da je sedanje stanje

z lokomotivami vsem nam krepka šola, kako se ne sme delati, ko »za silo teče« in da moramo biti pozorni predvsem na uvožene rezervne dele v vsakem primeru, s tem pa tudi prevzemati odgovornost za opravljeno oziroma neopravljeno delo. Ne smemo se zadovoljiti z rezultatom, da danes vozi 8 do 9 lokomotiv, če vemo, da bi jih moralo biti voznih 14 in več.

V tem trenutku smo lahko tudi tem bolj prepričani o človeškem faktorju, da nekatere lokomotive niso vozne in ne, da krivdo valimo na nekvaliteto lokomotiv.

Riko Majcen

Problematika pridobivanja premoga v jami Loke

Če pogledamo stanje proizvodnje v jami Loke oz. bivšem jamskem obratu Kisovec za nekaj let nazaj, vidimo v tabeli, da je bila največja proizvodnja v tej jami v letih od 1960 do 1970, nakar je pričela rapidno padati do preteklega leta, ko so bile uradno odkopane vse A zaloge.

leto: Proiz. ton: jam. storit.:

1960	296200	2,24
1961	285280	2,37
1962	330230	2,44
1963	313720	2,48
1964	302520	2,58
1965	291870	2,53
1966	313660	2,90
1967	296180	2,63

1968	306410	2,78
1969	308884	2,85
1970	285750	2,88
1971	252670	2,79
1972	228640	2,96
1973	170750	2,34
1974	158140	2,19
1975	170840	2,43
1976	165130	2,46
1977	123640	2,12
1978	107350	2,13
1979	95390	2,40
1980	74540	2,08

Odkopavanje še preostalih ostankov zalog v jami Loke je v letu 1981 vključeno v proizvodni plan jame Kotredež. Vzroki takega stanja pa so opisani v nadaljevanju.

Raziskave na področju Kotredež — Loke žal v letih po 1960 niso bile realizirane in tako tudi ni bilo mogoče prekategoriizirati ton premoga iz nižjih v višje kategorije, ker bi se s tem podaljšalo tudi odkopavanje premoga na področju bivšega rudnika Zagorje za nekaj desetletij. Šele raziskave v teh zadnjih letih, ki so bile intenzivne, zlasti na področju Kotredež — zahod, so pokazale, da so zaloge na področju Zagorja za eksploatacijo.

Slabšo sliko pa dobimo, če pogledamo stanje zalog na območju jame Loke, kjer so bile zaloge v letu 1977 ocenjene na:

Zaloge A	396000 ton	2 %
Zaloge B	19467000 ton	100 %
Zaloge C ₁	837000 ton	4 %
Zaloge C ₂	4396000 ton	23 %
skupaj	13838000 ton	71 %

Stanje zalog 31. 12. 1980 v jami Loke je bilo naslednje:

Zaloge A odkopano	20000 ton
Zaloge B odkopano	837000 ton
Zaloge C ₁ odkopano	4396000 ton
Zaloge C ₂	—
skupaj	13838000 ton

Iz teh podatkov je razvidno, da bi lahko jama Loke normalno obratovala le do meseca aprila v letu 1980, kot je bilo planirano. Samoupravni organi DO ZPT so te planske dokumente za leto 1980 potrdili. Vendar se je odkopavanje etaž v polju 52 zavleklo, predvsem zaradi odko-

pavanja ostankov premoga pod gramozom na zgornji etapi tega polja, do konca leta 1980 in se podaljšalo tja do meseca aprila 1981. Strokovno vodstvo DO ZPT se je odločilo, da se v tej kritični situaciji na področju energetike ter težkih montage-oloških prilik in zaradi neizpolnjevanja planskih nalog odkopujejo še vsi preostali ostanki zalog v jami Loke.

Jama Loke obratuje sedaj kot sestavni del TOZD Premogovnik Kotredež in so planske naloge sestavni del planskih nalog TOZD za jamo Kisovec in Kotredež.

Sedanja situacija v jami Loke pa je sledeča:

Ostanke premoga odkopavamo trenutno na 1. etaži pod 5. obzorjem v P 60. Samo odkopavanje je dvokrilno s širokočelno odkopno metodo s povečano višino etaže. Ravno tako odkopavamo v P-52 na 4. etg. zahodno s širokočelno metodo s povečano višino etaže. Tudi storitve na teh odkopnih deloviščih so precej višje kot na zasipu, saj dosega 11 t/moža, in to le pri uporabi klasičnega podporja jeklenih stropnic PPS-111 in frikcijskih stojk. Na teh navedenih etažah naj bi odkopavali v P-52 etg., kjer bomo odkopavali še ca 600 ton separiranega premoga. Na 1. etg. v polju 60 bomo odkopali še vzhodno in zahodno krilo tega polja z zalogami ca 13000 ton, za kar se bo čas odkopavanja podaljšal za 8 mesecev. Za odkopavanje bomo morali pripraviti tudi ostanke premoga na 2. etg. tega polja, tako da bomo odkopali zaloge premoga do konca leta 1982. Izdelujemo pa že tudi pripravljalna dela za odkopavanje sloja 4, ki naj bi ga sicer odkopavali s splavnim zasipom, vendar moramo prej odkopati še celotne zaloge premoga med 5. in 4. obzorjem. Te zaloge bodo posebno dobrodošle zaradi zaostajanja investicijskih del v jami Kotredež.

Anton Prebil

Dela, ki jih izvaja TOZD RIG Trbovlje v DO ZPT

TOZD RIG Trbovlje izvaja rudarsko-investicijska dela v jamah na področju Hrastnika, Trbovelj in Zagorja.

Na gradbišču Hrastnik je zaposlenih 94 ljudi, ki izvajajo naslednja dela:

— Sanacija plazovitega dela Hrastnika z drenažno-raziskovalnim rovom. Za omenjeni objekt smo predvideli delo ca 100 m v smeri in prečno na njega 50 m proti severu in 50 m proti jugu drenažno — odvodnjevalne proge. Do začetka meseca aprila smo izdelali ca 120 m raziskovalno-drenažnega rova, ki je še vedno v nespremenjeni hribini. Zato smo izvedli predvrtavanje v smeri napredovanja. Iz vrtin priteka okoli 36 l vode na minuto. Pristopili smo k izkopu in polaganju cevovoda Ø 400 mm pod cesto pri PTT Hrastnik za odtok vode v potok Bobenščico.

— Pričeli smo s sanacijo dolске proge pri jašku Dol, ki bo služila za dovoz in odvoz zaposlenih in materiala od glavnega jaška Hrastnik do delovišča raziskovalne proge, ki pelje proti Laškem na k. 260.

— Od investicijskih del trenutno izdelujemo in permaniziramo črpališče na 7. obzorju pod glavnim vpadnikom zvezno — 7. obzorje. Prav tako smo začeli z odpiranjem jame Hrastnik pod 7. obzorjem z vpadnikom TV — 35/0 in 7. obzorja (k. 85) na koto nič (k. ± 0). Dela na izkopu omenjenega vpadnika smo začeli v začetku meseca marca. Do sedaj potekajo dela nemoteno po pogodbi. Prav tako smo po pogodbi končali odvodnjevalni vpadnik k. 87 na k. 48 kljub težavam z dostavo praznih vozičkov.

Transport izkopanine iz omenjenega vpadnika je bil urejen preko verižnih transporterjev po vpadniku in nakladanja na 7.

obzorju v jamske vozičke Z vozički smo transportirali izkopanino do jaška Hrastnik po 7. obzorju. Dolžina dovoza, večkratno zalivanje rova na 7. obzorju in pomanjkanje praznih vozičkov so bili faktorji, ki so zmanjševali učinek dela na delovišču, kjer smo nakladali izkopanino v jamske vozičke. Trenutno ponovno permaniziramo progo na ordinati 5100 proti jugu z betonskimi oblikovanci.

Zaradi prisotnosti metana, ki prihaja iz premogovega sloja po vrtnah smo ustavili izkop in permanizacijo dolske proge na 7. obzorju.

Na področju Hrastnika trenutno izvajamo vsa dela po sklenjenih pogodbah po planu razen dolske proge na 7. obzorju, ki je ustavljena.

Na gradbišču Trbovlje je zaposlenih 58 ljudi, ki opravljajo naslednja dela:

Po pogodbah, na področju rudnika Trbovlje, smo že končali nadkop v Vode polju iz kote 230 na koto 275 po premogu in črni talnini; izdelali smo zračilni jašek v dolomitu; izkopali zračilno progo po dolomitu; razširili dvotir v trotir pri polnišču A — B na Save obzorju. Trenutno delamo na odpiranju AB polja po Save obzorju. Vsa ta dela potekajo po pogodbah in predloženih načrtih oz. planogramu projekta.

Na gradbišču Zagorje je 171 zaposlenih in izvajamo naslednja dela: Po sklenjenih pogodbah izvajamo dela na permanizaciji N — 73 med 7. in 6. obzorjem in bodo predvidoma končana v mesecu maju. Nemoteno izdelujemo vpadnik V — 80/2. Ostalo delo, ki ga moramo po pogodbi opraviti, je še izdelava jaška J — 73/2 in priključkov na jašek J — 73/3 med 7. in 6. obzorjem. Zaradi težav z dotokom vode na 8. obzorju pa smo ustavili dve delovišči, in sicer jašek J — 83/2 med 8. in 7. obzorjem in progo H83.

Vsi tisti objekti v izdelavi, ki niso povezani s transportom izkopanine po glavnih transportnih sredstvih, izvajamo v rokih, ki so povezani s transportom iz-

kopanine preko glavnih transportnih naprav (gumi trakovi, do vozičkov na 6. obzorju), so ovirani in ne dosegamo napredkov, ki so predvideni v pogodbah. Dostava materiala na delovišču je otežena zaradi majhnih in stisnjenih profilov na 7. obzorju.

V teh progah so montirani gumi trakovi za izvoz premoga in monorail viseča žičnica za dostavo materiala na delovišče (les, TH loki, zavojne drče itd.) in cevovod za vodo in komprimiran zrak ter žlote za separatno zračenje delovišča.

Mislím, da v teh progah, čeprav so preseka $F = 9\text{ m}^2$, ni mogoče normalno delati. Težko pa si je zamisliti vsa ta dela pri precej zmanjšanih profilih v stisnjenih predelih prog. Tako smo priča velikemu številu nezgod pri delu, največ pri zaposlenih na transportu materiala.

Izdelava raziskovalne proge Kotredež Zahod je bila postav-

ljena pod vprašaj od samega začetka izkopa. Po nekaj metrih napredovanja smo prišli v kaverno, ki smo jo sanirali na ta način, da smo permanizirali z litim betonom do trdega, to je ca 30 m proge. Nato je vrtalna skupina GZL izvedla predvrtavanje. Zavrtala je dve vrtini v dolžini 54 m (ena je bila dolga 19 m druga pa 35 m). Navrtali so kaverno polno vode, ki je pritiskala na čelo proge in razmakala morsko globino. Tako smo imeli dva izriva materiala. Prvi izriv je zapolnil 6-7 m proge, ko smo očistili in skoraj prišli do čela proge, je še enkrat porinilo in zalilo okoli 15 m proge.

Dela so trenutno ustavljena. Predvidevati moramo odvodnjevalne vrtnice, ki bodo zmanjšale hidrostatičen tlak vode v kaveri, nato bomo zečeli z izdelavo raziskovalne proge.

Slavko Kondič

Program investicijskih

VLAGANJ IN IZVAJANJE V LETU 1981 NA PODROČJU TRBOVELJ IN HRASTNIKA

Po odobrenem investicijskem programu: »Odpiranje novih predelov slojišča na področju Hrastnika in Trbovelj ter za modernizacijo tehnološkega procesa proizvodnje premoga v letih 1980—1985« je od ISE (interesna skupnost energetike) odobrena tranša za investicijska vlaganja v letu 1981

— 383,812.000 din.

Od tega:

— energetska sredstva	277,490.000 din
— blagovni krediti	76,370.00 din
— lastna sredstva	29,952.00 din
SKUPAJ:	383,812.000 din

Od tranše 383,812.000 din je 64,000.000 din predvideno za družbeni standard, 24,547.000 din pa je angažiranih s pogodbami iz leta 1980.

Razpoložljivih sredstev za leto 1981 je:

— energetskih sredstev	188,943.000 din
— blagovnih sredstev	76,370.000 din
— lastnih sredstev	29,952.000 din
SKUPAJ:	295,265.000 din

S temi razpoložljivimi sredstvi bomo v letu 1981 na področju Trbovelj in Hrastnika izvajali naslednja investicijska vlaganja:

PODROČJE TRBOVELJ —

TOZD Premogovnik Trbovlje

Rudarsko gradbeni objekti:

- nadaljnje odpiranje A—B polja pod K. 280
- raziskovalna in odpiralna dela v Vode polju
- raziskovalna dela v Frančiškova polju

- pričetek izgradnje oskrbovalno-transportnega nadkopa, K. 225—300, v Frančiška polju
- raziskovalna in odpiralna dela v VI. polju med K. 260—280

Elektro strojna oprema — domača:

- verižni transporterji
 - gumi transporterji
 - motalo PV 15/22
 - stabilna ventilatorja za Frančiška polje
 - žlotni ventilatorji
 - oprema za sipalnike
 - odkopno podporje (STT)
 - kabli različnih presekov
 - transformatorske postaje
 - elektro oprema za odkope
- Elektro strojna oprema — uvozna:
- vrtalna garnitura »DIAMEC«
 - pridobivalni stroj »EICKHOFF«

TOZD Separacija premoga Trbovlje

Zunanji gradbeni objekti:

- sanitarno garderobni objekt
- ureditev transportnega sistema z bunkerjem za nakladanje energetskega premoga v vagone JŽ

Elektro strojna oprema — domača:

- jamski vozički V = 1100 l
- oprema za I. fazo rekonstrukcije separacije

V izdelavi so tehnološki in ostali projekti za I. in II. fazo rekonstrukcije separacije v Trbovljah.

TOZD Predelava jamskega lesa

— domača oprema za žagalnico

PODROČJE HRASTNIKA

— TOZD Premogovnik Hrastnik

Rudarsko gradbeni objekti:

- raziskovalno odpiralni vpadnik med K. 85—0
- zračilna zveza med 7. in Zveznim obzorjem
- zračilni prekopi na 5. obzorju
- pripravljalna in raziskovalna dela za odpiranje vzhodnega sektorja jame Dol na Zveznem obzorju

Zunanji gradbeni objekti:

- samski dom, kapacitete ca 100 postelj
- razdelilne transformatorske postaje (gradbeni del)
- 35 kV daljnovod (gradbeni del)

Elektro strojna oprema — domača:

- verižni transporterji
- gumi transporterji
- oprema za sipalnike
- oprema črpališča II. na 7. obzorju
- SHP podporje »Salzgitter«
- kabli različnih presekov
- transformatorska postaja, 2,5 MVA, 35/10—6—3 kV
- oprema za delavnice

Elektro strojna oprema — uvozna:

- črpalka za črpališče na 7. obzorju
- SHP podporje »MARREL — HYDRO« — hidravlika
- stranski nakladalec »Salzgitter«

TOZD Premogovnik Ojstro

Rudarsko gradbeni objekti:

- transportni vpadnik med K. 120—20
- zračilno oskrbovalni vpadnik med K. 120—40
- zračilna zveza med 5. in Zveznim obzorjem
- zračilno oskrbovalni hodnik na 5. obzorju

Elektro strojna oprema — domača:

- verižni transporterji
- gumi transporterji
- SHP podporje »Salzgitter«

Elektro strojna oprema — uvozna:

- visokotlačna črpalka »Haukinco«
- stroj za izdelavo prog F6—A
- vrtalna garnitura »Diamec«

Nekatere izmed navedenih investicijskih objektov bodo pričeli graditi v 3. in 4. kvartalu leta 1981, ker je projektna dokumentacija še v izdelavi.

Matija Ušeničnik

Raziskave na področju Kotredež-zahod

Z geološkimi raziskavami območja med jamama Kotredež in Loke smo pričeli v letu 1977, ko smo izvrtali tri vrtine z oznako Kz-1/77, Kz-2/77, ter Kz-3/77 v skupni dolžini 594,4 m. Vse tri vrtine so bile locirane na južni strani potoka Medija pri obratu Energoinvest (Varnost). Vse tri vrtine so navrtale premog.

Z raziskavami smo nadaljevali v letu 1978. Izvrtali smo vrtine Kz-4/78 Kz-5/78 in Kz-6/78. Skupna dolžina vrtin je bila 852,0 m. Vrtini Kz-4/78 in Kz-5/78 sta bili locirani pri kmetiji Ržišnik, okrog 300 m zahodno od Energoinvesta. Vrtini sta bili poševni, pod kotom 60° oz 80° proti jugu ter sta dosegli določitno podlago, vendar brez premoga. Vrtina Kz-6/78 je bila locirana severno od Kz-1,2,3/77 blizu vasi Vine. Vrtino smo ustavili na globini 400 m v govških plasteh zaradi velikih težav pri vrtanju (izguba izplake, zaglava ter lom drogova). S to vrtino smo nameravali raziskati debelino ter globino premoga na dnu kadunje, vendar to ni uspelo.

V letu 1979 smo izvrtali vrtine z oznako Kz-7/79, Kz-8/79 in Kz-9/79 v skupni dolžini 1453,40 m. Vrtina Kz-7/79 je bila locirana v dolini potoka Medija ca 150 m zahodno od Energoinvesta. Ustavljena je bila na globini 863 m v krovnih laporjih. Predpostavljamo, da je prišlo do večjega odklona vrtine od vertikale proti severu. S tem lahko pojasnimo tako veliko dolžino vrtine. Vrtina je okoli 250 m severno od predpostavljene linije izdankov premoga ter bi po prognoznem profilu morali v globini 450 do 500 m navrtati premog. Vrtina Kz-8/79 je bila južno od Kz-7/78 in je prevrtala krovinske plasti premoga, talninsko glino ter je ustavljena v psevdofiljskem skrilavcu. Pojav

PREGLED VRTIN IN PORABLJENIH SREDSTEV ZA RAZISKAVE PREMOGA V ZAGORJU

(med Kisovcem in Kotredežem)

Program raziskav za pogodbeno leto:	Izvrstano		Porabljena sredstva (din)			
	oznaka vrtine	globina m	interval premoga od — do m	RSS	sofinancer skupaj	
1977/78	KZ-1/77	134,0	118,45 — 124,0			
	KZ-2/77	168,90	142,30 — 163,50	997.100	500.000	1.497.100
	KZ-3/77	291,50	221,80 — 277,90			
	KZ-4/78	75,0				
1978/79	KZ-4/78	157,0	—			
	KZ-5/78	229,0	—	2.800.000	1.256.040	4.056.040
	KZ-6/78	391,0	ni dosegla			
	KZ-7/79	545,90				
1979/80	KZ-7/79	317,60	ni dosegla			
	KZ-8/79	392,40	376,80 — 385,0			
	KZ-9/79	197,50	58,50 — 66,80	3.500.000	1.969.800,90	5.469.800,90
	KZ-10/80	92,0				
	KZ-11/80	319,0	203,60 — 227,60			
Skupaj:	11 vrtin	3.310,90 m		7.279,100	3.725.840,90	11.022.940,90

in razsežnost psevdofiljskega skrilavca daleč na jugu bodo morale pojasniti nadaljnje raziskave, namreč po dosedanjih ugotovitvah psevdofiljski skrilavec nastopa na severni strani terciarja in se proti globini izklinja, južna pobočja pa so zgrajena iz apnenca in dolomitov. Vrtino Kz-9/79 smo locirali pri stari rudniški žagi na južnem bregu potoka Medija. Za premogovnim slojem smo navrtali talninsko glino, sivico, krovne laporje in dolomit. To zaporedje se je večkrat menjavalo, vse to kaže, da je za premogom močna narivna cona. To domnevo smo potrdili z vrtino Kz-10/80, ki je prevrtala podobno zaporedje plasti. To vrtino smo zavrtali z istega stojišča pod kotom 60° in azimutom 180° (proti jugu). Vrtina Kz-9/79 je bila opremljena kot piezometer. In kaj to pomeni?

Piezometer je vrtina, zavrtana do vodonosne plasti, zacevljena v celi dolžini in v spodnjem delu perforirana ter zapolnjena s filtrskim materialom. Vrtina Kz-9/79 je pod terciarjem navrtala vodonosni dolomit. Vrtino smo po celi dolžini zacevili. Cevi zadnjega intervala v dolomitu so perforirane in zapolnjene z gruščem določene frakcije. Ta del je filtrski del piezometra.

Voda iz dolomita preko filtrskega dela infiltrira v zacevljeni del vrtine in dvignemo do nivoja, na katerem je voda v okolici dolomita. Tako piezometer kaže nivo podtalnice v dolomitu v svoji bližnji okolici. Tako merjeni piezometrijski nivo vode je bil na koti +224,57, ustje vrtine pa je na koti 252,52.

Nivo vode v piezometru je nihal v zelo majhnih intervalih. Po vdoru vode na 8. obzorju v jami Kotredež je nivo začel padati. V času od 16. 3. 1981 (vdor vode je bil 4. 3. 1981) do 19. 5. 1981 je padel za 27, 82 m. Povprečni padec nivoja je 40 do 50 cm na dan. To kaže, da priteka voda iz dolomita Ocepkevega vrha in Smrekovice v jamo Kotredež.

Naslednjo vrtino, kot sem že omenil, smo zavrtali z istega stojišča proti jugu pod kotom 60°. Ta vrtina ima oznako Kz-10/80. Vrtino Kz-11/80 smo locirali severovzhodno od prejšnje (Kz-10/80). Skupna dolžina vrtin izvrstanih v letu 1980 je 411 m.

Z nadaljnjim vrtanjem na tem področju smo prenehali zaradi določenih pomislekov o validnosti takega vrtanja. Zagovarjalo se je, da je potrebno raziskave nadaljevati iz jame s kombina-

cijo prog in vrtin. V ta namen je bil izdelan projekt. Osnovni koncept tega projekta je, da se iz jame Loke na koti 5. obzorja izdelata proga po dolomitu proti jami Kotredež. Iz te proge bi vrtali v določenih profilih. Z deli po tem projektu smo že pričeli, vendar so se pojavili določeni problemi, tako da je hitrost napredovanja zelo majhna.

Do sedaj smo z vrtinami raziskovali vzhodni del področja Kotredež — zahod. Vendar je mreža vrtin zelo nepopolna in niso izkoriščene vse možnosti vrtanja s površine.

Z namenom, da bi čimprej dokazali večjo količino rezerve premoga C kategorije oz. prekatégorizirali obstoječe, bomo letos zavrtali dve vrtini. Prva vrtina z oznako Kz-12/81 je locirana severovzhodno od bivše rudniške žage oz. severovzhodno od vrtine Kz-11/80. Ta vrtina je že v izdelavi. Druga vrtina bo ca. 150 m vzhodno od prve. S temi vrtinami bomo prekatégorizirali rezerve premoga na območju vzhodnega dela Kotredež-zahod. Tretja vrtina bo namenjena za izdelavo piezometra. Zavrtali jo bomo na področju opuščene kamnoloma pri Ocepkovem vrhu. Vrtina bo imela tudi drugi namen pri eventualnem odpiranju nove jame Ko-

tredež — zahod. Potreba za izdelavo še enega piezometra se je pokazala po vdoru vode na koti 8. obzorja jame Kotredež. Z merjenjem sprememb piezometriškega nivoja vode v obeh piezometrih bomo zasledovali, kako poteka odvodnjevanje (dreniranje) dolomita v zaledju jame Kotredež. Če poznamo nivo vode v dolomitu, vemo, s kakšnim pritiskom vode iz dolomita lahko računamo v jami na deloviščih, kar je predpogoj za varno odkopavanje in izvajanje jamskih del. Po predpisanih kriterijih (za rudnik Kanižarica) je za varno odkopavanje potrebna za vsako atmosfero pritiska vode dva metra debela plast talninske gline. Če računamo, da je nivo vode v dolomitu na področju jame Kotredež na koti +100, bi morali imeti na koti — 230 (8. obzorje) najmanj 66 m debelo plast talninske gline, da bi varno odkopavali pred vdorom vode iz dolomita.

Da bi ugotovili hidrološko povezavo med jamama Kotredež in Loke ter ugotovili položaj depresijskega lijaka, nastalega zaradi črpanja vode v obeh jamah, moramo postaviti večje število piezometrov na celotnem področju.

Goce Mitrevski

Krvodajalstvo

V času od 3. do 24. aprila 1981

Dne 3. aprila 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje

Bajc Božo, Krhlikar Boris, Černivec Milan, Hrovat Janez, Ramšak Ivan, Belina Ervin, Gosak Mihael, Frajle Jože II. in Resman Marjan.

DO Termoelektrarna Trbovlje
Jordan Marjan.

TOZD Rudarski šolski center Zagorje

Vračević Vojo in Gerečnik Franc.

Dne 10. aprila 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje

Dolar Franc, Smode Drago, Popovič Dušan, Đukanović Branko, Jerman Milan, Žalar Boris, Planinc Zvone, Hribar Franc, Vrtnik Boris, Ovnik Jože, Strniša Rudi, Čop Jože, Kramar Jože, Ponikvar Ivan, Čehovnik Bogo, Bašković Ladislav, Škof Anton.

TOZD Rudarski šolski center Zagorje

Imperl Silvester in Kukovec Maks.

TOZD Premogovnik Kotredež
Brlogar Branko.

Dne 17. aprila 1981

TOZD Premogovnik Trbovlje

Glavan Milan, Čepelin Janez, Mak Ciril, Bešlić Vlado, Gošče Alojz, Planinc Zvonko, Koncilja Milan, Brtan Jože, Skornšek Janez, Potokar Jože, Razpotnik Boris, Kos Herman, Hren Jani, Hanžič Slavko, Klemen Florjan, Černivec Štefan, Podmenik Darko, Cerar David, Tominšek Anton, Prašnikar Ivan, Zidar Franc.

TOZD Premogovnik Hrastnik

Nuhanović Hasan, Kocman Marjan, Hribšek Rudi, Bezgovšek Martin, Prosenc Peter, Prosenc Ervin, Stojković Jova.

TOZD Premogovnik Kotredež

Mali Ivan, Knez Marjan in Palčič Rudi.

Dne 18. aprila 1981

Pelnaver Jože, Laporšek Mirko, Marn Danijel, Miglič Jože, Ilič Ilič Ilija, Zepič Stane, Karba Mirko, Obrovnik Srečko, Sodec Martin, Poplas Stane, Vrečar Branko, Škrbec Janez, Kozelj Maksimiljan, Skornšek Janez, Plahuta Jože, Strniša Marija, Vrečar Breda, Žavbi Ivan, Škrlep Bojan.

TOZD Premogovnik Trbovlje

Dne 24. aprila 1981

Unger Milan, Antolič Jože, Madžarevič Ranko, Halilović Salko, Potokar Radoš, Goljuf Janez, Šener Miro, Žagar Zvo-

ne, Lavrenčič Ciril, Pavič Nedeljko, Božič Niko, Mladenović Stanko, Sulejmanović Rašić, Camer Jože, Mohorko Karel, Dolinšek Drago, Janežič Rudi, Prašnikar Rajko, Grčar Ciril, Kraševac Boris, Krnič Jezdimir, Fikič Dragiša, Pomper Ivan, Rajbar Dušan, Oberčkal Kamilo, Rabuzin Rudi, Avsec Martin, Toplak Danijel, Fajt Franc, Murko Milan, Berčon Ivan, Gros Branko, Mudrinič Rafko.

DO Termoelektrarna Trbovlje
Mlač Sando, Gantar Marjan.

TOZD Premogovnik Kotredež

Magaš Marjan, Razpotnik Gvido, Grden Ivan, Gajser Franc, Saletovič Handija.

TOZD Rudarski šolski center Zagorje

Filkovič Ivo, Zabrožnik Jože, Dobnik Ervin, Avsenak Marjan.

Tovariši darovalci krvi, hvala vam!

Inovacijska dejavnost v DO ZPT

Prve tehnične izboljšave so bile po statistiki in tehnični dokumentaciji, ki je zbrana v razvojnem oddelku Zasavskih premogovnikov, evidentirane s 1. 6. 1963. leta. Predložene tehnične izboljšave zajemajo področja dejavnosti v jami, elektrostrojnih delavnic, separacije in pred zadnjo reorganizacijo opkarno in kamnolome. V začetku so bile predlagane tehnične izboljšave manjše po številu in obsegu in so se nanašale na olajšanje dela pri remontih na večjih napravah in strojih. Z leti pa se je število in obseg tehničnih izboljšav močno povečal in tudi podeljene nagrade so izredno narasle. Zaradi boljše preglednosti navajam število predloženih tehničnih izboljšav in maso denarja za izplačane nagrade po letih v tabeli I.

Leto	Štev. izbolj.	tabela I Izpl. nag.
1963	4	3.770,—
1964	14	2.587,20
1965	2	1.150,—
1966	3	2.100,—
1967	9	2.650,—
1968	14	6.850,—
1969	1	—
1970	6	4.000,—
1971	15	10.100,—
1972	16	11.400,—
1973	14	7.900,—
1974	19	20.910,—
1975	12	31.830,—
1976	11	20.427,—
1977	25	191.977,55
1978	17	42.848,—
1963—1978	182	360.499,75

Vse v tabeli navedene tehnične izboljšave je predlagalo 200 avtorjev.

Podatki so le do leta 1978, ker razvojni oddelek ne razpolaga s podatki zadnjih dveh let, ko so bile imenovane komisije za izume in tehnične izboljšave na posameznih TOZD, te pa ne pošiljajo zapisnikov svojih sej in tehnične dokumentacije tehničnih izboljšav razvojnemu oddelku kljub temu, da so to dolžne po pravilniku o izumih in tehničnih izboljšavah.

Koncem leta 1980 je bila predložena tehnična izboljšava na TOZD Premogovniku Hrastnik za rešitev problemov na novi transportni poti z gumijastimi transportnimi trakovi. Ta zasluži, da o njej več spregovorim. Po preusmeritvi transporta premoga iz 7. obzora in po glavnem izvoznem jašku za jamo Hrastnik z jamskimi vozički na novo zgrajeni glavni vpadnik Zvezni obzor-7. obzor in z njim povezanim transportom premoga iz posameznih odkopnih polj z večjim številom presipov in gumijastimi trakovi na 7. obzoru so z omenjeno tehnično izboljšavo odpravili te probleme, poleg tega pa še zmanjšali število strežnikov ob trakovih. Res je, da ideja ni izvirna in slične naprave uporabljajo po svetu, le v drugačni izvedbi. Gre za sistem loput, ki pri ustaljenem predhodnem traku, po določeni količini premoga in nastali kopici, avtomatično izklo-

pi naslednji gumijast trak in po zmanjšanju kopice ponovno avtomatično zažene ustavljeni gumijast transportni trak. Ta tehnična izboljšava preprečuje zasipavanje in preobremenjevanje zaporedno položenih transportnih trakov in s tem prekomerno obrabo in uničevanje gumijastih transportnih trakov.

Posebni problemi in nesoglasja nastopajo pri določanju nagrad za predložene tehnične izboljšave kljub temu, da imamo poseben pravilnik in v njem določen postopek za izračunavanje nagrade. Če je čista gospodarska korist nedvoumno določena, potem tudi ni težko izračunati višino nagrade po pravilniku. Večina predloženih tehničnih izboljšav pa je take narave, da je težko določiti in izračunati nedvomljivo višino čiste gospodarske koristi in zato nastopajo potem nesoglasja.

Vsekakor je treba inovacije podpirati in pospeševati, vendar morajo komisije po posameznih

temeljnih organizacijah združene delati več časa in skrbijo posvetiti določanju višine čiste gospodarske koristi, in to čim bolj realno, če se ne da izračunati, da ne bodo prizadeti predlagatelji niti delovna organizacija. V zadnjem času namreč ugotavljamo, da so komisije premalo pozornosti posvečale ravno tej oceni in da je potem prišlo do nesoglasij. Komisije bi se morale posluževati tudi drugih členov pravilnika, v katerih piše, če se ne da nedvoumno določiti čiste gospodarske koristi, se predlagateljem podeli enkratna nagrada z ozirom na težo in vrednost predložene tehnične izboljšave.

Ker nekateri členi v pravilniku niso dovolj jasno napisani in ne precizirajo dovolj določanje posameznih vrednosti, je potrebno sprožiti postopek za dopolnitev ter spremembo pravilnika, če se hočemo v bodoče izogniti raznim nesoglasjem.

Jože Herman

Finančno poslovanje

KOMBINATA V PRVIH
TREH MESECIH
LETOŠNJEGA LETA

Doseženi finančni rezultati v prvem trimesečju t.l. za naš kombinat niso presenetljivi, saj smo že nekaj let vajeni, da se v določenih panogah proizvodnje pojavljajo izgube. Tako so tudi letošnje tromesečje zaključile z izgubo temeljne organizacije proizvodnje premoga ter TOZD proizvodnja gradbenega materiala. Vzrokov za izkazano izgubo

je več, nanašajo pa se predvsem na:

- nedoseganje proizvodnje in
- nepravčasno povišanje cen

Posamezne delovne organizacije, temeljne organizacije in delovne skupnosti v kombinatu so dosegle naslednji finančni rezultat:

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI:

TOZD Premogovnik Hrastnik:

1. celotni prihodek	73.298.497,95 din
2. porabljena sredstva	45.171.911,00 din
3. dohodek	28.126.586,95 din
4. obveznosti iz dohodka	13.552.310,55 din
5. čisti dohodek	14.574.276,40 din

6. — del za OD	22.013.467,25 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.123.470,20 din
8. izguba	8.562.661,05 din

TOZD Premogovnik Ojstro:

1. celotni prihodek	43.302.920,15 din
2. porabljena sredstva	34.445.075,80 din
3. dohodek	8.857.844,35 din
4. obveznosti iz dohodka	8.627.420,00 din
5. čisti dohodek	230.424,35 din
6. — del za OD	14.387.776,65 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	736.096,60 din
8. izguba	14.893.448,90 din

TOZD Rudarsko elektrostrojna dejavnost Hrastnik:

1. celotni prihodek	20.107.906,60 din
2. porabljena sredstva	8.678.185,25 din
3. dohodek	11.429.721,35 din
4. obveznosti iz dohodka	5.000.349,75 din
5. čisti dohodek	6.429.371,60 din
6. — del za OD	9.362.080,25 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	486.198,95 din
8. izguba	3.418.907,60 din

Delovna skupnost pomožna dejavnost Hrastnik:

1. celotni prihodek	8.697.590,90 din
2. porabljena sredstva	5.308.118,85 din
3. dohodek	3.389.472,05 din
4. obveznosti iz dohodka	719.026,45 din
5. čisti dohodek	2.670.445,60 din
6. — del za OD	3.099.083,60 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	162.359,00 din
8. izguba	950.997,00 din

TOZD Premogovnik Trbovlje:

1. celotni prihodek	104.949.240,50 din
2. porabljena sredstva	74.649.199,90 din
3. dohodek	30.300.040,60 din
4. obveznosti iz dohodka	18.483.448,25 din
5. čisti dohodek	11.816.592,35 din
6. — del za OD	31.389.903,45 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	2.483.538,60 din
8. izguba	22.056.849,70 din

TOZD Separacija premoga Trbovlje:

1. celotni prihodek	45.163.045,85 din
2. porabljena sredstva	25.819.180,05 din
3. dohodek	19.343.865,80 din
4. obveznosti iz dohodka	11.774.120,90 din
5. čisti dohodek	7.569.744,90 din
6. — del za OD	14.138.259,90 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.183.530,30 din
8. izguba	7.752.045,30 din

TOZD Predelava jamskega lesa:

1. celotni prihodek	15.095.406,70 din
2. porabljena sredstva	11.132.025,05 din
3. dohodek	3.963.381,65 din
4. obveznosti iz dohodka	1.296.747,15 din
5. čisti dohodek	2.666.634,50 din
6. — del za OD	1.135.707,55 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	99.585,50 din
8. izguba	1.431.341,45 din

III. kongres samoupravljalcev Jugoslovije

Priprave na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije potekajo v času, ko je celotna družba vključena v uresničevanje ekonomske stabilizacije. Glede na to, da so z ustavo, zakonom o združenem delu in drugimi sistemskimi rešitvami opredeljeni trajnejši temelji sistema, je namen III. kongresa samoupravljalcev v tem, da vsestransko proučimo in uveljavimo dosežke v razvoju socialističnega samoupravljanja in družbenoekonomskem razvoju, kritično obravnavamo probleme, težave in vzroke zaostajanja v uresničevanju sistema in aktualna vprašanja družbenoekonomskega razvoja ter na teh podlagah vzpodbudimo vse delovne ljudi in celotno družbo za hitrejši razvoj in učinkovitejše uresničevanje samoupravljanja. To pa pomeni, da bomo v sleherni sredini kritično ocenili svojo vlogo, pravice in dolžnosti ter odgovornosti v samoupravnem družbenoekonomskem razvoju. Zaradi tako opredeljenega namena in značaja III. kongresa samoupravljalcev bo glavna tema kongresa — združeno delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj.

Ta tema omogoča spoznavanje razvoja socialističnega samoupravljanja in družbenoekonomskega razvoja v najširšem smislu, težišče pa je na združenem delu, njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih, kakor tudi na spoznanju vsega tistega, kar ovira uresničevanje njegove odločilne vloge. Pri tem pa je potrebno poudariti bistvene dosežke in uresničene rezultate v dosedanjem razvoju socialističnega samoupravljanja, uveljaviti pozitivne rešitve in ustvarjalna prizadevanja pri uresničevanju sistema ter na tej podlagi vzpodbuditi delavski razred in

delovne ljudi za nadaljnji razvoj socialistične skupnosti.

Glavna tema vsebuje ključna vprašanja, do katerih se bo potrebno s kritično oceno opredeliti v sleherni sredini s premagovanjem obstoječih slabosti ter iskanju rešitev. Te pa so: pridobivanje in delitev dohodka, samoupravno povezovanje in združevanje na podlagi dohodka in združeno delo v delegatskem sistemu.

V občini Trbovlje smo odgovorno in zavzeto pristopili k aktivnostim v zvezi s pripravami na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije. Ustanovljen je bil koordinacijski odbor za vodenje aktivnosti v pripravah, ki ga sestavlja 19 delegatov družbenopolitičnih organizacij, Skupščine občine in Izvršnega sveta, Medobčinske gospodarske zbornice in organizacij združenega dela. V prvi fazi priprav na kongres samoupravljalcev ugotavljamo, da so bile aktivnosti zadovoljive. Koordinacijski odbor Trbovlje je vodil aktivnosti za pripravo skupnega poročila na temo »nagrajevanje po delu v težkih pogojih dela«, v katero so se vključevali še Litostroj Ljubljana, Železarna Ravne, KEMO Maribor, Cinkarna Celje, REK Velenje, REK Trbovlje, Rašica Ljubljana, IPK Ljubljana, Gozdno gospodarstvo Celje in Ljubljana. S temi udeleženci v pripravi skupnega poročila smo organizirali v februarju delovni razgovor, na katerem smo razpravljali o sporočilih na to temo, določili delovno skupino, ki je pripravila osnutek skupnega poročila, ki so ga obravnavali na tematski razpravi, ki je bila v Trbovljah v mesecu marcu in so se je poleg predstavnikov navedenih organizacij združenega dela udeležili tudi predstavniki republiškega koordinacijskega odbora za pripravo na III. kongres ter predstavniki RS ZS.

Nosilec za vodenje aktivnosti v OZD so osnovne organizacije zveze sindikatov. Izdelane so bile akcijske usmeritve, program dela ter navodila za izvolitev delegatov. Na volilni seji občinskega volilnega telesa dne 20. 4. 1981 smo poleg volitev de-

TOZD Rudarsko elektrostrojna dejavnost Trbovlje:

1. celotni prihodek	22.186.012,45 din
2. porabljena sredstva	5.738.400,60 din
3. dohodek	16.447.611,85 din
4. obveznosti iz dohodka	5.317.480,95 din
5. čisti dohodek	11.130.130,90 din
6. — del za OD	11.631.782,45 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	977.483,60 din
8. izguba	1.479.135,15 din

Delovna skupnost Pomožna dejavnost Trbovlje:

1. celotni prihodek	13.477.275,20 din
2. porabljena sredstva	7.598.945,25 din
3. dohodek	5.878.329,95 din
4. obveznosti iz dohodka	1.037.576,55 din
5. čisti dohodek	4.840.753,40 din
6. — del za OD	4.683.572,30 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	409.397,80 din
8. izguba	252.216,70 din

TOZD Premogovnik Kotredež:

1. celotni prihodek	98.781.277,80 din
2. porabljena sredstva	55.213.649,05 din
3. dohodek	43.567.628,75 din
4. obveznosti iz dohodka	19.006.989,65 din
5. čisti dohodek	24.560.639,10 din
6. — del za OD	29.000.587,55 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.705.727,45 din
8. izguba	6.145.675,90 din

TOZD Separacija premoga Zagorje:

1. celotni prihodek	15.101.755,80 din
2. porabljena sredstva	8.247.182,25 din
3. dohodek	6.854.573,55 din
4. obveznosti iz dohodka	4.140.435,10 din
5. čisti dohodek	2.714.138,45 din
6. — del za OD	4.248.175,70 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	245.722,45 din
8. izguba	1.779.759,70 din

TOZD Rudarski šolski center:

1. celotni prihodek	10.531.830,00 din
2. porabljena sredstva	6.022.913,35 din
3. dohodek	4.508.916,65 din
4. obveznosti iz dohodka	4.260.307,00 din
5. čisti dohodek	248.609,65 din
6. — del za OD	3.690.867,05 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	218.121,00 din
8. izguba	3.660.378,40 din

TOZD Rudarsko elektrostrojna dejavnost Zagorje:

1. celotni prihodek	14.479.028,20 din
2. porabljena sredstva	3.054.708,35 din
3. dohodek	11.424.319,85 din
4. obveznosti iz dohodka	4.212.885,60 din
5. čisti dohodek	7.211.434,25 din
6. — del za OD	6.764.371,70 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	407.287,05 din
8. ostanek	39.775,50 din

Delovna skupnost Pomožna dejavnost Zagorje:

1. celotni prihodek	11.727.029,00 din
2. porabljena sredstva	5.527.113,00 din

3. dohodek	6.199.916,00 din
4. obveznosti iz dohodka	967.017,05 din
5. čisti dohodek	5.232.898,95 din
6. — del za OD	3.908.261,45 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	234.985,65 din
8. ostanek	1.089.651,85 din

Delovna skupnost skupnih služb DO ZPT:

1. celotni prihodek	17.189.959,50 din
2. porabljena sredstva	2.253.667,00 din
3. dohodek	14.936.292,50 din
4. obveznosti iz dohodka	2.252.161,85 din
5. čisti dohodek	12.684.130,65 din
6. — del za OD	10.083.750,30 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	898.644,10 din
8. ostanek	1.701.736,25 din

DO Rudnik premoga Kanižarica:

1. celotni prihodek	48.023.080,25 din
2. porabljena sredstva	19.773.583,70 din
3. dohodek	28.249.496,55 din
4. obveznosti iz dohodka	5.510.083,25 din
5. čisti dohodek	22.739.413,30 din
6. — del za OD	20.069.985,35 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.319.443,80 din
8. ostanek	1.349.984,15 din

DO Rudnik premoga Senovo:

1. celotni prihodek	55.619.350,50 din
2. porabljena sredstva	27.793.182,20 din
3. dohodek	27.826.168,30 din
4. obveznosti iz dohodka	6.373.078,70 din
5. čisti dohodek	21.453.089,60 din
6. — del za OD	21.025.338,65 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.371.361,85 din
8. ostanek	943.610,90 din

DO TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE:**TOZD Proizvodnja električne energije:**

1. celotni prihodek	126.030.111,85 din
2. porabljena sredstva	67.913.328,55 din
3. dohodek	58.116.783,30 din
4. obveznosti iz dohodka	42.027.976,40 din
5. čisti dohodek	16.088.806,90 din
6. — del za OD	13.840.601,35 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	1.799.543,35 din
8. ostanek	448.662,00 din

TOZD Vzdrževanje naprav:

1. celotni prihodek	24.096.508,55 din
2. porabljena sredstva	8.517.932,05 din
3. dohodek	15.578.576,50 din
4. obveznosti iz dohodka	6.667.497,45 din
5. čisti dohodek	8.911.079,05 din
6. — del za OD	7.731.371,65 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	929.457,40 din
8. ostanek	250.250,00 din

Delovna skupnost skupnih služb DO TET:

1. celotni prihodek	8.647.116,05 din
2. porabljena sredstva	2.003.853,60 din
3. dohodek	6.643.262,45 din

legatov za III. kongres samoupravljalcev ocenili dosedanje priprave na kongres samoupravljalcev ter sprejeli usmeritve za nadaljnje aktivnosti. Ugotavljamo, da bo potrebno večjo pozornost v organizacijah združenega dela nameniti izdelavi ocen samoupravne organiziranosti ter družbenoekonomskih odnosov v združenem delu in jih povezati z obravnavo osnutka resolucije III. kongresa samoupravljalcev, ki bo v javni obravnavi v sredini meseca maja. Nadalje bomo aktivnosti vodili v smislu organiziranja tematskih razprav po aktualnih vprašanjih samoupravljanja in razvijanja družbenoekonomskih odnosov. Poglobljene tematske razprave, ki bodo vodile in vzpodbujale delovne skupine občinskega koordinacijskega odbora, bodo potekale po tematskih področjih. Na REK EK, DO ZPT, DO RGD, DO TET bodo poglobljeno razpravljali o nagrajevanju proizvodnega dela ob upoštevanju težjih pogojev dela v merilih zahtevnosti del in nalog.

V DO STT, Cementarni, Iskri in PEKO, bodo v poglobljenih razpravah na osnovi ustreznih ocen samoupravnih družbenoekonomskih odnosov razpravljali o samoupravnem povezovanju in združevanju dohodka kot bistvenem elementu družbene produkcije.

V Samoupravno stanovanjski skupnosti KOP Trbovlje, ZZC, GIP Betonu ter KS Franca Fakina in Center, bodo razpravljali o razvoju delegatskih odnosov ter delovanju delegatov in delegacij. Na volilnem telesu, ki je bilo sestavljeno iz 33 delegatov delavskih svetov delovnih organizacij, 10 delegatov vodstev družbenopolitičnih organizacij, 3 delegatov Skupščine občine Trbovlje, 5 delegatov samoupravnih interesnih skupnosti, smo na osnovi predhodnega predloga koordinacijskega odbora za pripravo na III. kongres, ki je bil usklajen s koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri OK SZDL izmed 23 evidentiranih možnih kandidatov za delegate III. kongresa, izvolili tri delegate: Milana BREZNIKARJA, strojnega tehnika iz

Cementarne, Mihaela GOSAKA, rudarja — kopača iz TOZD Premogovnik Trbovlje, Jožeta ZIDARIČA, kovinostrugarja iz STT Trbovlje. Vsi trije tovariši so delavci iz neposredne proizvodnje, ki že vrsto let odgovorno in aktivno delujejo na področju samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacij v organizacijah združenega dela kot tudi širše, poleg tega pa veljajo za vestne in sposobne delavce, ki uživajo ugled med sodelavci.

Jani Holešek

Mihael Gosak

delegat za III. kongres samoupravljalcev

»Mislim, da je skrajni čas, da enkrat ločimo delo od nedela,« pravi delegat DO ZPT, ki je na III. kongresu samoupravljalcev zadolžen za reševanje problemov stimulativnega nagrajevanja delavcev v neposredni proizvodnji.

Skromen in zadržan kakršen je tovariš Mihael je povedal o sebi naslednje:

Rojen sem bil 26. 9. 1949 v Zbelovski gori v Ločah pri Poljčanah. Po štirih razredih osnovne šole, ki sem jo končal v Zbeli, sem ostale razrede obiskoval v uro in pol oddaljenih Ločah.

Odraščal sem v težkih socialnih okoliščinah in se s šestnajstim leti sezonsko zaposlil v Kongradu v Slovenskih Konjicah, nato pa v opekarni v Ločah pri Poljčanah. Leta 1967, ravno na svoj osemnajsti rojstni dan, sem pričel delati v Premogovniku Trbovlje. V začetku sem občutil tesnobo, strah pred nesrečo v rudniku, bal sem se, kako me bodo sodelavci sprejeli, vendar sem kljub redkobesednosti našel družbo, dobre prijatelje in se hitro vživel v okolje. Ko sem se poročil s Trbovelj-

4. obveznosti iz dohodka	1.106.714,10 din
5. čisti dohodek	5.536.548,35 din
6. — del za OD	4.834.170,60 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	336.522,85 din
8. ostanek	365.854,90 din

DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST TRBOVLJE

TOZD Rudarsko investicijske gradnje Trbovlje:

1. celotni prihodek	90.784.234,85 din
2. porabljena sredstva	40.361.831,25 din
3. dohodek	50.422.403,60 din
4. obveznosti iz dohodka	14.438.876,15 din
5. čisti dohodek	35.983.527,45 din
6. — del za OD	32.119.872,15 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	2.826.657,15 din
8. ostanek	1.036.998,15 din

TOZD Elektrostrojne mehanične delavnice Trbovlje:

1. celotni prihodek	21.487.647,45 din
2. porabljena sredstva	10.504.000,55 din
3. dohodek	10.983.646,90 din
4. obveznosti iz dohodka	2.318.130,30 din
5. čisti dohodek	8.665.516,55 din
6. — del za OD	6.212.841,95 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	534.247,15 din
8. ostanek	1.918.427,45 din

TOZD Avtoprevoz »Zasavje« Trbovlje:

1. celotni prihodek	15.979.525,90 din
2. porabljena sredstva	8.216.956,55 din
3. dohodek	7.762.569,35 din
4. obveznosti iz dohodka	1.763.659,30 din
5. čisti dohodek	5.998.910,05 din
6. — del za OD	4.480.705,85 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	389.678,50 din
8. ostanek	1.128.525,70 din

TOZD Proizvodnja gradbenega materiala Trbovlje:

1. celotni prihodek	9.390.212,75 din
2. porabljena sredstva	5.977.328,95 din
3. dohodek	3.412.883,80 din
4. obveznosti iz dohodka	1.213.199,80 din
5. čisti dohodek	2.199.684,00 din
6. — del za OD	2.565.940,05 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	225.697,80 din
8. del za prehrano iz prteklih let	371.340,75 din
9. izguba	963.294,10 din

Delovna skupnost skupnih služb DO RGD:

1. celotni prihodek	4.914.181,50 din
2. porabljena sredstva	1.033.936,65 din
3. dohodek	3.880.244,85 din
4. obveznosti iz dohodka	589.237,30 din
5. čisti dohodek	3.291.007,55 din
6. — del za OD	2.791.379,65 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	230.319,65 din
8. ostanek	269.308,25 din

DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE TRBOVLJE**TOZD Strojno industrijske montažne delavnice Trbovlje:**

1. celotni prihodek	22.187.105,40 din
2. porabljena sredstva	10.626.904,70 din
3. dohodek	11.560.200,70 din
4. obveznosti iz dohodka	3.329.814,95 din
5. čisti dohodek	8.230.385,75 din
6. — del za OD	4.046.803,05 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	489.136,25 din
8. ostanek	3.694.446,45 din

TOZD Elektrostrojne industrijske montažne delavnice Trbovlje

1. celotni prihodek	7.230.219,00 din
2. porabljena sredstva	2.482.932,30 din
3. dohodek	4.747.286,70 din
4. obveznosti iz dohodka	1.681.372,25 din
5. čisti dohodek	3.065.914,45 din
6. — del za OD	2.481.708,55 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	302.124,50 din
8. ostanek	282.081,40 din

Na 8. seji delavskega sveta SOZD REK EK v tej mandatni dobi dne 24. 4. 1981, so ob začetku seje pooblašeni delegati vseh šestih delovnih organizacij združenih v SOZD REK EK — ZPT, TET, RGD, IMD, Rudnik Kanižarica in Rudnik Senovo, podpisali samoupravni sporazum o združitvi DO v SOZD REK EK.

Foto Trbovlje

Delovna skupnost skupnih služb DO IMD Trbovlje:

1. celotni prihodek	2.235.000,00 din
2. porabljena sredstva	234.563,30 din
3. dohodek	2.000.436,70 din
4. obveznosti iz dohodka	244.052,25 din
5. čisti dohodek	1.756.384,10 din
6. — del za OD	1.179.023,45 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	118.329,90 din
8. ostanek	459.031,10 din

DELOVNA SKUPNOST ADMINISTRATIVNO STROKOVNIH OPRAVIL:

1. celotni prihodek	5.162.999,65 din
2. porabljena sredstva	1.256.160,15 din

čanko iz rudarske družine, sem že po enem tednu dobil stanovanje. Postal sem občan Trbovelj in tega nikoli nisem obžaloval.

Kakšno je vaše družbenopolitično delo?

V notranjosti sem začutil potrebo po vključevanju in udejstvovanju na raznih področjih. Najbolj me veseli delo pri sindikatu, ker je pestro, živo, povezujejo nas pristni človeški odnosi. Že deset let sem v izvršnem odboru sindikata. 1. maja sem dobil Srebrni znak sindikata. To je moje največje odlikovanje v življenju. Bil sem vesel in presenečen obenem. Sem predsednik izvršnega odbora delavskega sveta TOZD Premogovnik Trbovlje in delegat zbora združenega dela ter delegat za šolstvo in izobraževanje.

Kako se pripravljate na kongres samoupravljalcev?

Glavna tema na omenjenem kongresu bo: Združeno delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj.

Konkretno je za črno metalurgijo — premogovništvo zadolžen delegat iz Litostroja. Bojim se, da ta delegat ne bo zastopal premogovništva v zadostni meri, ker ni dovolj seznanjen z našimi problemi. Delo v tovarni se precej razlikuje od dela v rudniku.

Pravite, da so vam zaupali odgovorno in težko nalogo, ko so vas izvolili za delegata na III. kongresu. Kako se pripravljate na ta kongres?

Stimulativno nagrajevanje je eden najvažnejših faktorjev vsake delovne organizacije. Na TOZD Premogovnik Trbovlje referendum za stimulativno nagrajevanje že dvakrat ni uspel.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi so seznanjeni z vzroki za neuspeli referendum.

Komisija najbolj izkušenih rudarjev je pripravila del pravilnika o stimulativnem nagrajevanju, ki vrednoti kvaliteto in pa težke pogoje dela v jami. V mesecu septembru bomo re-

ferendum ponovno izvedli. Dela v zvezi z referendumom in III. kongresom, ki bo 18. junija t.l., je veliko.

Ob pomoči družbenopolitičnih in samoupravnih organov upam, da bomo pripravili konkretne in pravilne smernice stimulativnega nagrajevanja v neposredni proizvodnji.

Iskren, delaven, tih, s polno mero odgovornosti, človek, ki vzbuja zaupanje in ne razočara. To je naš delegat, Mihael Gosak.

Dragica Bregant

8. zasedanje delavskega sveta SOZD REK Edvarda Kardelja

Pred začetkom zasedanja, ki je bilo 24. aprila 1981, so predsedniki delavskih svetov delovnih organizacij ZPT, RGD, IMD, TET in enovitih DO Rudnik rjavega premoga Senovo in Rudnik rjavega premoga Kanižarica podpisali Samoupravni sporazum o združitvi delovnih organizacij v SOZD REK Edvarda Kardelja.

Delegati so potrdili rezultate poslovnega uspeha v SOZD REK EK za obdobje januar—december 1980. Lanskoletno izgubo so pokrili delno iz rezervnih skladov delovnih organizacij, rezervnega sklada EGS ter sredstev ISE.

Z zanimanjem so navzoči spremljali poročila o poslovanju posameznih delovnih organizacij v SOZD REK EK v obdobju januar—marec 1981. V delovnih organizacijah TET in IMD poslujejo normalno, v ostalih delovnih organizacijah pa so navedli objektivne in subjektivne vzroke, ki so vplivali na slabše rezultate poslovanja.

Upajo pa, da bo ob doseganju proizvodnje in novih cenah rezultat poslovanja v prihodnje pozitiven.

Nove kalkulacijske cene storitev za leto 1981 v okviru SOZD REK EK veljajo od 1. 4. 1981 dalje.

3. dohodek	3.906.839,50 din
4. obveznosti iz dohodka	945.997,20 din
5. čisti dohodek	2.960.842,30 din
6. — del za OD	2.224.060,70 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	157.485,25 din
8. ostanek	579.296,35 din

DELOVNA SKUPNOST TEHNIČNO STROKOVNIH OPRAVIL:

1. celotni prihodek	5.328.125,30 din
2. porabljena sredstva	1.516.539,30 din
3. dohodek	3.811.586,00 din
4. obveznosti iz dohodka	561.475,15 din
5. čisti dohodek	3.250.110,85 din
6. — del za OD	2.629.386,10 din
7. — del za stanovanjsko izgradnjo	232.285,25 din
8. ostanek	388.439,50 din

Iz pregleda finančnih rezultatov je razvidno, da so prvo trimesečje letošnjega leta negativno zaključile naslednje temeljne organizacije:

- TOZD Premogovnik Hrastnik
- TOZD Premogovnik Ojstro
- TOZD RESD Hrastnik
- DS Pomožna dejavnost Hrastnik
- TOZD Premogovnik Trbovlje
- TOZD Separacija premoga Trbovlje
- **TOZD RESD Trbovlje**
- DS Pomožna dejavnost Trbovlje
- TOZD Premogovnik Kotredež
- TOZD Separacija premoga Zagorje
- TOZD RŠC Zagorje
- TOZD GRAMAT Trbovlje

Negativni finančni rezultat je ustvarila tudi delovna organizacija rudnik premoga Senovo.

Skupna izguba v Zasavskih premogovnikih znaša 70.592.075,40 din. Kot smo že uvodoma pojasnili, je izpad prihodka posledica nedoseganja proizvodnje in nepravčasnega povišanja cen. Izpad prihodka zaradi nedoseganja proizvodnje znaša 53.171.000,00 din, zaradi nedoseganja cen pa 51.958.201,00 din.

TOZD GRAMAT je ustvaril 963.294,10 din izgube, DO rudnik premoga Senovo pa 943.610,90 din. Ostale temeljne organizacije in delovne skupnosti ter DO rudnik premoga Ka-

nižarica so ustvarili ostanek čistega dohodka, ki so ga začasno razporedili v sklad skupne porabe, v rezervni sklad ali pa so ga namenili za razširitev materialne osnove dela. V zvezi z negativnimi finančnimi rezultati bo veljalo opozoriti predvsem na posledice, ki se pojavljajo pri zagotavljanju normalnega tekočega poslovanja TOZD. Tu mislim predvsem na problem likvidnih sredstev, ki je pri »izgubaših« že dlje časa pereč. Vedeti moramo, da izguba prinaša nelikvidnost, ki jo je moč reševati le s posojili, največkrat zelo dragimi bančnimi kratkoročnimi krediti, katerih obresti predstavljajo dodatno breme dohodka ter še povečujejo izgubo. Možnosti reševanja nelikvidnosti znotraj kombinata so zelo majhne, saj denarja najbolj primanjkuje za kritje izplačila osebnih dohodkov in je zato potrebno mesečno preskrbeti najmanj 50 milijonov kredita, ki pa ga je ob doseganju tako nizke realizacije, problem vrniti. Zaradi tega morajo TOZD večkrat nositi tudi breme zamudnih obresti.

Z zelo težko likvidnostno situacijo se soočamo že vse letošnje leto, saj je bila izguba iz leta 1980 šele pred kratkim pokrita, nakazana sredstva za pokritje izgube pa smo takoj porabili za odplačilo že zapadlih posojil. Tako problem likvidnosti še vedno obstaja...

Emilija Figueroa

Sprejeli so samoupravní spozrazum o združevanju zagotavljenih deviz in ustvarjenega deviznega priliva za obdobje 1981—1985 z veljavnostjo od 1. 1. 1981 dalje.

V mesecu maju 1981 bodo pričeli z izgradnjo počitniškega doma na Rabu, in sicer najprej prvi del prve faze, ki predvideva izgradnjo objekta »A«. Nadaljevali bodo z zbiranjem sredstev za celotno izgradnjo I. faze.

Delegati delavskega sveta so sprejeli tudi vrsto sklepov v zvezi s pogoji letovanja v letu 1981. (Več o tem bodo bralci lahko prebrali v članku »Pogoji in kriteriji letovanja v letu 1981«).

Imenovali so še člane v odbor za razvoj SOZD REK EK in komisijo za izume in tehnične izboljšave ter odbor za pripravo in izvedbo programa proslave ob letošnjem praznovanju dneva rudarjev.

Dragica Bregant

Rade Galeb

novi predsednik jugoslovanskih sindikatov

Dne 20. maja se je sestal svet zveze sindikatov Jugoslavije. Na seji je svet soglasno izvolil novega predsednika sveta zveze sindikatov Jugoslavije z enoletnim mandatom in to Radeta Galeba, dosedanjega člana predsedstva ZSJ.

Dosedanjemu predsedniku Miranu Potrču je potekel enoletni mandat predsednika sveta ZSJ, zato je svet ZSJ v skladu s svojim statutom razrešil sedanjega predsednika in izvolil novega.

Rade Galeb se je rodil 24. 2. 1927 v Cerovcu pri Trebinju. Po narodnosti je Srb. V NOB se je

vkjučil leta 1941, član ZKJ pa je od leta 1943. Končal je visoko šolo za politične vede. Pred izvolitvijo za člana predsedstva ZSJ je opravljal odgovorne družbenopolitične funkcije v SR BiH. Po izvolitvi se je novoizvoljeni predsednik zahvalil dosedanjemu predsedniku Miranu Potrču za veliko opravljeno delo v zadnjem enoletnem obdobju.

Proslavili so 1. maj

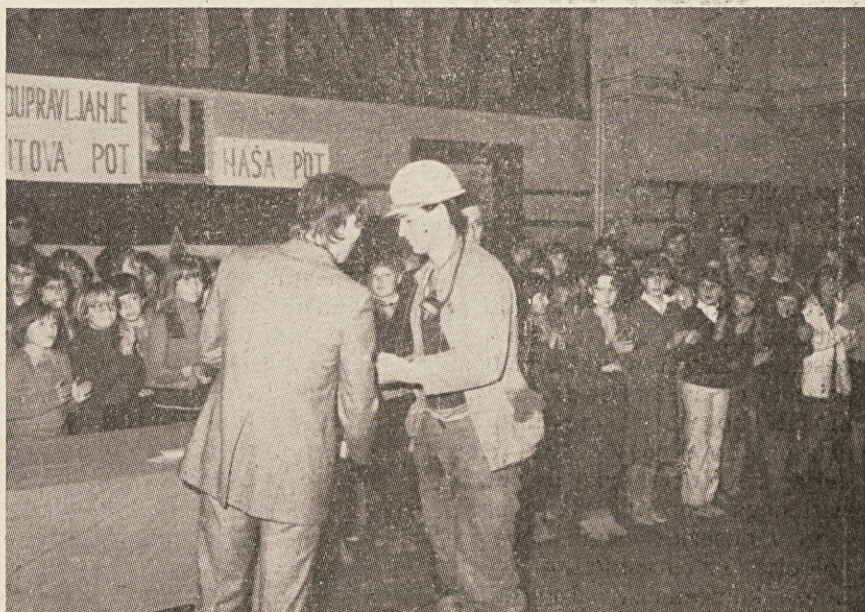
Dne 23. aprila t.l. so osnovne organizacije zveze sindikatov TOZD Premogovnik Trbovlje organizirale v čakalnici kratko, vendar zelo učinkovito proslavo v počastitev praznika dela 1. maja, 40-letnice vstaje in ustanovitve OF ter v spomin na prvo obletnico smrti predsedni-

ka Tita. Proslavo je pričel s krajšim govorom Miha Gosak, rudar in seznanil navzoče s pomenom praznovanja delavskega praznika 1. maja ter 40-letnice vstaje in ustanovitve OF; posebej pa so se navzoči poklonili spomenu pred letom dni umrlega predsednika Jugoslavije Josipa Broza Tita.

V kulturnem programu so sodelovali i mladi kulturniki z osnovne šole Trbovlje — PE Tončke Čec. Otroški zbor je pod vodstvom Cvete Kolenc zapel nekaj pesmi, učinkovito pa so nastopili tudi recitatorji, ki so recitirali nekaj pesmi. Zelo pa je poživila celoten nastop ritmična skupina te šole.

Vsi nastopajoči so bili deležni toplega priznanja navzočih rudarjev in drugih sodelavcev.

Miha Gosak je nato obrazložil, da so se vse tri osnovne organizacije sindikata TOZD Premogovnik Trbovlje odločile, da ob tej priliki dajo priznanje šestim svojim članom, ki so se doslej pri delu, kakor tudi v življenju, predvsem pa pri delu

Dne 23. aprila 1981 so rudarji iz TOZD Premogovnik Trbovlje in TOZD RESD Trbovlje v čakalnici proslavili praznik dela 1. maja, 40 letnico vstaje in ustanovitve OF ter se poklonili spomenu prve obletnice smrti maršala Tita. Na prireditvi je nastopil v programu otroški pevski zbor OŠ PE Tončke Čec, vmes pa so podelili priznanja šestim rudarjem za vzorno delo v sindikalni organizaciji in pri delu. Vodja TOZD Premogovnik Trbovlje Martin Putrič, dipl. inž., izroča priznanje kopaču Milanu Marinoviču.

Foto Trbovlje

družbeno-političnih organizacij posebno izkazali. Priznanja so prejeli: Stane Medvešek, Agan Sačić, Štefan Podgoršek, Janez Juhnar, Milan Marinović in Franc Erjavec II. Prejeli so knjigo Tito, katero jim je ob topli čestitki izročil vodja TOZD Premogovnik Trbovlje Martin Putrič, dipl. inž. Osnovna šola Tončke Čeč pa je dobila v dar knjigo Titov Kumrovec, s katero se je sindikat želel posebej zahvaliti mladim kulturnikom s PE Tončke Čeč za njihovo večkratno in dolgoletno sodelovanje pri raznih prireditvah.

Proslava je bila kratka, vendar zelo prijetna in prisrčna. Nastopajoči pa so poželi nedeljeno priznanje vseh, ki so bili na proslavi navzoči. (tl)

Nagrada Edvarda Kardelja

Skupščina SFRJ je na seji zveznega zbora 22. aprila 1981 sprejela, po predhodnih daljših razpravah, zakon o nagradi Edvarda Kardelja. To nagrado so ustanovili, kot je razvidno iz besedila zakona, kot družbeno priznanje, da bi trajno zaznamovali bogato in navdihujoče ustvarjalno delo Edvarda Kardelja, revolucionarja in marksističnega teoretika, ki je ugrajeno v dosežke socialistične revolucije in uresničitev ciljev Zveze komunistov Jugoslavije ter zgodovinskih teženj in interesov delavskega razreda in delovnih ljudi, narodov in narodnosti Jugoslavije in zaradi njegovega izjemnega prispevka k razvoju teorije in prakse socialističnega samoupravljanja in prispevka k razvoju demokratičnih in socialističnih odnosov v mednarodni skupnosti

Dne 30. 4. 1981 so ob proslavi praznika dela 1. maja, 40. letnici ustanovitve OF in vstaje, pred pričetkom kresovanja in med kulturnim programom, razvili prapor ZB NOVC krajevne skupnosti Franca Keršiča. V kulturnem programu so sodelovali godbeniki in pevci Delavske godbe in Zarje. Potekalo je na strelišču na Dobrni.

Foto Trbovlje

ter zaradi vzpodbujanja ustvarjanja teoretičnih del in napredka prakse socialističnega samoupravljanja.

Nagrade bodo podeljevali za najvišje dosežke v razvoju teorije in prakse socialističnega samoupravljanja in dosežke, ki pomembno prispevajo k nadaljnjemu napredku teorije in prakse socialističnega samoupravljanja. Podeljevali jo bodo posameznikom ali skupinam ustvarjalcev. Možno jo bo podeljevati tudi organizacijam združenega dela, drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbeno-političnim organizacijam. Podeljevali jih bodo vsako tretje leto, in to eno ali več nagrad, 27. januarja na rojstni dan Edvarda Kardelja. Nagrada bo podeljena v obliki diplome in denarnega dela. O podelitvi nagrade bo odločal odbor za nagrado Edvarda Kardelja, ki bo imel predsednika in 21 članov, v njem bodo zastopani delegati iz vseh republik in pokrajin. Sredstva za nagrado in za delo odbora bodo zagotovljena v zveznem proračunu. Prvič bo podeljena v letu 1982.

Tabor 1981-II tudi tokrat uspešno

V prejšnji številki našega glasila smo poročali, kako uspešno je potekala na področju Trbovelj vaja TABOR 81 v dneh 17. in 18. aprila. Nadaljnja vaja pa je potekala v času od 15. do 17. maja t.l. Na področju Trbovelj smo jo označili TABOR 81/II. Prvi del vaje pa je potekal hratiti tudi v Hrastniku, Zagorju in Litiji. Tudi tokratne vaje so potekale v okviru letošnje akcije — »Nič nas ne sme presenetiti«.

V Hrastniku, Zagorju in Litiji so vaje končali že v soboto popoldan, medtem ko je na področju Trbovelj vaja trajala še v nedeljo. Iz poročil, ki smo jih prejeli, lahko povzamemo, da je vaja v vsem Zasavju oziroma vseh zasavskih občinah potekala v skladu s pričakovanji, pokazala pa je veliko pripravljenost vseh občanov — delavcev, delovnih ljudi, krajanov, šolarjev in drugih za obrambo. Ra-

zumljivo je, da je pri izvajanju akcij ponekod prišlo do manjših pomanjkljivosti, kar pa je bilo akciji le v prid. Prav s takšnimi in podobnimi vajami želimo namreč ugotoviti, kje se kakšna stvar lahko zatakne, z namenom, da jo v bodoče odpravimo. Ena takšnih manjših pomanjkljivosti je ta, da so bili nekateri člani kolektiva, pa tudi drugi občani, hkrati angažirani na več strani, bodisi v organizaciji združenega dela, kjer so zaposleni ali pa v krajevni skupnosti, pa še morda na kakšno drugo dolžnost. Večina občanov je pričakovala, da bo morda spričo predhodnih priprav in krajših informacij lahko angažirana v večjem obsegu. Morda bi to pripravljenost v bodočih vajah lahko bolj s pridom izkoristili. Vaje so v dobršni meri pokazale pripravljenost odgovornih za organizacijo proizvodnje v vojnih razmerah, civilna zaščita je bila na svojem mestu, tako pri namišljenih, kakor tudi dajansko pripravljenih vajah. Enako pripravljenost in uspešnost pa so pokazale tudi družbeno-politične organizacije, ki so se vključile v celotno akcijo.

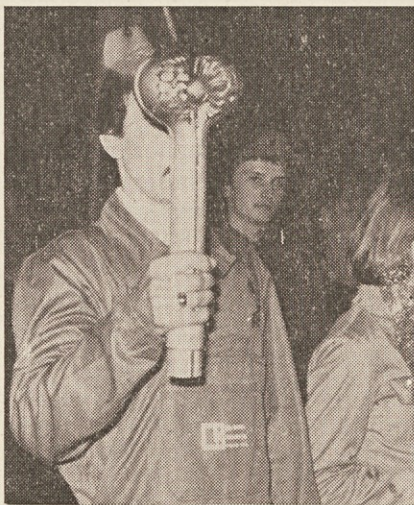
Vodstva obrambnih vaj v zaveskih občinah so ocenila, da so vaje potekale zelo uspešno, da pa bo treba določene spodrsiljaje v bodoče odpraviti. Uspešno so delovale enote civilne zaščite, teritorialne enote, organizacije združenega dela, skratka vsi, ki so bili kakorkoli povezani z vajami v okviru obrambnih priprav.

Na kratko o MLADINI

V petek, 17. aprila, je v Hrastniku potekala volilno-programska konferenca OK ZSMS. Mladi so sprejeli poročilo o dosežanju delovanju OK ZSMS, program dela za naslednje man-

datno obdobje ter izvolili novo vodstvo. Govorili so tudi o študentski politiki, o vključevanju mladih iz drugih republik v delo ZSMS in problemih, ki se pojavljajo pri samem aktivističnem delu mladih.

Naslednji dan pa je na osnovni šoli Heroja Rajka potekalo posamično kviz tekmovanje »Tito — revolucija — mir«.

Štafeta mladosti v Zagorju 26. aprila 1981.

Foto Drago Jamnik

25. aprila pa so mladi na seji Centra za MDA pri OK ZSMS Hrastnik sprejeli program lokalnih MDA, ki so ga pripravljali in usklajevali s posameznimi krajevnimi skupnostmi in OZD skozi ves mesec.

Mladina v KS Mlinše — Kolovrat se je sredi aprila dogovarjala s predstavniki KS o organiziranju lokalne MDA pri izkopu vodovodnega jarka v Kolovratu.

O brigadah, brigadirjih in akcijah še tole: izvedli smo, da bo MDB Bratska mesta odšla na zvezno MDA Zvornik.

V OO ZSMS Kotredež so pretekli mesec (aprila) izvedli volilno-programsko sejo ter rešili kadrovske problematiko, ki jih je pestila leto in pol. Akcijsko usmeritev za delo pa jim je dala tudi OO ZK v tej KS.

Predsedstvo KMKS pri zagorski OK ZSMS se je na eni zadnjih sej odločilo, da bodo člani KMKS obiskali vse tiste OO ZSMS v KS, kjer je čutiti

mrtvilo pri njihovem delu ter ga skušali odpraviti s skupnimi akcijami in zadolžitvami.

Iz poročil OO ZSMS iz KS v zagorski občini je razvidno, da večina OO ZSMS sproti obravnava vse aktualne naloge ZSMS.

Nosilci letošnjih športnih tekmovanj v mesecu mladosti so OO ZSMS po posameznih panogah. Finančne stroške pa bo krila letošnje leto OK ZSMS.

Drago Jamnik

Delovanje kluba samoupravljalcev

Klub samoupravljalcev Trbovlje je v svojem programu dela za leto 1981 opredelil tiste naloge, ki jih je objektivno možno uresničiti s tem, da je upošteval programe delovanja občinskih družbenopolitičnih organizacij.

V letošnjem letu bo Klub samoupravljalcev osrednjo pozornost namenil pripravam na III. kongres samoupravljalcev Jugoslavije, uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, uresničevanju načela delitve po delu in rezultatih dela ter pripravam na III. konferenco Zveze sindikatov Slovenije o socialni politiki in kreptvi socialne varnosti in že utečenim oblikam izobraževanja delavcev samoupravljalcev.

Glede na to, da je klub samoupravljalcev oblika dela občinske organizacije Zveze sindikatov, menimo, da je Klub samoupravljalcev pri svojem delovanju dal poudarek tistim aktivnostim, ki bodo prispevale k nadaljnjemu razvoju samoupravljanja in kreptvi njegove materialne osnove, k afirmaciji doseženih rezultatov in pozitivnih izkušenj, spoznavanju vzrokov in problemov, ki zavirajo razvoj samoupravnih odnosov in k op-

redeljevanju smeri njihovega premagovanja. Za uspešno izvajanje navedenih nalog bo Klub samoupravljalcev Trbovlje usklajeval svojo redno aktivnost s koordinacijskim odborom za izobraževanje pri OK SZDL, koordinacijskim odborom za pripravo III. kongresa samoupravljalcev, predvsem tistih nalog, ki so vsebinsko povezane s kongresnimi pripravami. V pripravah na III. kongres samoupravljalcev bo Klub samoupravljalcev usmerjal aktivnost predvsem na obravnavo vprašanj, ki se po vsebini in času uvrščajo v priprave na kongres, organiziranje tematskih razprav po vsebinskih področjih, izdelavo poročil o razpravah in povzetke konkretnih predlogov in mnenj ter sodelovanje z občinskim koordinacijskim odborom.

Tudi v letošnjem letu bomo nadaljevali z aktivnostmi pri uresničevanju ciljev gospodarske stabilizacije. Preko svojega delovanja bo Klub samoupravljalcev uporabil takšne oblike in metode svojega dela, da bo čim večji krog delavcev, delovnih ljudi in občanov, seznanjen z nujnostjo uveljavljanja takšnih odnosov, kot so: krepitev materialne podlage dela, smotrnega gospodarjenja s sredstvi družbene reprodukcije, zmanjševanje stroškov, povečanje izvoza ter doslednejše uresničevanje načela delitve po delu in rezultatih dela.

Prva konferenca ZSS v letu 1979 je sprejela dokument o družbenem planiranju, ki opredeljuje naloge organizacij in organov Zveze sindikatov pri uveljavljanju družbenega planiranja. Te naloge so še vedno aktualne, zato bo Klub samoupravljalcev poleg organizacij in organov Zveze sindikatov prevzel del odgovornosti za izvedbo te naloge, predvsem v tej smeri, da bo usposobil delavce, člane izvršnih odborov in člane samoupravnih organov za neposredne aktivnosti na področju planiranja.

Na III. konferenci Zveze sindikatov, ki bo potekala v jeseni 1981, bodo obravnavali celoten sklop vprašanj s področja soci-

alne politike, varnosti delavcev glede na uveljavljanje samoupravnega družbenoekonomskega položaja delavcev, pa tudi uresničevanje ciljev družbenoekonomskega razvoja in gospodarske stabilizacije. V pripravah na to konferenco bo imel Klub samoupravljalcev svoje aktivnosti usmerjene v to, da bo preko svojega dela v razprave o dokumentih za konferenco vključil kar najširši krog delovnih ljudi in občanov in tako s svojimi izkušnjami iz vsakodnevne prakse že v pripravah na konferenco, zlasti pa po njej, pripomogel, da bodo problemi, ki zadevajo socialno politiko čimprej odpravljeni in da se bo okrepila socialna varnost delavcev.

Na osnovi petletnih delovnih rezultatov, kjer smo delovanje usmerjali predvsem na izobraževanje delavcev, ki neposredno delujejo v samoupravnih organih, disciplinskih komisijah, komisijah za delovna razmerja, samoupravni delavski kontroli in v delegacijah, bomo v letu 1981 skušali obogatiti delovanje Kluba samoupravljalcev z naslednjimi oblikami:

— izmenjavo izkušenj in problemov pri uresničevanju konkretnih vprašanj ali odnosov oziroma spletov odnosov v različnih OZD (omejevanje izostankov z dela in smotrna izraba delovnega časa, nagrajevanje po delu, delovanje delegatskega sistema);

— organiziranjem razprav o napreju opredeljenih problemih, ki so vezani za konkretno prakso in do katerih je potrebno najti rešitve (alkoholizem);

— kritičnimi obravnavami konkretnih problemov oziroma konkretnih rešitev v določeni organizaciji združenega dela (delitev po delu, vrednotenje del in opravil).

Te oblike dela ne bodo zahtevale posebno visoko kvalificiranih strokovnjakov in predavateljev, pač pa usposobljene, z izkušnjami obogatene delavce — samoupravljalce, obenem pa bodo njihove rešitve in ugotovitve koristni napredek za nadaljnje

delo in aktivnost v temeljnih organizacijah združenega dela.

Jani Holešek

Pogoji in kriteriji letovanja v letu 1981

Z namenom, da bi delavci SOZD REK EK tudi v letu 1981 nemočno letovali, smo v strokovnih službah delovne skupnosti ASO pripravili pogoje in kriterije letovanja in regresiranja oskrbnega dne v naših počitniških domovih oziroma v hotelskih ustanovah, s katerimi smo sklenili ustrezne pogodbe.

Člani kolektiva SOZD REK EK in njihovi svojci bodo imeli v letu 1981 možnost letovanja v naslednjih počitniških domovih:

— na Rabu — Palit — 130 ležišč pri zasebnikih in Kaldani s prehrano v našem domu;

— v počitniškem domu v Crikvenici — 60 ležišč v našem domu in pri zasebnikih s prehrano v našem domu;

— v Novigradu — Pineta 28 ležišč v naših počitniških hišicah s prehrano v domu počitniške skupnosti Hrastnik;

— v Novigradu — turist biro — 30 ležišč pri zasebnikih s prehrano v hotelu Emonia;

— na Partizanskem vrhu v našem domu, ki ga ureja in upravlja Pomožna dejavnost Trbovlje;

— v letu 1981 bo možno tudi bivanje v Čateških Toplicah v prikolicah, vendar to letovanje urejajo po posameznih področjih, in sicer za Hrastnik na rudniku Hrastnik, za Trbovlje na rudniku Trbovlje, za Zagorje na rudniku Kotredež.

V delovnih organizacijah RGD in IMD se bodo člani kolektiva prijaviili za bivanje v prikolicah v DO RGD. Dopustniki bodo v letošnjem letu letovali v osmih dekadah po 10 dni, in sicer od 20. 6. 1981 do 8. 9. 1981. Cena oskrbnega dne v po-

čitniških domovih znaša v sezoni 300,00 din/dan, za otroke od 4. do 10. leta starosti pa 210,00 din/dan. Cena v predsezoni, to je od 20. 6. do 30. 6. in v posezoni od 29. 8. dalje, znaša 80 % polne penzijske cene. V primeru, da bodo letovalci koristili le posamezne obroke prehrane, bodo prispevali za **zajtrk 35,00 din, za kosilo 110,00 din in večerjo 75,00 din.** Cena prenočevanja znaša 15,00 din.

Člani kolektiva, ki bodo v letu 1981 letovali, bodo poleg 2400,00 din prejetega regresa za letovanje deležni še regresiranja oskrbnega dne po sledečih kriterijih.

Pravico do regresa za oskrbni dan imajo vsi zaposleni člani kolektiva, njihove nezaposlene žene in nepreskrbljeni otroci, ki bodo v letu 1981 dopolnili štiri leta starosti in so zavarovani po članu kolektiva REK EK Trbovlje.

Pravico do regresa oskrbnega dne imajo tudi otroci članov kolektiva, ki po končanem obveznem osemletnem šolanju še niso zaposleni ali niso nikjer v uku, vendar najdlje do 18. leta starosti, in otroci, ki se niso zmožni sami preživljati. Predpogoj pa je, da so prijavljeni pri samoupravni skupnosti za zaposlovanje in da se tam redno javljajo. Regres za oskrbni dan pripada tudi otrokom, ki se redno šolajo v poklicnih, srednjih, višjih in visokih šolah, vendar najdlje do 26. leta starosti in pod istimi pogoji kot nezaposleni otroci članov kolektiva. Predložiti pa morajo potrdilo o šolanju v tekočem letu ter potrdilo o višini štipendije, ki jo prejema.

Mladoletni otroci članov kolektiva lahko letujejo brez staršev le v primeru, če njihovi starši iz zdravstvenih ali socialnih razlogov ne morejo letovati. V takšnem primeru morajo letovati s člani neke druge družine oziroma varuha. Pravico do regresa imajo tudi otroci, ki letujejo v organiziranih skupinah.

Višino pripadajočega regresa določajo po sledeči socialni lestvici:

Poprečni OD člana družine

od 0 do 3.500.—	100 %
od 3.501 do 4.100.—	80 %
od 4.101 do 4.800.—	60 %
od 4.801 do 5.600.—	40 %
od 5.601 do 6.600.—	20 %
od 6.601 do 8.500.—	10 %
nad 8.500.—	0 %

Opomba: Kot osnova za izračun višine oskrbnega dne je penzijska cena v višini 300.— din/dan.

Pri ugotavljanju povprečnega osebnega dohodka na člana družine upoštevamo le dohodke ožjih družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (zaposleni, njegov zakonec, nepreskrbljeni otroci in posvojenci ter osebe, ki jih je delavec po zakonu dolžan preživljati in jih preživlja). Pri izračunu povprečnega osebnega dohodka na člana družine upoštevajo osebne dohodke dosežene v prvih treh mesecih leta 1981 (ob upoštevanju 48-urnega delovnega tednika po družbenem dogovoru, ki je priznan za rudarstvo).

Regresiranje oskrbnega dne priznavamo le v primeru neprekinjenega letovanja, in sicer za najmanj pet ali največ deset dni.

Letovalci, ki bodo letovali izven naših počitniških domov, morajo po končanem letovanju predložiti potrdilo o višini pripadajočega regresa in račun o plačani turistični taksi z navedenim datumom pričetka in zaključka letovanja in z imeni oseb, ki so letovale. Regres bodo letovalcem, ki letujejo drugje, izplačali po sezoni.

Vsak posameznik ima pravico do regresa oskrbnega dne le enkrat v tekočem letu. Člani kolektiva, ki gredo v letu 1981 v pokoj in tisti, ki so šli v pokoj v letu 1980, niso pa koristili regresa za oskrbni dan v letu 1980, imajo pravico do letovanja pod istimi pogoji kot aktivni člani kolektiva.

Člane kolektiva obveščamo, da se morajo tisti, ki bodo letovali v naših počitniških domovih evidenčno vpisati v seznam kandidatov za letovanje. Ob podpisu prijave, najmanj 15 dni

v sezoni regres odrasli-otroci od 4—10 let	po sezoni regres odrasli-otroci od 4—10 let
300.— 210.—	240.— 168.—
240.— 168.—	192.— 134.—
180.— 126.—	126.— 100.—
120.— 84.—	86.— 67.—
60.— 42.—	48.— 34.—
30.— 21.—	24.— 17.—
— —	— —

pred pričetkom letovanja pa morajo plačati celotni znesek lastne udeležbe za število prijavljenih oskrbnih dni in za število članov, ki bodo z njimi letovali.

V primeru, da prijavljenec ne more letovati zaradi upravičenih vzrokov, kot so: smrt v družini (zakonca, otroka, matere, očeta, sestre, brata, očima, mame), oziroma bolezni v ožji družini, bomo odjavo upoštevali in povrnili plačani znesek, v ostalih primerih pa ne.

Vse člane kolektiva REK EK, ki bodo letovali, opozarjamo, da morajo posredovati točne podatke. Posledice, ki bi lahko nastale v zvezi z letovanjem in regresiranjem zaradi netočnih podatkov, bodo letovalci nosili sami.

Mirko Pirnaver

Energetsko gospodarstvo

Že nekaj časa je v razpravi o snutek, pa tudi predlog novega zakona o energetskem gospodarstvu naše republike. O tem smo sicer že pisali v našem glasilu s posebnim ozirom na to, da je potekala prav v našem kombinatu širša razprava skupno s predstavniki medobčinske gospodarske zbornice revirskih občin in njenega sveta za energetiko. Ob tej priliki so bile pripravljene tudi razne pripombe, ki so bile posredovane pristojnim organom v republiki v obravnavo in eventualno spreje-

manje za vključitev v dokončni predlog zakona.

O predlogu zakona o energetskem gospodarstvu naše republike pa je razpravljal pred nedavnim izvršilni odbor Gospodarske zbornice Slovenije. Ugotovili so, da je bila razprava o tem zakonu zelo široka in zavzeta ter zelo angažirana, tako da je bila na podlagi pripomb in stališč dana sugestija za družbeni dogovor in samoupravne sporazume o ustanovitvi bodočih energetskih skupnosti.

Pripombe in predloge so posredovale skoraj vse medobčinske gospodarske zbornice, splošna združenja itd. Cilj zakonskega predloga s katerim naj bi zaokrožili normativno urejanje energetike v naši republiki, je večja učinkovitost celotnega sistema energetskega gospodarstva in tesnejša povezava med proizvajalci in porabniki. V maju pa je potekala tudi razprava o organiziranosti energetskega gospodarstva in v zvezi s tem o pripravi družbenega dogovora. Izvršilni odbor je sklenil, da naj Gospodarska zbornica Slovenije posveti vso pozornost in usmeri svojo dejavnost tudi k razreševanju drugih problemov energetike, ki jih sicer ni možno regulirati z novim zakonom. To so predvsem: proizvodnja naprav in izdelkov za zmanjševanje porabe energije, spodbujanje energetskega varčevanja s standardi, politika prometnega davka, obrestne mere in diferencirana kreditna politika poslovnih bank. Med te teme, ki se jih bo treba lotiti, pa sodi tudi racionalizacija administrativnega aparata v organizaciji elektrogospodarstva, ukrepi za racionalnejše gospodarjenje v komunalni energetiki, skupno reševanje problemov okoli izgradnje energetskih objektov v jugoslovanskem okviru ipd., predvsem pa vprašanje najemanja tujih kreditov, naročil opreme ipd. (tl)

Občani občine Trbovlje praznujejo vsako leto 1. junija svoj občinski praznik. Praznujejo ga v spomin na spopad revolucionarnega delavstva z Orjuno. Zasavski revirji so bili že od nekdaj središče revolucionarnega delavskega gibanja, zato ni čudno, da je prav v Trbovljah prišlo do hujše zaostritve med delavci in nacionalisti. Delavci v revirjih so se odločno uprli fašistični provokaciji, ki so jo pripravljali Orjunaši in v celoti razbili pohod Orjune na rdeče Trbovlje. O tem je bilo napisanih že mnogo razprav, pa tudi knjig, saj so trboveljski dogodki 1. junija 1924 dibili širok in močan odmev po vsej državi. Boj revirskih delavcev na sedanji ulici 1. junija v Trbovljah je pomemben mejnik organiziranega boja rudarjev in delavcev proti fašizmu, ki ga je vodila KPJ in so ga kasneje nadaljevali kot prostovoljci v vrstah španskih republikanskih borcev in v veliki NOV, ko so si končno pridobili tako željeno svobodo in vodilno vlogo v našem družbenem življenju.

V spomin na ta dan Trboveljčani vrsto let praznujejo svoj občinski praznik. Praznovanje spremlja vsakokrat vrsta prireditev. Tako tudi letos.

V okvir programa ob praznovanju 1. junija — občinskega praznika občine Trbovlje, praznovanja 40. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, 40. obletnice ustanovitve OF in dneva mladosti, sodijo letos naslednje prireditve:

— 22. maja ob 17. uri, zaključna prireditev meseca mladosti na igrišču Partizan,

— v soboto 23. maja ob 9. uri-otvoritev športnih iger delavcev PTT podjetij iz Slovenije,

— 29. maja ob 10. uri-odkritje spominskega obeležja revirski četi pri Ivanu Marku v Šmiklavžu,

Praznik občine Trbovlje

— istega dne ob 11. uri odkritje spominskega obeležja revirski četi, Andreja Zakonjška — domačija Pošebal

— 30. maja množični parti-zanski pohod na Vrhe »Trbovlje 81«. Ob 11. uri tega dne bo slavnostni govor in kulturni program pred domom revirskih in savinjskih borcev na Vrheh. Slavnostni govornik bo Janez Vipotnik, predsednik zveze združenj borcev NOV Slovenije.

— v nedeljo 31. maja ob 7. uri tekmovanje gasilcev iz REK Zasavja na štadionu ŠD Rudar, ob 10,30 promenade koncert Delavske godbe na plošči, di Delavskega doma, ob 11. uri pa slavnostna seja občinske skupščine v gledališki dvorani Delavskega doma. Na tej seji bodo podeljene tudi letošnje Prvojunjske nagrade, nastopa Trboveljski oktet in DPD Svoboda II,

— v ponedeljek 1. junija ob 17. uri otvoritev novega dvosteznega balinišča pred domom društva upokojencev Trbovlje na Trgu svobode

— v soboto 6. junija pa bo ob 6. uri družbeno-politična akcija »sindikati v SLO 81« na Vrheh.

K udeležbi na vseh naštetih prireditvah vabijo tako občinska skupščina, kakor tudi družbenopolitične organizacije občine Trbovlje.

Dan RUDARJEV bomo praznovali v Trbovljah

Delavski svet SOZD REK EK je imenoval tudi letos poseben odbor za pripravo in izvedbo proslave dneva rudarjev. Tudi letos bomo ta praznik proslavili

kot praznik rudarjev in praznik članov kolektiva našega kombinata — 3. julija.

Odbor se je že dvakrat sestal in sprejel okvirni program prireditve o praznovanju tega dne. Sklenil je, da bo letos po vrstnem redu potekala osrednja proslava v Trbovljah, in to na prostoru pred domom DPD Svoboda Dobrna v Hohkrautovi koloniji na istem prostoru kot pred tremi leti. Na proslavi bomo sodelovali vsi člani kolektiva, upokojeni člani kolektiva, svojci, gostje in drugi občani. Poleg slavnostnega govora bo tudi kulturni program, podane pa bodo razne informacije o jubilejnih nagradah, raznih priznanjih, podeljene bodo plakete SOZD REK EK ipd. Neposredno po proslavi bodo podeljene jubilejne nagrade in razna priznanja tako za inovacije, kakor tudi za delo v jamskih reševalnih moštvihtd. Po končani proslavi bo tovariško srečanje članov kombinata.

Ob dnevu rudarjev bo organiziranih tudi več drugih prireditev. Tako bodo gasilci industrijskega gasilskega društva REK EK v Trbovljah praznovali 100-letnico svojega obstoja. Likovna sekcija RELIK bo pripravila samostojni razstavi dveh članov našega kolektiva (Potokarjeva v čakalnici TOZD Premogovnik Trbovlje in Lavrinijeva v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu). Ves mesec junij pa bodo potekala športna tekmovanja sindikalnih športnih ekip iz vseh TOZD in DS v raznih disciplinah.

Prevoz na mesto proslave bo potekal tako kot pretekla leta. Prvikrat se bodo osrednje proslave udeležili tudi člani kolektivov rudnika Kanižarica in Senovo, čeravno bodo zaradi dosedanjih navad, pa tudi oddaljenosti, organizirali tudi svoje interne proslave ob dnevu rudarjev.

Upamo, da nam bo vreme naklonjeno in da bomo celotno proslavo lahko izvedli v začrtanem okviru, predvsem pa ob lepem vremenu. (tl)

Razpisane SO štipendije

V marcu t.l. je dnevnik Delo objavil skupni razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1981/82. Glede na to, da je marsikdo to objavo prezrl, smo celotni razpis kadrovskih štipendij za področje našega kombinata objavili v Biltenu številka 23/81, na straneh našega glasila pa objavljamo najpomembnejše iz tega razpisa. Razpisni rok je 15. julij t.l. s tem da bo celotni razpisni postopek končan do 15. septembra 1981. Vloge je treba predložiti na predpisanih obrazcih in priložiti zahtevana potrdila, predvsem potrdilo za vpis v šolo, prepis oziroma fotokopijo zadnjega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju družine in družinskih članih, potrdilo o OD iz preteklega koledarskega leta. Če so starši upokojeni, priložite odrezek o pokojnini za december 1980. Kandidati za razpisane štipendije bodo pismeno obveščeni o načinu rešitve njihove prošnje.

Naše delovne organizacije: Zasavski premogovniki, RGD, IMD, Rudnika Kanižarica in Senovo ter DS ASO in DS TSO so skupno razpisali za naslednje šolsko leto 197 štipendij. Pri tem niso vštete razpisane štipendije DO TET. Od skupnega števila razpisanih štipendij je razpisanih za rudarski poklic 119, za poklic ključavničarja 24, mehanika 1, kovača 1, električarja 14, rudarskega tehnika 6, strojnega tehnika 2, elektrotehnika za jaki tok 2, gradbenega tehnika 3, ekonomskega tehnika 8, rudarskega inženirja 1, strojnega inženirja 1, ekonomista 1, administrativnega tehnika 1, rudarskega tehnika 2, kuharja 1, natakara 1, diplomirane ga rudarskega inženirja 6, diplomiranega strojnega inženirja 2, diplomiranega gradbenega

inženirja 1 in diplomiranega ekonomista 1.

Rok za prijave je torej najkasneje do 15. julija 1981.

Komentiramo zamude in pradžasne odhode z dela

Zamuditi na delo ali predčasno oditi domov je naš že vsakdanji povsem normalen pojav, čeravno je v vseh pravilnikih TOZD opredeljen za kršitev delovnih obveznosti. Še bolj žalostna slika pa je, da proti tem negativnostim ne podvzemamo nobenih konkretnih ukrepov. Če jih, potem kličemo na odgovornost predvsem delavce iz neposredne proizvodnje, ne pa tistih, ki kršijo masovno, tu mislim na delavce iz pisarn. Zakaj tako, je po eni strani razumljivo, po drugi pa zahteva zadeva dodatno in posebno obravnavo!

Statistike sicer nekaj govore o učinkovitem delu, ki znaša v povprečju v naši republiki okoli tri ure, molčijo pa o načeti problematiki (o zamudah in predčasnih odhodih z dela). V nekaterih delovnih sredinah so skušali zamujanje na delo rešiti (odpraviti) z uvedbo drsečega delovnega časa. Vendar tudi ta samoupravni korak ni rodil pravih sadov. Med delavci je mnogo takšnih, ki nimajo v popoldanskem času (po 14. uri) zagotovljenega otroškega varstva ali pa predčasen odhod opravičijo (izsilijo) z vse mogočimi in nemogočimi (lažmi) »objektivnimi vzroki«. Nekateri to vsakodnevno bolezen naše nedisciplin kratko malo povezujejo z nizko ali nerazvito osveščenostjo. Da je ta trditev točna, ni potrebno dvomiti. Postavljajo pa se nam še dodatna, vmesna vprašanja. Zakaj ni moč zapustiti delovnega mesta delavcu za tekočim trakom ali normiranim delom? Če že je (tudi to se namreč dogaja), je potrebno is-

kati vzroke v prenizki normiranosti ali pa pojavih anarhizma (pri popolni neodgovornosti vseh zaposlenih). Pri varnostnikih se nabirajo debeli skladi evidenčnih listov, kjer so vpisane zamude in predčasni odhodi zaposlenih. Je morda ta evidenca samo posmeh delu varnostnikov ali morda predstavljajo za nekoga strah pred nečem neznanim — tujim? Če bi še nadalje gledali iz tega zornega kota kritičnosti nepristranskega opazovalca, bi ugotovili, da nam te evidence ponujajo zastrašujoče seštevke neprодукtivnih ur. Če lahko uporabim besedo kriminalno, jo lahko z vso upravičenostjo uporabim za vse te zamude in predčasne odhode. Dejstvo pa je tudi to, če bi vse te podatke (evidence zamud in predčnih odhodov) upoštevali pri obračunavanju mesečnega osebnega dohodka, bi bili le-ti porazni (osebni dohodki posameznika namreč). Predstavljali pa bi dejansko sliko vložnega dela (prisotnosti na delovnem mestu), za kar smo se opredelili že v Zakonu o združenem delu. Pri vsem tem pa je izpuščen poglavitni činitelj ustvarjanje dohodka, to je produktivnost. Čestokrat krivdo zanjo iščemo v nerazviti tehnologiji, kar je delno sicer res, gledano iz tehnične perspektive. Torej je nagrajevanje po delu pri nas resnično le še na papirju in ga praksa šele videva tu in tam.

Resnici na ljubo moramo priznati, da disciplinske komisije v nekaterih delovnih kolektivih obravnavajo posamezne primere teh kršitev. Če bi morale vse in slednjega, bi morali imeti člani teh komisij to za osnovno delo nalog in opravil, kar pa bi še povečevalo administracijo. Posebno poglavje v načentanju te vrste problematike predstavljajo prav administrativni delavci in režijski delavci, da v določenih primerih ne izpustimo in opozorimo tudi na odgovorne osebe.

Treba je reči, da smo o teh problemih neštetokrat razpravljali na vse mogočih sestankih samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter s tem povečevali neproduktivne

ure, kajti po sejah smo lahko opazili, da se med kršitelji pojavljajo tudi tisti, ki so na sestankih obsojali takšno ravnanje. Očitno nas takšno vrtenje v začaranem krogu ne bo pripeljalo na zeleno vejo. Poudariti želim, da na milijone izgubljenih delovnih ur na ta način ne predstavlja prispevka k stabilizaciji našega gospodarstva, prej nasprotno. Priznati pa moramo, da smo v zadnjem letu dni to stanje znatno popravili, ne še odpravili, zato mora naša akcija teči še dalje v tej smeri. Vsi skupaj se moramo slednjič zavedati, da s tem povzročamo umetno ustvarjanje nadurnega dela (v nočnem času, sobotah, nedeljah in celo v praznikih). Poleg tega pa zaviramo proizvodnjo in si krademo krepak kos kruha od mase dohodka za izplačilo osebnih dohodkov. Stališče vseh subjektivnih sil v naši družbi in v prvi vrsti vsega delavskega razreda nam je vsem prav dobro poznano, preostane nam le še to, da nam to slednjič pride v »kri« in da se zavedamo posledic svojega negativnega ravnanja. Zavedati pa se moramo tudi, da je potrebno v prvi vrsti gledati na družbeni interes in šele nato na svoj osebni, da mu ne rečemo kar privatni in da ne more biti naš delovni čas obremenjen z vse mogočimi izvenslužbenimi opravili. Vse to pa konec koncev od nas zahteva tudi sama zaostrena svetovna in domača gospodarska situacija.

Drago Jamnik

Prvomajske listine podeljene

Dne 12. maja so v svetu zveze sindikatov Jugoslavije v Beogradu podelili letošnje Prvomajske listine zveze sindikatov Jugoslavije, ki jih prejmejo osnovne in občinske organizacije

zveze sindikatov za dosežene uspehe pri razvoju socialističnega samoupravljanja, za povečevanje produktivnosti in proizvodnje, za uresničevanje delitve po delu in rezultatih dela, izboljšanje življenjske ravni zaposlenih, dvigu kulturne in obrazbene ravni ter podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Iz Slovenije so Prvomajske listine prejele naslednje OOSZ: Rudnik Mežica — TOZD Metalurgija, Kovinoplastika Lož — TOZD Okovje, Predilnica Litija in občinski svet zveze sindikatov Ljubljana Moste — Polje.

Podeljena so bila priznanja OF in srebrni znaki zveze sindikatov SLOVENIJE

Kot vsako leto so tudi letos družbenopolitične organizacije, skupščine občine in ZKO vseh treh revirskih občin organizirale proslave v počastitev praznika dela, 1. maja. Proslave pa so bile namenjene tudi počastitvi 40-letnice vstaje slovenskega naroda in drugih jugoslovanskih narodov in 40-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte. Ob tej priliki je bil organiziran pester kulturni program, posebne žirije v okviru SZDL pa so podelile priznanja OF, žirije Zveze sindikatov pa srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije. Priznanja osvobodilne fronte so prejeli:

Trbovlje

— Okrožni odbor bivših aktivistov OF za revirje, Krajevna skupnost Dobovec, Drugovič Stane, Grčar Franc, Medvešek Alojz, Očepek Alojz, Suša Jože, Šprogar Franja

Hrastnik

— Ferdinand Deželak (TKI Hrastnik), Janko Kavzer (starejši — Steklarna Hrastnik), Janez Klemen (Premogovnik Hrastnik), Alojz Lesjak (Temeljna združena enota Dol), Vida Logar (Vzgojno varstveni zavod Hrastnik), Vanda Mlinar (Osnovna šola heroja Rajka), Mirko Ostrožnik (Osnovna šola heroja Rajka), Rudniško gasilsko društvo Hrastnik

Zagorje

Železnik Viktor, Pokoren Alojz, Strmljan Ivan, Merva Anton, Podbregar Ferdo, Polc Ludvik, Vozelj Robert, Krznar Ivan, Kovač Mira, TVD Partizan Izlake, Delavski pihalni orkester Zagorje

Srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije pa so prejeli:**Trbovlje**

Kovačič Branko (Mehanika Trbovlje), Majdič Cveto (RUDIS Trbovlje), Gosak Miha (Premogovnik Trbovlje), Vozelj Milan (KOP Trbovlje), Vili Lamovšek (STT), Zakrajšek Franc (TET Trbovlje), Osnovna organizacija Zveze sindikatov Slovenije SLOVENIJALES Tovarna poštstva Trbovlje

Hrastnik

Aškerc Alojz (Jutranjka), Hafner Alojz (Premogovnik Hrastnik), Matek Jože (Premogovnik Ojstro), Pokrajac Đoko (Steklar na Hrastnik), Poljšak Marjeta (Osnovna šola Hrastnik), Rajh Alojz (TKI Hrastnik)

Zagorje

Tominšek Marija — KOP Zagorje, Krznar Janez (TOZD Gradbeništvo Beton Zagorje), Zdenko Fric (Delovna skupnost skupnih služb Beton Zagorje), Marjan Zupančič (Siporex Zagorje), Poldi Drobne (Center strokovnih šol Zagorje)

Vsem prejemnikom priznanj Osvobodilne fronte in srebrnih znakov Zveze sindikatov Slovenije toplo čestitamo!

Ivi Leskovar

Nagrade, odličja, priznanja

V palači federacije so podelili ob letošnjem prvem maju Prvomajske nagrade 30 delavcem iz Jugoslavije. Iz Slovenije so jih prejeli štirje delavci: Jože Brus iz Avtoradgone — Gornja Radgona, Elizabeta Kunstek iz Laboda — Ptuj, Jože Ulčar, Železarna Jesenice in Karel Žmavec iz Alprema — Kamnik. Ob podelitvi nagrad je govoril predsednik skupščine SFRJ Drago slav Markovič.

Na Senovem so na območju prireditvi »Posavje pleše« podelili bronasta priznanja OF. Prejeli so jih: Dušan Brinovar, Anton Tržan, Ivan Šoln, Jože Omerza, Janez Kranj, Alojz Hlastan ter društvo upokojencev Senovo. Visoko državno odlikovanje pa je predsednik

Skupščine občine Krško Silvo Gorenc izročil Pavlu Petanu.

Odličja OF v Zagorju so podelili ob krajevnem prazniku KS Jože Marn. Osem bronastih odličij OF so dobili: Franci Kovač, Mirko Lukač, Rudi Bantan, Lojze Zupan, Ivan Kolenc, Deleza, Rudi Kos in Franc Šebenič.

Koncem aprila 1981 je predsednik izvršnega sveta skupščine občine Trbovlje Slavko Pavlič podelil državna odlikovanja desetim Trboveljčanom, ki jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ za dosežene uspehe pri delu in za zasluge pri graditvi socializma in graditve socialističnih samoupravnih odnosov. Odlikovanja so prejeli: Vili Zupančič — red dela z zlatim vencem, dr. Jože Kerstein — red zaslug za narod s srebrnimi žarki. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo pa so bili odlikovani: Ervin Plevnik, Geni Rak in Franci Vizovišek; z redom dela s srebrnim vencem pa: Emilija Pišek, Danica Jelen, Milica Skrinjar, Marija Šoster in Štefi Zelič. Čestitamo!

Povše Avgust — Dušan, predsednik medobčinskega sveta zveze združenj borcev NOB revirskih občin, je govoril na ustanovnem občnem zboru osnovne organizacije ZRVS Alojza Šprogarja - Lugijskega.

Foto S. Weiss

Senovški rudarji - dobri kulturniki

Udejstvovanje rudarjev na Senovem v delavskem kulturnem društvu in družbeno-političnih organizacijah v letih najtežjih socialnih in družbenih pretresov, ki jih je delavstvo v revirjih doživljalo, je bila težnja, da se ohrani enotnost in povezanost delavstva. Delavske strokovne organizacije so bile oslabiljene, večina delavcev je bila strokovno nepovezana. Zato so delavci, žene in mladina pričeli misliti na organizirano delovanje raznih kulturnopolitičnih in telesno-vzgojnih organizacij in društev s ciljem združevanja delavskega življa, po načelu prostovoljnosti in samovzdrževanja. Rudarji so skrbno čuvali in razvijali svoje kulturne tradicije. Misel na ustanovitev godbe na pihala je bila vedno bolj prisotna med rudarji na Senovem. Ta velika misel je postala resničnost. Prva akcija za nabavo instrumentov je stekla z ustanovitvijo fonda, v katerega so začeli pritekati dinarji in vinarji. Prvi dinar je bil darovan že 8. februarja 1921. leta. Leta 1925 so rudarji zgradili svoj delavski dom. Napredni rudarji so preko strokovne organizacije Zveze rudarjev — II. rudarske skupine vodili kulturno in politično delo na Senovem, ki se je po izgradnji doma vse bolj širilo. Po večletnem zbiranju sredstev za nakup instrumentov je organizatorju v jeseni 1928 uspelo nabaviti 28 instrumentov in še istega leta je bila ustanovljena rudarska godba na pihala pod vodstvom kapelnika Alojza Kralja in so jo sestavljali večina rudarji. Od leta 1928 na Senovem ni bilo praznovanja, zborovanja, družabne prireditve na prostem ali žalostnega dogodka, na katerem ne bi sodelovala godba.

Iz arhiva je razvidno, da je od leta 1928 do odhoda v NOB poleti 1944. leta pri godbi sodelovalo 78 godbenikov, od katerih je šest dalo življenje za boljši jutri, trije kot borci in trije

kot talci. Po osvoboditvi je ponovno pričelo s svojo aktivnostjo prosvetno društvo, v katerem so bili večina delavci rudnika in njihovi družinski člani. Aktivnost v sekcijah je bila izredna, saj so že leta 1945 naštudirali tri dramska dela, naslednje leto celo devet del, oziroma do danes že 77 del. V delavsko kulturno društvo »SVOBODA« je vključenih 330 članov, od večine aktivnih v sekcijah pa so pretežno delavci iz proizvodnje: Rudnika, Metalne (nekdanji delavci rudnika), Lisce in ostalih. Kulturno delo je med delavci in krajanji zelo upoštevano, saj so prireditve dobro obiskane.

Pri društvu delujejo naslednje sekcije: dramska, glasbena (v kateri deluje pihalni orkester), zabavna ansambla, poučevanje citer, kitar in pihalnih instrumentov, pevska (mešani zbor upokojencev, oktet in trije zbori podmladka na osnovni šoli),

šahovska, recitatorska, knjižničarstvo in kino.

Z dokončanjem doma XIV. divizije in pomožnih prostorov bodo zagotovljeni najboljši pogoji za delo večine sekcij, za kar se je društvo v kraju prizadevalo že od leta 1945 dalje.

Najbolj smo ponosni na delavski pihalni orkester, ki je dosegel najhitrejšo kakovostno rast pod vodstvom prof. Janeza Ceglarja. Aktivnost v posameznih sekcijah bi bila še večja, če bi imeli v kraju več vnetih mentorjev za ljubiteljsko kulturno dejavnost in boljše finančne možnosti.

Zadnja leta se delavci rudnika premalo aktivno vključujejo v društveno in politično dejavnost v krajevni skupnosti. Želimo, da bi bili tudi še v bodoče glavni nosilci družbenopolitičnega življenja v kraju, kot so to bili v preteklosti.

Anton Pleterski

120 let

V soboto 16. maja je Delavski pihalni orkester Zagorje ob Savi pripravil celovečerni slavnostni koncert v počastitev 120-letnega obstoja te godbe. Še ni dolgo tega, ko se je godba imenovala Rudarska godba, zato je prav, da temu jubileju posvetimo tudi mi večjo pozornost.

Slavnostni koncert je bil v Delavskem domu, vodil pa ga je dirigent Edvard Eberl. Ob jubileju je govoril sekretar republiške konference SZDL Miloš Prosenc. V svojem govoru je posebno poudaril, kako tesno sodelujejo zagorski godbeniki z Zagorjem, z občani in delovnimi ljudmi in z organizacijami združenega dela. Poudaril je tudi to, da je bila zagorska godba ved-

zagorske godbe

no napredni nosilec kulture in osveščanja.

Na koncertu so predvajali enajst skladb domačih in tujih avtorjev. Solist je bil Emil Krečan, pri izvajanju jubilejnega koncerta pa je sodeloval tudi Zagorski oktet. Med izvajanjem koncerta so podelili priznanja godbenikom, razvili prapor, številni gostje iz sosednjih in drugih godb in društev pa so čestitali godbi k visokemu jubileju in ji zezeleli mnogo uspeha, predvsem na letošnjem nastopu v Keerkradeju na Nizozemskem, ko se bodo udeležili svetovnega tekmovanja pihalnih orkestrrov. S tem pa je godba v letošnjem letu dobila posebno priznanje. Brez dvoma se je zagorska god-

ba v zadnjih letih številčno in v kakovostnem pogledu izredno dvignila. Pred sedmimi leti so namreč naredili črto in znova začeli z organiziranim delom, kar je rodilo velik uspeh. Delali so dolga leta, in to načrtno in kakovostno. Pomembno je njihovo sodelovanje z glasbeno šolo v Zagorju, ki je že doslej dala mnoge mlade godbenike z ustrezno glasbeno izobrazbo. V času svojega 120-letnega obstoja je imela godba veliko število koncertov, nastopov, tekmovanj, udeležila se je številnih slovesnosti, proslav, akademij, promennadnih koncertov, gostovanj, pa tudi pogrebov občanov. Iz brošure, ki jo je godba izdala ob tej priliki, je razvidno, da je bila godba v vseh časih oziroma v vseh razdobjih vedno med najpomembnejšimi kulturnimi dejavniki v zagorski občini.

Godbi in godbenikom vse čestitke ob njihovem visokem jubileju! (tl)

Delavski pihalni orkester iz Zagorja ob Savi je 16. maja t.l. proslavil svoj 120 letni obstoj s slavnostnim koncertom v dvorani Delavskega doma v Zagorju.

Foto Drago Jamnik

Trboveljski oktet v TOZD GRAMAT

Pevci trboveljskega okteta so se ljubeznivo odzvali vabilu delavcev TOZD GRAMAT in 24. aprila letos nastopili v proizvodnih prostorih opekarne. Iz svojega programa so nam zapeli nekaj najbolj primernih pesmi ob prazniku ustanovitve OF in prazniku dela 1. maju. S kulturnim programom, ki so ga izved-

li pevci trboveljskega okteta, smo delavci TOZD GRAMAT proslavili 40-letnico ustanovitve Osvobodilne fronte in 40-letnico vstaje vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti ter praznik dela 1. maj. S svojim nastopom v proizvodnih prostorih TOZD GRAMAT so pevci trboveljskega okteta dokazali, da

dosledno izvajajo načelo »Čim bolj približati kulturo delavcem« ter da so pripravljeni nastopiti tudi v proizvodnih prostorih in ne samo na odrih, ki so namenjeni za kulturne prireditve. Z njihovim nastopom smo bili delavci TOZD GRAMAT izredno zadovoljni in se jim iskreno zahvaljujemo za res lep kulturni dogodek z željo, da nas še kdaj obiščejo.

Ivan Slanšek

Strokovno posvetovanje o virih energije

Jugoslovanski komite svetovne konference za energijo organizira v času od 24. do 25. novembra 1981 v Beogradu strokovno posvetovanje na temo: Viri energije in tehnično-tehnološki razvoj energetske opreme v Jugoslaviji.

Posvetovanje naj bi ocenilo možnost lastne proizvodnje v zadovoljevanju potreb za ener-

gijo v času od leta 1981 do 2000. Vključno z možnostjo nadomeščanja energije in racionalnega izkoriščanja skupne energije, po drugi strani pa tudi možnost razvoja opreme za proizvodnjo premoga, nafte, plina, proizvodnjo in predelavo jedrskih surovin, proizvodnjo in predelavo novih in vzporednih virov energije, kakor tudi problematiko

investicij za proizvodnjo energetske opreme vključno s surovinami in polproizvodi za izdelavo opreme. Strokovno posvetovanje naj bi definiralo kompleksno politiko nadaljnega razvoja strojegradnje v sklopu definiranja skupne energetske politike naše države. Prijave za referate sprejema organizator do 26. maja t. l. Rok za dostavo referatov pa je 15. september

t. l.

Maks Marinčič

Spomin na črni dan

Vse, kar je mučno za človeka,
naj pozabi se,
a držati tega reka
ne uspeva — ne.

Kdor zgubi očeta, sina,
prijat'lja — ljubega —
ne izbriše čas spomina,
samo omil' se bolečina.

Dvajset let je že za nam'
tisti usodni dan v jam',
ko eksplodiral je metan
in njih štir'najst ni več med nam'

Sirena v noči se je oglasila,
zlohoten bil je znak,
iz sna Zagorjane prebudila,
v njih rodila strah.

Nesreča v rudniku se je zgodila
je kmalu vedel vsak:
žene, matere, dekleta so vzdrtela,
ker v jami bil je njihov drag'.

Pred vhodom v jamo
se zbira množica ljudi,
še z upanjem v srečo,
ki je ta dan za mnoge ni.

Tu in tam med solzami se zaiskri,
ko vzro oči jim drago lice,
čas upanja mineva — njih iz jame ni —
krik prodoren bolečine.

Krste v jami so polnili,
iz jame ven jih prineso,
na njih imena napisali,
da bi vedli kod je kdo.

V avli delavskega doma
eno k drugi polože,
da se lahko, njim tak' dragi,
poslednjič od njih poslove.

V solzah se Zagorje
poslavlja je od njih.
Menjavali so se ob krsti knapje,
z bolečino v srcu trdih lic.

Ura je prišla slovesa,
na poslednjo pot jih poneso,
kjer čaka jama ob jami,
da kot na delu skupaj so.

Spomin na njih — na črni dan
se v srcih hranil bo
in na grobu spomenik bo —
»Junakom dela v slovo«.

(V spomin na ponesrečene tovariše v jami
Kotredež, 1. 1961)

Kulturni barometer

Dne 9. maja so imeli na Senovem premiero Medvedove komedije Randevu. Režirala je Vida Jalovec, uprizorila pa jo je senovska dramska skupina. Hkrati s to premiero so sklenili tudi dvomesečni seminar posavskih gledališnikov, ki so se ob strokovnem vodstvu seznanjali z dramskim uprizarjanjem. Republiški odbor združenja gledaliških skupin Slovenije je podelil dve zlati Linhartovi znački, poleg tega pa so podelili tudi šest jubilejnih Linhartovih značk zaslužnim kulturnim delavcem na Senovem.

Likovna sekcija RELIK Svobode Center Trbovlje je razstavljala, od 6. do 16. maja, dela svojih članov v Celju, v muzeju revolucije. Razstavljali so skupno 28 del, od tega 21 slik v raznih tehnikah, štiri plastike v železu in tri umetno oblikovana stekla. Razstavo v Celju je pripravilo kulturno društvo France Prešern v Celju.

Ista likovna skupina, to je RELIK, pa je imela pred tem razstavo svojih del — 22 slik v raznih tehnikah, v upravnem posloju SOZD REK Edvarda Kardelja na Trgu revolucije 12. Dela so bila razstavljena od 22. aprila do 5. maja.

V petek 22. maja v večernih urah je imel mešani pevski zbor Slavček Svobode Center iz Trbovelj svoj celovečerni koncert pod vodstvom zborovodje Jožeta Skrinarja. Zbor se je imenitno predstavil s petjem manj znanih slovenskih narodnih pesmi.

8. maja t.l. popoldan je bila v Delavskem domu Trbovlje revija otroških, mladinskih in dekleških pevskih zborov v Trbovljah v organizaciji ZKO Trbovlje. Nastopilo je šest otroških,

po en mladinski in dekliški zbor ter dva združena zbora. Vseh nastopajočih pevcev je bilo okoli 450. Vsak zbor je zapel po tri pesmi.

RTV Ljubljana je s 1. majem t.l. odprla novo dopisništvo za potrebe TV programa, ki pokriva celotno Zasavje oziroma zasavske občine. Vodja tega dopisništva je Stane Štrbucelj. Trenutno ima svoj sedež v prostorih Radia Trbovlje v Delavskem domu.

5. maja je gostovalo v trboveljskem Delavskem domu Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane. Nastopili so z delom O. Wüchnerja — Pastirček Peter in kralj Maliban. Dve predstavi sta bili namenjeni osnovnošolskemu abonmaju.

Od 24. aprila do 10. maja je bila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu razstava 24 partizanskih grafik in risb Nikolaja Pirnata. Galerijski svet pri ZKO Trbovlje je to razstavo pripravil v počastitev 1. maja, 40-letnice vstaje in ustanovitve OF.

V času od 27. do 28. aprila je gostoval v Aleksincu moški pevski zbor Elektroelement z Izlake pri Zagorju, in to v okviru kulturnih izmenjav pobratenih mest Zagorje in Aleksinac.

V Aleksincu pa je imel prav tako v okviru medsebojnih izmenjav Aleksinac — Zagorje likovno razstavo akademski slikar Franc Kopitar. V domu kulture je za razstavo pripravil 25 del v akrilu in akvarelu. Bila je odprta 14 dni, pripravili pa so jo v počastitev 1. maja.

Dne 31. maja 1981 sta se mešana pevski zbor Svobode II in Trboveljski oktet udeležila v Pridvoru pri Kopru pevske manifestacije »Pesem ne pozna meja«. Tega vsakoletnega tradicionalnega srečanja so se udeležili tudi zamejski pevski zbori iz Trsta in njegove okolice.

Kulturnih prireditev je bilo na področju občin v katerih delujejo naše DO, TOZD in DS še

več, vendar vseh nismo mogli zajeti oziroma na kratko poročati o njihovih izvedbah. (tl)

Rudar - knap

Rudar — knap

Rudnik kliče nas že, knap!
še lampo in v delavnico po kramp,
in pogled iz kletke čez,
kaj postorit naroča še »oblez«.

Knap zapušča beli dan,
tam doli naš premog je in hram,
naš vrt, ki daje delo nam,
s temo in črnino ves obdan.

V jami vsak na svojo stran,
po temačnih razvejanih hodnikih,
ovinkih, nadkopih in vpadnikih,
vsaka ped je knapu znan.

Ob delu prepoten od znoja,
kruši premog v kosih iz sloja.
Koplje v strop ali v ulm,
naj bo jalovina ali pa »kulm«.

Naredi varnost si za strop,
založi, da ni zruška vzrok,
da nevarnost ne preti,
ne za stroje ne ljudi.

Je strelec »laufer« in kopač,
na traku pa strežaj »mazač«,
pod zemljo si služijo kruh,
kot delavec v kamnolomu »pruh«.

Drug drugemu ponuja čik,
saj kmalu mine težak ših.
Po belem dnevu hrepeni spet,
in »Srečno«, zdaj je on »oblez«.

F.K.

Srečko Erker

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

URAN JE ŽE V REAKTORJU

V začetku maja t.l. so začeli z gorivom polniti jedrski reaktor v jedrski elektrarni v Krškem. Delo je potekalo po načrtu, ob navzočnosti naših in ameriških strokovnjakov. Skupno je bilo postavljenih 121 gorilnih elementov, v vsakem od teh elementov pa je po 231 palic, ki jih je tako skupaj 28.435. V vsaki palici je uran v kemijski obliki uranovega dioksida. Skupno ga je okoli 50 ton, vsako leto ga zgori približno 1/3 in ga bo treba vsako leto za toliko izmenjati. JE Krško bo pri 700 načrtovanih urah proizvajal 4,4 TVh ali nekaj manj kot 1/4 električne energije v SR Hrvatski in Sloveniji. Nekaj manjša bo proizvodnja do zgraditve čistilne naprave pri tovarni Djuro Salaj. Dokler je Sava onesnažena, bo potrebno hlajenje tretjega kroga hladilne vode v zračnih hladilnih stolpih in čimmanj s savsko vodo.

Gorivo so torej prenesli iz predprostora v Krškem v jedrski reaktor na mesto, kjer se bo čez nekaj tednov sprožila verižna reakcija. Takrat bo reaktor postal kritičen in bodo pričeli s poskusnim obratovanjem. Prvi kilovati električnega toka naj bi prišli iz novozgrajene JE, ko bo postala jedrska elektrarna Krško po vseh kriterijih energetski objekt.

Predvidoma bodo v novozgrajeni JE Krško imeli odprte dneve, da bi si novozgrajeno nuklearno oziroma jedrsko elektrarno lahko ogledala javnost.

V ZENICI ŠOLAJO RUDARJE

V rudniku Zenica čedalje bolj skrbijo za šolanje rudarjev, da bi na ta način dobili čimveč kvalificiranih kopačev in da bi v bodoče nakopali dovolj tako

iskanega in cenjenega premoga. Njihov šolski center je na široko odprl vrata vsem srednješolcem. Doslej se je v tem centru izšolalo in usposobilo za različne poklice 2.000 delavcev. Že prihodnje leto bo rudnik Zenica odprl tri oddelke srednje rudarske šole. Danes rudnik štipendira na višjih in visokih šolah 129 študentov, 80 dijakov srednjih šol, ob delu pa se šola okoli 30 rudarjev.

Proizvodnja premoga je večja, vendar še premajhna

Dne 7. maja je potekala v rudniku rjavega premoga Djurdjevik v Živinicah pri Tuzli VII. seja skupščine splošnega združenja premogovnikov Jugoslavije. Udeležilo se je okoli 50 delegatov iz vseh republik in pokrajin. Na skupščini so največ razpravljali o izkopu premoga v prvih štirih mesecih t. l., o izpolnjevanju nalog iz energetske bilance in resolucije za leto 1981 ter o enakomerni preskrbi kupcev oz. porabnikov premoga itd. Posebno pozornost so posvetili vprašanju, ki se nanašajo na odpiranje novih ter modernizacijo starih premogovnikov.

V letošnjih prvih treh mesecih, to je v razdobju januar — marec 1981, so jugoslovanski premogovniki nakopali skupno 12 milijonov 852.000 ton premoga, kar je za 16,1 % več kot v enakem razdobju lanskega leta. Ta uspeh oz. proizvodnja pa kljub temu ne dosega letošnjega proizvodnega načrta, ki predvideva, da bo letošnja proizvodnja vseh premogovnikov v Jugoslaviji znašala skupno 52,5 milijona ton.

Kostolac — več bo lignita

Rudarji in energetiki v Kostolcu uresničujejo svoj novi

srednjeročni program razvoja; sredi desetletja naj bi nakopali več kot 10 milijonov ton lignita na leto; termoelektrarne z jakostjo več kot tisoč megavatov bodo lahko proizvajale toliko električne energije, kot je danes dajejo turbine djerdapske hidroelektrarne. V površinskem kopu »Čirikovac« naj bi, naprimer, lansko proizvodnjo, milijon ton, sredi desetletja povečali na 3.200.000 ton lignita. Združujejo tudi sredstva za ureditev novega površinskega kopa »Poljana«; nakopali bodo milijon ton premoga na leto.

Azijske države in njihov energetski deficit

V azijskih državah je že doslej velika razlika med energetskimi možnostmi in energetskimi potrebami. Po mnenju strokovnjakov se bo ta razlika med potrebami in možnostmi energije v teh državah še povečala v naslednjih letih. Le pet držav jugovzhodne Azije razpolaga z nekoliko več energije, kakor pa jo trenutno same potrebujejo, kot Indonezija, Malezija, vendar se bo ta pozitivna razlika kmalu zmanjšala.

Računajo, da bosta edino Avstralija in Nova Zelandija uspeli povečati energetski presežek, medtem ko bodo vse ostale države jugovzhodne Azije in jugovzhodne Afrike pri tem prizadete. Smatrajo, da se bo delež nafte v skupni energetski porabi: Japonske, Južne Koreje, Hongkonga, držav ASEAN, Avstralije in Nove Zelandije zmanjšal od 71 % v letu 1978, na 57 % v letu 1990. Pri vsem tem pa se bo proizvodnja nafte, kakor tudi plina povečala do konca tega stoletja.

Angleži so zmanjšali porabo energije

Porabo energije so v Veliki Britaniji zmanjšali v prvih treh mesecih letošnjega leta za 8,6 % v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta. Porabo nafte so zmanjšali v tem obdobju za 14,2 %, premoga za 8,9 % in zemeljskega plina za 3,1 %.

Prekoračen načrt proizvodnje

V SOZD Titovi rudniki uglja v SR BIH so v prvih treh mesecih t. l. nakopali skupno 3 milijone 186.578 ton lignita in rjavoga premoga, kar je za 4,6 % več napram planu, ali za 74.842 ton manj napram proizvedenim količinam lanskega leta v istem obdobju. Najboljše rezultate je dosegel rudnik Breza, ki je prekoračil svoj plan za 28,2 %, medtem ko je količinsko največ premoga proizvedel rudnik Dobrnja — Lukavec, nato rudnik Tito — Banovići in nato Kreka. Čeprav je bila proizvodnja na ravni SOZD v prvem trimesečju nad planirano, pa so bili finančni rezultati zaradi velikih stroškov in nekaterih slabosti slabši. Pred kratkim so podražili premog za 35 %, zato upajo, da bodo lahko izboljšali do sedaj slabo situacijo nekaterih premogovnikov.

Ibarski premogovniki prekoračujejo proizvodnjo

Ibarski rudniki načrtujejo letošnjo proizvodnjo v višini 130.000 ton, v letu 1985 pa naj bi znašala proizvodnja 180 oziroma 200.000 ton. Pomembna postavka njihovega srednjeročnega načrta predvideva izločanje precejšnjih sredstev v nadaljnje raziskovanje rudnika. Ta dela bodo potekala na področjih: Aljevac, Tadenja in Progorelica. Računajo, da leži na teh področjih več milijonov ton premoga. Program raziskav nameravajo realizirati v dveh fazah, prvi del do konca leta 1985, drugi del pa do leta 1990.

Proizvodnja premoga v SSSR

Sovjetska zveza ima velike načrte za povečanje proizvodnje

premoga. Vendar pa tega povečanja ne bodo mogli doseči brez investicijskih vlaganj v novo tehnologijo. Proizvodnja premoga iz dnevnih kopov znaša v SSSR 37 % celokupne proizvodnje premoga v SSSR. V letu 1979 je znašala ta proizvodnja na površinskih kopih 256,7 milijonov ton. V ZDA bo, na primer, iz površinskih kopov proizvedenega 60,9 % celokupne proizvodnje premoga. Tudi najnovejši sovjetski načrt predvideva približno enako razmerje v naslednjem obdobju. Najpomembnejša področja, ki v SSSR omogočajo večjo proizvodnjo premoga, se nahajajo v Sibiriji, kjer pa so geološki, predvsem pa vremenski pogoji izredno težki. Tudi oprema je v SSSR v tem pogledu razmeroma zaostala, kar seveda ni v skladu z večjimi željami in načrti za zvišanje produktivnosti.

Nove energetske zmogljivosti v BIH

Do konca tega srednjeročnega obdobja bodo v Bosni in Hercegovini zgradili nove zmogljivosti za proizvodnjo električne energije z močjo 1.327 MW. Od tega bo 497 MW v hidroelektrarnah, v termoelektrarnah pa 830. Za zgraditev proizvodnih objektov prenosne mreže, informacijskega sistema, študij in raziskav, planirajo vlaganja v višini 26,5 milijard dinarjev po cenah iz leta 1980. Poraba električne energije v letu 1985 bo znašala v tej republiki 12.749 milijonov kWh, celokupna razpoložljiva energija pa bo koncem tega srednjeročnega obdobja znašala 16.698 milijonov kWh. Trenutno nastopajo določene težave pri zgraditvi rudnika in TE v Gacku in Ugljeviku, katerih zakasnitev dograditev bo v določeni meri porušila predvideno količino energije. Sredstva, potrebna za financiranje izgradnje proizvodnih objektov in visokonapetostne mreže bodo na razpolago v višini 20 % iz lastnih sredstev elektroenergetskih organizacij, ostalo pa bodo združena sredstva porabnikov električne energije, samoupravnih organizacij in skupnosti, drugih

republik in pokrajin, poslovnih bank, skladov za kreditiranje nezadostno razvitih republik in pokrajin, krediti izvajalcev del in opreme ter drugi viri.

Viri energije v naslednjih 50 letih

Če bo svet želel zadovoljiti svoje energetske potrebe v naslednjih 50 letih, se bo moral poslužiti pri tem vseh razpoložljivih oblik in virov energije. Tako so ugotovili znanstveni sodelavci mednarodnega instituta za analize uporabnih sistemov. Hitri oplodni reaktorji, sončna energija in obnovljivi viri energije, npr.: veter, bo treba izkoristiti v največji možni meri, da bi lahko zadovoljili svetovne energetske potrebe. Do leta 2030 bo potreba po vseh vrstah energije narasla 3 do 5-krat. Pri tem pa seveda ne moremo govoriti o alternativnih virih energije, pač pa o dopolnilnih virih, ker en sam vir ne more zadovoljiti vseh potreb. Jedrska energija bo, npr., lahko pokrila le okoli 30 % svetovnih potreb energije. Svet bo moral preiti od nafte in naravnega plina na premog in težko nafto.

Grčija se vrača k premogu

Po polnih 20 letih grške industrijske orientacije na nafto, ki so jo v glavnem uvažali iz arabskega vzhoda, so se grški industrialci skupno z vladnimi strokovnjaki sedaj preorientirali na premog. Grčija sama nima tega bogastva, njihova proizvodnja pa ne zadošča niti za današnje potrebe TE, zato so se odločili za uvažanje večjih količin visokokaloričnega premoga, deloma iz zahodnih držav, deloma pa iz vzhodnih. V prvi vrsti se bo na premog preusmerila tekstilna industrija, nato industrija aluminija in nazadnje jeklarne. V prvi etapi bo okoli 52 % sedanjih industrijskih obratov preusmerjenih na porabo premoga. Samo cementna industrija bo v 74 % uporabljala premog. Druga etapa preusmeritve pa bo trajala do leta 1990. V tej etapi bo prešla na premog tudi druga industrija.

Energetska kriza se bo stopnjevala.

Pred nedavnim je poblaščen predstavnik mednarodne agencije za energijo IEA opozoril, da bo obdobje najtežje energetske krize nastopilo v času od leta 1985 do 1993, če v tem času ne bodo povečali investicije v raziskave in izpopolnitev energetskih virov. Na petdnevni konferenci o racionalni porabi energije, ki je potekala v zahodnem Berlinu, so ugotovili, da bo energije vse manj, pa tudi cena v bodočnosti ne bo nizka. Nujno pa je potrebno izvajati nepopularne ukrepe na področju varčevanja z energijo.

Kosovo — velike zaloge premoga

Na področju občine Klina na Kosovem so pred nedavnim ugotovili rezerve premoga, ki znašajo 2,5 milijard ton. Kdaj bodo pričeli z eksploatacijo tega nahajališča lignita še ni določeno, po vsej verjetnosti pa bodo pričeli že v tem srednjeročnem obdobju. Na področju te občine pa leži tudi precej boksita, ki ga med drugim tudi izvažajo.

Bo jeseni dovolj energije?

Čeravno je sedaj pomlad v deželi, pa se s strahom sprašujemo, kako bo z energijo letošnja jesen in zimo. Da bi je bilo dovolj, je predvsem odvisno od pravočasnega in uspešnega dokončevanja elektroenergetskih objektov, rednega oskrbovanja porabnikov s premogom, hidroloških prilik med letom ipd. Tako so ugotovili situacijo na seji izvršnega odbora skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva. V precejšnji meri je to odvisno od predvidenega začetka in obratovanja prve jugoslovanske jedrske elektrarne Krško, ki naj bi pričela obratovati sredi t. l. z močjo 632 MW. Nadalje računamo tudi na HE na Vrbasu, dve na Neretvi in TE Bitola.

Manj premoga v Srbiji

Proizvodnja premoga v premogovnikih z jamsko eksploata-

cijo v Srbiji je nekoliko manjša. Preteklo leto so ga nakopali 3 % manj kot leta 1979, to je 1,26 milijonov ton. V prvih treh mesecih t. l. znaša proizvodnja okoli 15 % manj kakor lani v istem razdobju. Naj omenimo, da je znašala proizvodnja v letu 1970 še okoli 1,6 milijonov ton. Neposredni vzroki upadanja proizvodnje tiče predvsem v kasnitvi pri odpiranju novih in rekonstrukciji in modernizaciji obstoječih jam. Zato bodo v tem petletnem obdobju nakopali 460.000 ton premoga manj, kot so načrtovali z družbenim dogovorom o razvoju energetike. Primanjkuje pa tudi delovnih moči vseh profilov od kopačev do inženirjev. V bistvu je ta padec proizvodnje posledica zaostranja in težkega položaja, v katerem se nahajajo premogovniki že dlje časa. V zadnjih letih se je situacija nekoliko izboljšala, predvsem od septembra 1979 dalje, ko je pristojnost za določanje cen premoga prešla na republike. V tem času se je premog v Srbiji podražil za 173 %. Kljub temu pa je dispariteta med cenami premoga in nafte še vedno velika. Tako znaša cena za milijon kJ (kilo džula) iz mazuta 158 dinarjev, iz premoga pa 61 do 92 din, odvisno od vrste premoga. Poleg tega so rudniki dobili (v Srbiji) določene kompenzacije. Oproščeni so nekaterih davkov in prispevkov ter drugo. Učinek teh ukrepov je znašal v letu 1980 na področju Srbije 285,5 milijonov din. Kljub temu pa je polovica od 10 premogovnikov preteklo leto končala z izgubo v znesku 100 milijonov din, od tega največ Rembas 81 milijonov din. Ostalih pet premogovnikov je poslovalo na meji rentabilnosti. Razumljivo je, da se s takšno ekonomsko močjo, ni moglo mnogo doseči. Sredstva počasi prihajajo, da bi lahko modernizirali stare in odpirali nove jame, čeprav z zakasnitvijo. Najhuje je, ker ni na razpolago dovolj dobrih rudarjev. Preteklo leto je znašal povprečni OD v srbskih premogovnikih 7.463,00 din. Takšen osebni dohodek pa seveda ni privlačen. O tej situaciji

srbskih premogovnikov bo v kratkem razpravljajal ISSR Srbije... Predvideno je, da bo SR Srbija premogovnikom zagotovila okoli 3 milijarde dinarjev, od tega milijardo iz davka na promet z motornim bencinom, 1,7 milijard din skozi kompenzacije, ostalo pa iz drugih virov.

Ogrevanje s tekočim premogom

Tudi na Švedskem se intenzivno ukvarjajo s tem, kako bi intenzivno varčevali z energijo, predvsem z uvoženo nafto. Pripravili so enega najzanimivejših projektov za pretvarjanje premoga v tekočino. Ta čudodelna substanca se imenuje karbogel. Beseda je o prečiščenem tekočem premogu, ki ga proizvaja družba za predelavo rud in kemikalij Boldenmining na Švedskem. S tem projektom se namerava Švedska vsaj delno odtrgati od velike odvisnosti od bližnjevzhodnih držav, oziroma njihove nafte. Karbogel pridobivajo z mletjem premoga kakršnekoli kvalitete, nato odvajajo pepel, težke kovine in neorgansko žveplo. Po tem dodajo vodo in milu podobne aditive, ki razkrajajo prečiščen premogovni prah v izenačeno suspenzijo, ki je podobna na pol predelani nafti. Disperzant je dobro znana in komercialno zelo eksploatirana kemikalija. Ta firma namerava izkoristiti žveplo, pa tudi nekatere druge ostanke iz te predelave po končanem procesu predelave premoga, in to za uporabo v drugi industriji. Karbogel je možno črpati in potiskati po cevovodih, ter ga skladiščiti za nedoločen čas. Nevarnosti za eksplozijo pa praktično ni. Njegova energetska vrednost znaša 60 % napram isti količini nafte pri čistejšem izgorevanju. Zanimljivo ima pravico izdelave premogove tekočine na Švedskem le ta firma, razmišljajo pa že sedaj, da bi to licenco prodali tudi drugim zainteresiranim firmam. Tržišče za energijo je ne le na Švedskem, pač pa tudi drugod na svetu ogromno. V načrtu imajo, da bodo uvozili na Švedsko milijone ton ameriške-

ga premoga, namenjenega predelavi.

Rekorden skok v Velenju

Dne 13. maja so rudarji REK Velenje — DO Rudnik lignita Velenje dosegli nov rekord. Dosegli so namreč novo rekordno proizvodnjo, ki znaša 22.000 ton nakopanega lignita v enem dnevu. Podobne rekorde so dosegali tudi že v preteklih letih, vendar je ta doslej najvišji.

Velenjski rudarji so v prvih štirih mesecih t. l. in v devetih dneh maja nakopali skupno 1 milijon 816.800 ton premoga, in to v 103 delovnih dneh. Povprečna dnevna proizvodnja znaša 17.639 ton. Za primerjavo naj navedemo, da so rudarji rudnika Velenje v letu 1945 nakopali 182.540 ton lignita in je mesečna proizvodnja znašala 15.212 ton ali 617 ton na dan. Leta 1965 so nakopali že 3 milijone 472.770 ton ali mesečno 289.398 ali 11.461 ton dnevno. Iz vsega tega je razvidno, da je 4500 članski kolektiv rudnika Velenje dosegel v povojnih letih izreden razmah in ogromen napredek. Letošnji proizvodni načrt določa proizvodnjo v višini 4 milijone 700.000 ton lignita.

Zveza za sončno energijo

14. maja t. l. so v Beogradu ustanovili zvezo za sončno energijo. Sonce oziroma njegovo ogromno energetske bogatstvo izkoriščajo v svetu že nekaj časa. Hiše, ki jih ogrevajo sončni žarki, pa stoje domala že na vseh celinah. Teoretične možnosti za izkoriščanje sončne energije obstajajo že dolga leta, sedaj pa se je začela faza, ko je treba izpopolniti tehnične postopke. Tudi v naši državi v tem pogledu ne zaostajamo, saj je koncem leta 1980 30 delovnih organizacij že izdelovalo opremo za izkoriščanje sončne energije, podpisali so poseben samoupravni sporazum o sodelovanju, specializaciji in usklajevanju proizvodnega in usklajevalnega programa. Novoustanovljena zveza bo imela pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju tovrstne industrije.

Montaža drugega bloka

Na gradbišču rudarskoenergetskega kombinata Bitola so začeli z montažo opreme drugega agregata Bitola 2 z zmogljivostjo 210 MW. Dela bodo končana v 18 mesecih, tako da pričakujejo, da bo TE Bitola 2 pričela obratovati koncem leta 1982. Po dinamiki del na izgradnji TE Bitola 1 pa obstaja možnost, da bi že letos jeseni pričeli poskusno obratovati. Tudi ta blok ima zmogljivost 210 MW.

Podpora premogu

Pred nedavnim so razpravljali o osnutku predloga družbenega načrta SR Hrvatske za to srednjeročno obdobje, in to delegati skupščine splošnega združenja za energetiko Hrvatske. Menili so, da je temeljni koncept tega načrta možno sprejeti s tem, da bi obvezno vnesli določene izboljšave in spremembe, ki se nanašajo na energetiko. Poudarek so dali večjemu izkoriščanju premoga v energetske potrebe. To potrjuje tudi energetska bilanca Hrvatske za leto 1985. Zato je vnovič nastopilo aktualno vprašanje odpiranja novih premogovnikov in zamenjava porabe premoga namesto mazuta v TE. Raziskave so pokazale, da imajo v severnem delu Dalmacije, pa tudi Hrvatske, večje rezerve premoga. V letošnjem letu naj bi odprli dva nova premogovnika, in to Hloštar in Vrbovo. Do leta 1985 naj bi iz novih in obstoječih premogovnikov pridobili 1,7 milijonov ton premoga. Pokazala se je potreba za izdelavo dolgoročneje energetske bilance in pa ustanovitev hitrejše poslovne skupnosti za premog, preko katere bi hitreje reševali vsa vprašanja raziskav, proizvodnje in predelave premoga.

DOMAČA OPREMA ZA PREMGOVNIKE

V Kolubari so pred nedavnim izdelali v kooperaciji z zahodnonemško firmo Krupp prvi velik domač bager. S tem bo v bodoče omejena nabava tuje tovrst-

ne opreme. Jugoslovanskim premogovnikom s površinsko eksploatacijo je potrebnih okoli 105 kombiniranih bagrov s trakom in odlagalcem — do leta 2010. Če bi morali te bagre uvoziti, bi porabili zanje ogromno deviznega denarja. Doslej so bili največji površinski kopi pri nas Kolubara, Obilič in Kostolac prisiljeni, da so uvažali tovrstno opremo in rezervne dele. Predvsem so bili prepuščeni sami sebi, kadar je premog kot energetske gorivo bil potisnjen na drugi tir. Sedaj v »Kolubara Metalu«, ki sodi v sestav REIK Kolubara, proizvajajo okoli 86 % rezervnih delov za uvoženo opremo. V Kolubari so za letošnji 1. maj svečano pričeli z obratovanjem prvega velikega bagra — odlagalca, v katerem je okoli 60 % opreme delo delavcev in strokovnjakov DO Kolubara — Metal, pa tudi drugih domačih moči. Preostalo opremo je dobavil zahodnonemški partner Krupp. (It)

NOVI INŽENIRJI RUDARSTVA IN GEOLOGIJE

V času od 1. 7. do 31. 12. 1980, so na VTO Montanistika — fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, dokončali študij rudarstva in geologije naslednji diplomanti:

a) diplomirani inženirji geologije so postali:

Bojana Dolinar, Darko Petauer, Helena Rifelj, Janez Tomšič in Renato Vidrih

b) diplomirani inženirji rudarstva so postali:

Agbemadon Kokou Solete, Milenko Mitrov, Mexhit Pllana, Branko Šikovec

c) inženirji rudarstva pa: Adem Bišić, Marjan Hace, Miroslav Jegrišnik, Igor Jevšovar, Janez Mramor in Franc Flaninc.

Čestitamo!

V nekaj vrstah...

SIPOREX BO RAZŠIRIL SVOJO PROIZVODNJO

Ni še dolgo tega, odkar je bila slavnostno odprta tovarna plinastega betona — Siporex v Kisovcu v Zagorju. Temu smo deloma pripomogli tudi člani kolektiva našega kombinata, saj je bila investicija v dobršni meri posledica zmanjšanja obratovanja in predvidene ukinitve obratovanja v jami Kisovec — Loke.

Dosedanji rezultati v tovarni kažejo, da je bila investicija v celoti opravičena. Celotno proizvodnjo so prodali, tako da bi lahko spričo velikega povpraševanja prodali še enkrat toliko. Zanimanje za siporexove izdelke je precejšnje. V okviru prizadevanj za povečano proizvodnjo pa so se lotili tudi izboljšanja tehnološkega postopka za izdelavo plinastega betona. To jim je omogočilo povečanje letne proizvodnje za 10 %. To je od prejšnjih 90.000 na sedanjih 100.000 m³ izdelkov. Tudi v letošnjem prvem trimesečju je kolektiv, ki šteje 187 članov, presegel svoje planske obveznosti za 4,4 %. Storilnost se je v letošnjih prvih štirih mesecih povečala za 16 %. Tudi ostala predvidevanja so bila prekoračena. Intenzivno pa se pripravljajo tudi na povečanje tovarne s tem, da bi lahko podvojili svojo proizvodnjo. Upamo, da jim bo tudi v celoti uspelo.

V KOTREDEŽU NOV SPOMENIK NOB

V krajevni skupnosti Kotredež so kmalu po končani vojni postavili spomenik v spomin padlim v NOB. Odkrili so ga leta 1947. Čas ga je prerasel, pa tudi okvare so nastale na njem. Zavaljo tega se je krajevna organizacija zveze združenj borcev NOB Selo — Kotredež odločila, da bo postavila nov spomenik padlim borcem in talcem v NOB ter internirancem v obdobju 1941—1945. Postavili

ga bodo v obliki 5 m visokega obeliska s tlorisnimi izmerami 60 x 40 cm. Izdelali ga bodo v betonu, medtem ko bodo liki iz NOB izdelani v mozaiku. Postavili ga bodo pred zgradbo novega gasilskega doma v Kotredežu, slavnostno pa ga bodo odkrili ob letošnjem dnevu borcev 4. julija. Dela pri oblikovanju likov v mozaiku bo opravil Franc Kopitar, ak. slikar, s svojima sodelavcema iz RELIK-a, Žgalinom in Ostankom.

URADNE URE NA OBČINI TRBOVLJE

V Biltenu smo že seznanili vse naše sodelavce kombinata s področja Trbovelj, da je občinska skupščina Trbovlje razširila število uradnih ur tudi v popoldanskem času. Naj povzamemo, da lahko občani Trbovelj od 1. maja dalje urejajo svoje zadeve pri upravnih organih občinske skupščine tudi ob ponedeljkih dopoldan od 8. do 12. in popoldan od 14. do 16. ure. Isto velja tudi za sredo, kar pa je bilo možno že doslej. Nekatere službe pa imajo uradne ure ves delovni čas, to je predvsem sprejemna pisarna, prijavno odjavna služba, matična služba in prijavno odjavna služba za ljudsko obrambo. Za razširitev oziroma dopolnitev svojih uradnih ur se je izvršni svet občine Trbovlje odločil zato, da bi občani in delovni ljudje lahko urejali svoje življenjske, prometne in druge zadeve v izvedljivem času. Na ta način občinski organi prispevajo svoj delež k stabilizacijskim prizadevanjem organizacij združenega dela.

ŠOLA ZA MLADE SAMOUPRAVLJALCE

5. maja letos so v Hrastniku pričeli s poukom v šoli mladih komunistov — samoupravljalcev. Šolo obiskuje 25 mladincev. Predavanja so v popoldanskem času. Slušatelji bodo imeli več pogovorov o družbeno-

ekonomskem in političnem položaju v Hrastniku, obiskali pa bodo tudi nekatere hrastniške organizacije združenega dela.

V KS JOŽE MARN SO SLAVILI

10. maja letos so krajevni krajevne skupnosti Jože Marn v Zagorju končali s prireditvami ob letošnjem krajevnem prazniku. Vsako leto na ta dan ga slavijo v spomin na 19 ustreljenih talcev. Osmim krajonom so podelili bronasta odličja OF. Slavnostni koncert pa je imel moški pevski zbor Tone Okrogar ob svoji 60-letnici.

KURIRČKOVA POŠTA V VARNIH ROKAH

V času od 9. do 10. maja t.l. je Kurirčkova pošta v Trbovljah potovala po partizanskih poteh revirske in trboveljske čete. Ustavila se je na Mrzlici, Veheh, Partizanskem vrhu. Nato pa so jo preko Knezdola prinesli v Trbovlje, kjer so imeli na strelišču na Dobrni partizanski miting s kulturnim programom.

SEMINAR MARKSIZMA KONČAN

Dne 6. maja se je končal trimesečni strnjeni seminar na temo: Teorija in praksa marksizma. Udeležilo se ga je 23 mladih komunistov iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja. Po končanem seminarju so udeležencem — slušateljem ob krajši slovesnosti podelili diplome. Govorili so tudi o njihovem delu v organizacijah združenega dela od koder izvirajo. Ta generacija je bila že 4. po vrsti, ki so jo obiskovali komunisti iz revirjev.

ZAČELI SO Z GRADNJO GARDEROB IN SANITARIJ

Takoj po prvomajskih praznikih so pričeli na separaciji pre-

moga Trbovlje graditi zgradbo, v kateri bodo imeli delavci iz TOZD Separacija Trbovlje, pa tudi iz separacijske delavnice svoje garderobe, kopalnice, sanitarne prostore. Predračunska vrednost je 20 milijonov dinarjev. Potreba po novih prostorih se je pokazala že pred leti, ko so bili odstranjeni stari separacijski objekti. Po drugi strani pa je treba delavcem pripraviti udobnejše pogoje za umivanje, preoblačenje itd.

ZAČELI SO Z GRADNJO NOVEGA SAMSKEGA DOMA V HRASTNIKU

Dne 6. maja t.l. so začeli v zgornjem delu Hrastnika graditi nov samski dom za rudarje, ki delajo v TOZD Premogovnik Hrastnik, TOZD Premogovnik Ojst-ro in TOZD RESD Hrastnik. Dosedanji samski dom je že precej star, dotrajan, pa tudi zastarel. Novozgrajeni samski dom bo tvorilo pet paviljonov, v njem pa bo okoli 100 ležišč, družbeno-sanitarni prostori ipd. Dom nameravajo zgraditi do prihodnje pomladi. Stroški pa naj bi znašali okoli 30 milijonov din.

ČRNOMALJSKO GOSPODARSTVO JE USPEŠNO

Tako kot povsod drugod se tudi v Črnomlju gospodarstvo srečuje z mnogimi težavami. V zadnjih letih so v tej občini zgradili več industrijskih objektov, vendar le-ti ne morejo vsi normalno obratovati. Večina industrije je odvisna od uvoženih surovin, deloma pa je temu krivo tudi dohodkovno in drugo povezovanje gospodarstva iz drugih regij. Zastoj je nastal tudi v investicijski izgradnji. Celotni prihodek so povečali za 36 %, ČD za 37 %, izvoz pa so povečali skoraj za polovico. Ugotavljajo, da so večino del preteklo leto uspešno končali, vendar čutijo, da še ni zaželenih rezultatov. Predvideli so, da bodo pravočasno dokončali 27 načrtovanih projektov, medtem ko jih je dejansko pričelo obratovati le 7. Med temi naj

Društvo upokojencev Trbovlje bo pričelo sredi tega leta z gradnjo novega stanovanjskega bloka za potrebe svojih članov. Zgradili ga bodo v neposredni bližini sedanjega doma upokojencev v Koloniji 1. maja. Postavili ga bodo na mestu, kjer sedaj stojita rudniški stanovanjski hiši Kolonija 1. maja številka 15. in 17. Skupno bodo porušili 21 stanovanj.

Foto Milan Cerinšek

omenimo tovarno Gorenje, ki kasni s proizvodnjo leto dni, kar se precej pozna v črnomaljski občini. Takšnih in podobnih težav pa je še več. Nobena delovna organizacija lani ni končala z izgubo, čeprav so imeli številne težave. Tako so imeli težave v Beltu, ko je zmanjkalo uvoznega koksa in drugega materiala, nadalje v Belsadu, ko niso imeli dovolj surovin, težave pa so imeli tudi v obratu Beti. Tudi v Črnomlju se srečujejo s tem, da bodo morali uporabljati domače surovine, bolj izkoriščati proizvodne in kadrovske zmogljivosti ter se dohodkovno povezovati.

KRŠKO GOSPODARSTVO NAPREDUJE

Analitiki v Krški občini ugotavljajo, da so preteklo leto, to je leta 1980, končali razmeroma ugodno. Ker tudi v tej občini ni šlo brez motenj, so se srečevali s težavami pri pomikanju reprodukcijskega materiala, to je surovin ipd. To so najbolj občutili v Kovinarski, SOP, IGM, pa tudi v TOZD

Metalna v Senovem. Občinski izvršni svet je pripravil nekaj ukrepov za združevanje sredstev v kmetijstvu, ugotovil možnosti za kreditiranje opreme v kovinsko predelovalni industriji ter podprl prodor pomembnejših proizvajalcev na zunanji trg. Z rudnikom Senovo bodo skušali doseči dogovor o večjem izkopu premoga za domače potrebe, radi pa bi dokončali polnilnico vin in Sigmat v Brestanici. Zagotoviti bo treba potrebna sredstva.

NASIPE BODO ZAZIDALI

Včasih področje nasipov v Trbovljah ni bilo posebno zanimivo za industrijsko gradnjo niti za gradnjo novih stanovanjskih blokov. Ker pa v Trbovljah čedalje bolj primanjkuje zazidljivih površin, so se nekatere delovne organizacije odločile, da bi postavile svoje proizvodne in druge objekte tudi na tem območju. Ker je interesentov več, to je predvsem GIP Beton Zassavje — TOZD Operativa Zassavje Trbovlje, Komunala, PTT podjetje, pa tudi TOZD našega kombinata iz DO RGD in DO

IMD ter DO ZPT, so se občinski organi odločili, da naroče izdelavo zazidalnega načrta na območju od Žabjeka do Sušnika ter od glavne ceste do Lankonce. Pri izdelavi načrta bodo upoštevali nameravano gradnjo nove industrijske ceste od Sušnika preko III. etaže do Žabjeka, položitev toplovodnih cevi, kanalizacije, vodovoda, električnih daljnovodov ipd. Dela okrog izdelave načrta bodo kmalu končana.

PRVI MAJ NA MRZLICI

Pred zadnjo vojno, in tudi nekaj let po osvoboditvi, so se delavci, delovni ljudje in drugi občani iz revirskih in savinjskih občin radi sestajali na Mrzlici in tako proslavili vsako leto svoj praznik dela 1. maj. Nekaj let nazaj je bila ta navada opuščena, sedaj pa je Planinsko društvo Trbovlje v letošnjem letu vnovič pokrenilo akcijo skupno s samoupravno interesno telesno kulturno skupnostjo in občinskim svetom zveze sindikatov Trbovlje, da bi 1. maj praznovali vsi delavci iz revirskih in savinjskih občin na Mrzlici. Ker dogovor o tem še ni bil sprejet na medobčinski ravni, je bila proslava 1. maja na Mrzlici letos v nekoliko skromnejšem obsegu, čeravno se je udeležilo preko 1000 občanov. Od teh je preko 700 pohodnikov dobilo prvič trim značko brezplačno, kar je omogočila SITKS. V planinskem domu na Mrzlici je pripravil moški pevski zbor Zarja pod vodstvom Riharda Beuermana polurni koncert domačih pesmi, vse navzoče pa je toplo pozdravil v znamenju praznovanja prvega maja predsednik PD Trbovlje, Tone Sterniša. Za dobro voljo je skrbel nato harmonikar Lojze Vrtačnik. Množica ljudi se je pozno popoldne zadržala na Mrzlici in praznovala praznik dela.

Dan prej, to je 30. aprila v večernih urah, pa je bila proslava 1. maja na Dobrni, na strelišču. Tu je nastopila Delavska godba, Moški pevski zbor Zarja, govornik je bil Ivan Maleš, predsednik občinskega sve-

ta zveze sindikatov Trbovlje, ZRVS pa je razvila svoj prapor. Ob kresu se je ob zabavni glasbi mudilo daleč v noč veliko število občanov. Srečanje na Dobrni je postalo tekom let tradicionalno.

PROSTORSKI PLAN OBČINE TRBOVLJE NA VPOGLED

V smislu zakonskih določil so dolžne vse slovenske občine pripraviti svoje prostorske plene. Tako je tudi trboveljska občina naročila izdelavo tega plana IBT — TOZD Projektiva in TOZD Gozdarsko načrtovanje. Le-ta je sedaj pripravljen. Razprava poteka vse te dni v maju. Za posamezne nosilce planiranja so bile organizirane posebne razprave. Prostorski plan je razgrnjen v sejni sobi SOB Trbovlje.

NOVO TENIŠKO IGRIŠČE ODPRTO

V naselju Pod gozdom v Trbovljah, nasproti doma socialnih oskrbovancev, so 27. aprila t.l. ob 9. uri slavnostno odprli novozgrajeno teniško igrišče. Teniški klub Rudar je imel teniška igrišča na pomožnem igrišču ŠD Rudar ob ulici Sallumines. Ker so pred dvema letoma pričeli na tem prostoru graditi velike stanovanjske bloke, je bilo treba izgubljen igrišče nadomestiti. Tako so po projektu IBT, investitorji: samoupravna stanovanjska skupnost SITKS, in teniški klub Rudar pričeli z zgraditvijo novih igrišč. Dela je izvajalo GIP Beton Zasavje, TOZD Operativa Zasavje, Trbovlje. Zgrajena so štiri igrišča, slačilnice in klubska pisarna.

Omenjenega dne se je ob napovedani uri zbralo veliko število občanov k otvoritvi. Slavjem je pričel predsednik TK Rudar Jože Ostanek. Orisal je potek priprav in del, pa tudi delo teniškega kluba Rudar, ki se ponaša z večjimi uspehi svojih članov. Zahvalil se je investitorjem, izvajalcem ter vsem delavcem in ostalim občanom Trbovelj, ki so kakorkoli omo-

gočili zgraditev novih teniških igrišč. Nato pa je najstarejša tenisačica v Trbovljah, Franciška Goneli, servirala prvo žogo in s tem otvorila novo zgrajena teniška igrišča. Vsi navzoči so njeno otvoritev popozdravili z dolgim ploskanjem. Trener Hribar pa je nato prikazal začetne vaje s pionirji. Število članov tega kluba se je v zadnjem obdobju izredno dvignilo. (tl)

Rešitev prvomajske nagradne križanke

Vodoravno:

OPTIKA, VPIS, PRAZNIK DELA, IREC, ARNO, OLIMPIADA, SEVER, LG, MN, LOPAR, DAN OSVOBODITVE, ANA, EL, MOAVIJA, EIS, MG, LJUBLJANE, ORK. OSLO, PREMIER, ATLANTSKI OCEAN, EREMIT, NOTA, KUTA, VERDI, FILATELIJA, AN, LECT, OT, EBEN, VEK, SAM, ITALIA, RS, KO, UU, PAULI, SRCE, ITA, TRIERA, KATRAN, SIGA, LIK, PLANTAN, OMOT, JAREK, DAN JUGOSLOVANSKEGA, RJA, ČA, EDO, ER, RN, VOJNEGA LETALSTVA, NAREK, ZRENJANIN, ROKOKO, NE-LA, OLGA, POLTRAK, ZN, TER, DELNICE, OST, RN, VITICA, TENDER, STEČAJ, KAO-LIN, EN, EOCEN, RIEMANN, LASO, MAO, LIVAR, PEN, ONIČ, E, TD, USTA, LAVA, OVES, OLEANDER, TOLMIN, KARO, TUNIKA, ENA, SEL, OJ, EMO, TERAN, RAST, AZIJKA, TITOGRAĐ, BAL-KON, KATJA, ANAKONDA, BUTARA, EFEKT, OD, EMU, SAK, PRIBOR, VZLETNA STEZA, RELE, IP, ORGLE, OTOLIT, EMANUEL, JEANNE, AL, JJ, IS, MIT, URA, NN, IDOL, MOKA, OPREDELITEV, ANDREJ, CECILIJA, PREVALJE, LE, TAJGA, EREVAN, TACEN, URNIK, KANAAN, NAV, IZ, ROMB, OJ, PANJ, LIPPS, RAKETA, KNA, SOLATA, AT, UČENOST, AMIN AIR, VAJTA, SUROGAT, LIE, POROTA, KN, OVAL, ALAMO, ART, ČREVO, OK, VDOLBINA, MINOS,

LORRAINE, TGO, PE, GOJENKA, TLESKANJE, STERN, ILO, DA, TUNIS, ODTOK, MO, URAD, SALMI, OST, VOVK, KANONADA, INTERKALACIJA, AO, ANILIN, M, VIKI, ELEGAN, ZVONČEK, BB, PLES, OVCA, ARSEN, NIL, AARAU, IO, OCET, EKRAN, TILEN, ALT, APA, SER, RILKE, RETINA, DESKA, DAN MLADOSTI, GRELEC, STENTOR, ARAGONIT, AK, ANKARA, ODRA, NA

Takšnih srečanj si še želimo...

V počastitev OF in 1. maja praznika dela je konferenca sindikata TOZD Premogovnik Trbovlje organizirala dne 11. 4. 1981 tekmovanje v malem nogometu med tretjinami in tehničnim kadrom.

Tekmovanje je potekalo v prijetnem tovariškem vzdušju, h kateremu je pripomoglo tudi toplo dopoldne in kar precejšnje število navijačev. Največ pohval je požel vratar Šmid Davorin-Feri. Nekaj pikrih pa je moral prebaviti sodnik, ki je običajno tarča po končani tek-

mi. Njegovemu solidnemu sojenju sicer ni kaj oporekati.

Zmagala je ekipa druge tretjine. Ta ekipa bo za nagrado dobila odojka na enem od naslednjih srečanj. Seveda ga bodo deležni tudi poraženci. Vsi tekmovalci so se po končani tekmi odžejali vsak z eno steklenico piva, ki se je pošteno prilegla.

Prijetno razpoloženi smo se razšli z željo, da bi bilo več takšnih in podobnih srečanj, predvsem na ravni delovnih organizacij in SOZD. Mihael Gosak

Tekmovanje v malem nogometu v TOZD Premogovnik Trbovlje. Zmagala je ekipa II. tretjine.

Foto Maks Kozelj

ŽREB JE ODLOČIL

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 8. maja 1981, na objavljeno nagradno križanko ob prvem maju 1981, skupno 27 rešitev. Med reševalce, ki so križanko pravilno rešili, podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade, ki jih prejmejo:

I. nagrada Tanja Drobne, Novi Log 14, 61430 Hrastnik

II. nagrada Marjeta Koban, C. 20. julija 2, 61410 Zagorje ob Savi

III. nagrada Franc Bombek, Log 22, 61430 Hrastnik

Vsem trem nagrajencem čestitamo!

Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

HUMOR in ANEKDOTE

»Hej, Janez, kaj pa kaj ti zdaj delaš?« »Pohištvo prodajam.« »Imaš dober kšeft?« »Ne preveč, do sedaj sem prodal samo svoje pohištvo.«

□ ● □

»Ali že veš,« pravi soseda, »da je Micka rodila dvojčke, fantka in punčko? Ne vem pa tudi, če ni narobe, da sta punčka in fantek.«

□ ● □

Po hudi nesreči se zbudi Janez v bolnišnici. »Kje sem?« vpraša, »ali sem že v nebesih?« »Ne, pravi njegova žena, »jaz sem še vedno pri tebi.«

□ ● □

»Tale čevljev mi pa končno paše,« pravi kupec prodajalki, potem ko je pomeril že cel kup čevljev. »Poslušajte vi,« pravi prodajalka. »To sploh ni čevljev, to je škatla od čevljev.«

□ ● □

»No, Janez, kako se kaj počutiš z novimi očali?« »Odlično, veš koliko ljudi sem danes srečal na cesti, ki jih že par let nisem videl.«

□ ● □

Pri nekem uradniku že četrte ure zvoni telefon, »Neverjetno,« pravi soseda, »koliko časa ljudje porabijo za telefon.«

□ ● □

Ne lupite nagi krompirja, tudi krompir ima oči.

□ ● □

V mesnico je prišla mlada ženska in dejala mesarju: »Prosim vas, dajte mi nekaj, kar se ne bo pripalilo.«

✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕

SREČNO

✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕

Po zadnji podražitvi bencina je rekla Micka Franceljnu: »Sedaj pa res morava začeti šparati. Ti boš nehal piti, jaz te bom pa odvadila kaditi.«

□ ● □

»V Žabji vasi obhaja danes neka ženska svoj stoti rojstni dan,« pravi Janez svoji ženi. »Ali bi jo hotela obiskati?« »Zakaj neki?« vpraša žena. »Mogoče bi ta ženska še vedela, kako se prišije gumb na srajco,« pravi Janez.

□ ● □

»Škoda,« pravi Janez Franceljnu, »da ni v tvojem novem stanovanju kopalnica.« »Ah, to me nič ne moti,« pravi Francelj, »saj greva z ženo vsako leto za deset dni na Rab.«

□ ● □

Milan Kovač

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Rudi Kreže. Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Skrinar, Hinko Jazbec, Matjaž Cerovac, Ivan Gorobinko, Dragica Bregant, Janez Oberžan (predsednik odbora), Emil Kohne (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik). Naklada 3.400 izvodov.

Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen.

Rokopisov, in fotografij ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974 spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKA Trbovlje.